

בוצינא דאתחזיא לאדלקא, וכל אנפין נהירין ובוצינין דלקין. (דף קעז ע"א)

ומיומא דאתחריב בי מקדשא לית לך יומא ויומא דלית ביה זעימו ורוגזא. כמה דאת אמר, (תהלים ז) ואל זועם בכל יום, ואתפרש חדוה מעילא ומתתא. וישראל אזלין בגלותא ואינון ברשו דטעוון אחרנין. וכדין אתקנים קרא דכתיב, (דברים כח) ועבדת שם אלהים אחרים.

וכל דא למח, בגין דכתיב, (דברים כח) תחת אשר לא עבדת את יי אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל. מאי מרוב כל. הכא מרוב כל, והתם בחסר כל.

עד דיתער קדשא בריך הוא ויפרוק לון מביני עממיא, כמה דאת אמר, (דברים ל) ושב יי אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקפצך מפל העמים אשר הפיצך יי אלהיך שמה. וכתיב אם יהיה נדחה בקצה השמים משם וקפצך וגו'.

ואלה תולדות עשו הוא אדום. תא חזי, בתי יצחק לא אתמנון פנוי דעשו כמה דאתמנון פנוי דיעקב, דהא עד לא מית יצחק אתמנון. אבל בעשו מה כתיב ויגע יצחק וימת ויאסף אל עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו. בתריה מה כתיב ואלה תולדות עשו הוא אדום. מאי טעמא, בגין דהא בחולקיה ובאחסנתיה ועדביה לאו איהו, אלא יעקב ובנוי.

ובגין כה, יעקב ובנוי אינון חולקיה דקודשא בריך הוא ועאלין בחושפנא. אבל עשו דלאו איהו בחולקא דבסטר דמהימנותא, עביד חושפניה לבתר דמית יצחק, ואתפרש חולקיה לאתר אחרא.

תא חזי, לבתר דמית יצחק, ועשו אתפרש לסטריה, מה כתיב ויכח עשו את נשיו וגו' מפני יעקב אחיו. דשבק ליה ליעקב קרן ורוח שעבודא דמצרים, וארעא. וזבין ליה חולקיה מן מערתא דכפלתא, ואזל ליה מן ארעא ומן מהימנותא ומחולקיה, דאזל ליה מפלא.

תא חזי, כמה תוה חולקיה דיעקב טבא בכלא. בגין דלא אשתאר עשו בהדיה ואתפרש מניה ואזל ליה לחולקיה ולעדביה, ואשתאר יעקב אחיד באחסנת אבוי ובאחסנת אבהתוי. ועל דא וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו. מאי מפני יעקב אחיו. דלא בעא חולקיה ואחסנתיה ועדבא דמהימנותא דיליה. זפאה חולקיה דיעקב עליה פתיב, (דברים לב) פי חלק יי עמו יעקב חבל נחלתו.

ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל. רבי ייסא פתח ואמר, (עובדיה א) הנה קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד. תא חזי, כד עבד קדשא בריך הוא עלמא, ופלג ארעא לשבעה תחומי פליגין לקביל שבעין רברבין ממנו, וקדשא בריך הוא פליג לון לשבעין עמין כל חד וחד פדקא חזי ליה, כמה דאת אמר, (דברים לב) בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים.

ומבלהו רברבן ממנו דאתמסרו לשאר עמין לא אית בהו בזוי קמיה פממנא דעשו. מאי טעמא, בגין דסטרא דעשו סטרא מסאבא איהו, וסטרא דמסאבא איהו קלנא קמיה קדשא בריך הוא.

מאינון דרגין זעירין דבְּתַר רִיחְיָא סְרִיקְתָּא דְקוֹסְטְרִי סוּמְקִי קָא אַתְיָא, וְעַל דָּא הִנֵּה קָטָן נְתִיתָּהּ בְּגוּיִם, בְּזוּי אַתָּה מְאֹד. דְּכַתִּיב, (בראשית ג) עַל גְּחֹנֶה תֵלֵךְ וְעֵפֶר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. מְאֹד, כְּמָה דַּאתְ אָמַר אָרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה וּמְכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה.

תָּא חֲזִי, בְּדַרְגִין תַּתְּאִין אֵית דְּרַגִין עַל דְּרַגִין, בְּלָחוּ מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא, וְכִלְחוּ דְרַגִין קַפְטִירִין אֱלִין, וְקִשְׁרִין אֱלִין בְּאֱלִין, וּמְלָכוּ אַתְפְּרֵשׁ דָּא מִן דָּא, וּמְלָכוּ אַתְקַשְׁרֵר בְּמְלָכוּ. דָּא עֵייל, וְדָא סְלִיק, אַחֲרֵין בְּקִשְׁרָא חָדָא.

הַהוּא קִשְׁרָא מְשַׁחְתָּא חָדָא לִיה, וְתַלְת קִשְׁרִין לְהֵיחָא מְשַׁחְתָּא. בְּכַל קִשְׁרָא וְקִשְׁרָא חַד עֲטָרָא, וּבְכַל עֲטָרָא וְעֲטָרָא חַד קַפְסוֹרָא וְאַתְמַנָּא בְּעֲטוֹרָא דְלַעֲיָלָא, וְאַתְמַנָּא וְנַחֲתִית לְתַתָּא, עַד דְּאַתְקַשְׁרוּ בֵּיה כְּכַבֵּיא וּמְזִלִי. כָּל חַד וְחַד אַתְפְּרֵשׁ בֵּיה חַד (דף קעז ע"ב) כְּכַבֵּא וְחַד מְזִלָּא, וְכַל כְּכַבֵּיא זְמִינִין אֵינִין בְּאֵינִין דְרַגִין דְלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא כָּל דְרַגְנָא וְדַרְגָּא אַתְעַטְר בְּאַתְרֵין יְדִיעֵן בְּדָקָא חֲזִי.

וְכַד מְתַפְרֵשֵׁן דְרַגִין אֲשַׁתְּפַח קִטוֹרָא דְפוּסְתָּקָא, עַד דְּאַתְקַשְׁרָא בְּסִטְרָא דְאַתְחֲזִי לֶזֶן, וְסִטְרֵי דְדַרְגֵי מְסַאֲבֵי דְאֵינִין בְּסִטְרֵי שְׂמַאֲלָא בְּלָחוּ מְתַפְרֵשֵׁן לְכַמְהָ אַרְחִין וְשְׁבִילִין מְסִטְרֵי גְבוּרִין סוּמְקִין. וּבְגִין כְּדָ תִלְגִין גְבוּרִין לְתַתָּא לְאַלְתָּא אֶלְפִין וְרַבּוּ רַבְבִין, וְעַל דָּא הִנֵּה קָטָן נְתִיתָּהּ בְּגוּיִם בְּזוּי אַתָּה מְאֹד בְּדָקָא מְרוּן.

תָּא חֲזִי, וְאַלְתָּא תְּמַלְכִים אֲנִשְׁר מְלָכוּ בְּאַרְצֵי אֲדוּם. בְּאַרְצֵי, בְּסִטְרָא דְדַרְגָּא דִילִיָּה דְאֵיחֵו דְרַגְנָא דְעֵשָׂו. דְכַתִּיב עֵשָׂו הוּא אֲדוּם, וְכִלְחוּ קְאָתוּ מְסִטְרָא דְרוּחַ מְסַאֲבָא. לְפָנֵי מְלָךְ מְלָךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְאֵינִין דְרַגִין דְקִימִין בִּי תַרְעֵי לְתַתָּא קַדְמָאִי.

וּבְגִין כְּהָ, אָמַר יַעֲקֹב, יַעֲבֵר נָא אֲדָנִי לְפָנֵי עַבְדִּי. בְּגִין דְרַגִין דִילִיָּה קַדְמָאִין אֵינִין לְאַעֲלָא. וּבְגִין כְּהָ לְפָנֵי מְלָךְ מְלָךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל. דְעַד כְּעַן לֹא מָטָא זְמַנָּא דְמְלָכוּ שְׂמִיָּא לְשַׁלְטָאָה וְלֹאֲתַאֲחַדָּא בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כְּהָ אָמַר יַעֲבֵר נָא אֲדָנִי לְפָנֵי עַבְדִּי.

וְכַד שְׁלִימוּ אֱלִין דְרַגִין בְּקַדְמִיתָּא, לְבְּתַר אַתְעַר מְלָכוּ שְׂמִיָּא לְשַׁלְטָאָה עַל תַּתְּאִי. וְכַד שְׁרָא, שְׁרָא בְּזַעֲרָא דְכָל שְׁבִטִין דְאֵיחֵו בְּנִימִין. כְּמָה דַּאתְ אָמַר, (תהלים סח) שֵׁם בְּנִימִין צָעִיר רוּדָם וְגו'. וּבֵיה שְׂאֵרֵי לְאַתְעָרָא מְלָכוּתָא, לְבְּתַר אַתָּא מְלָכוּתָא בְּאַתְרֵיהָ וְאַתְקִיִים בְּחַדְיָה דְלֹא תַעֲדִי לְעֵלְמִין.

רַבִּי חֲזִיָּא פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה מד) וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ. כַּה אָמַר יְיָ עֲשֵׂה וְיִצְרָךְ מִבְּטָן יַעֲזָרְךָ אֵל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיִשְׁרוּן בְּחַרְתִּי בּוֹ. תָּא חֲזִי, כְּמָה אַבְטַח לֶזֶן קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמְהָ אַתְר (ד"א ל"ג בְּגִין) לְמִזְפֵי לְהוּ לְעֵלְמָא דַּאתִי, דְהָא לֹא אַתְרַעִי לְחוּלְקִיָּה לְכָל עַם וְלִישָׁן בַּר לְיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲזוּדִי.

וּבְגִין כְּהָ, יְהֵב לֶזֶן אֲוִרִיתָּא דְקִשְׁוֹט. לְמִזְפֵי כְּהָ וְלְמַנְדַּע אַרְחִין דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּגִין דִּירְתוֹן אַרְעָא קַדִּישָׁא. דְכָל מָאן דְזָכִי בְּהָא אַרְעָא קַדִּישָׁא, אֵית לִיה חוּלְקָא לְעֵלְמָא דַּאתִי. כְּמָה דַּאתְ אָמַר, (ישעיה ס) וְעַמְךָ בָּלָם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אַרְצָא. וְהָא אַתְמָר. תַּלְת דְרַגִין הָכָא, בְּקַדְמִיתָּא יַעֲקֹב, וּלְבְּתַר יִשְׂרָאֵל, וּלְבְּתַר יִשׁוּרוּן.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב הָא אֹקְמוּהָ. יִשְׂרָאֵל אֹף הָכִי נָמִי. וְאָף עַל גַּב דְּדַרְגִּין אֵינֻן חַד. יִשְׁוֹרוּן, אַמְאֵי אַקְרוּן יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁמָא דָא. אֶלְא יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁוֹרוּן כְּלָא חַד. יִשְׁוֹרוּן, כְּמָה דְאַתְּ אַמְרָ, (איוב לג) יִשְׁרָ עַל אַנְשִׁים, בְּגִין דְנָטִיל שְׁנֵרָה לְהָאֵי סְטָרָא וְלְהָאֵי סְטָרָא, וּבְגִין אֵינֻן תְּרִין שְׁוֹרִין אַקְרִי יִשְׁוֹרוּן, וְדָא הוּא יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל עַל דְנָטִיל רְבוּ וְתוֹקְפָא מְכַלָּא. יִשְׂרָאֵל (ס"א יִשְׁוֹרוּן) עַל אֵינֻן חוּלְקֵי תְרִין סְטָרִין תְּרִין שְׁוֹרִין כְּדָקָא אַמְרוּ, וְכְלָא חַד.

וְאֵינֻן שְׁמַחֵן כְּלָחוּ סְלָקֵי לְחַד. יַעֲקֹב עֲבָדֵי, זְמַנִּין דְאֵיהוּ עֲבַד כְּעֲבָדָא דְאֵית לֵיה פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה וְלְמַעְבַּד רְעוּתֵיהָ. וְכֵן יִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ, לְאַשְׁרָאָה עֲלֵיהָ, וְכְלָא כְּרָזָא עֲלָאָה אֵיהוּ. כְּתִיב, (ישעיה
מג) בְּרַאָה יַעֲקֹב וַיִּצְרָף יִשְׂרָאֵל, וּכְתִיב כֹּה אָמַר יְיָ עֲשֵׂה, כָּל אֱלֹהִין דְרָגִין סְלָקִין לְחַד וְהָא אַתְמָרָ, בּוֹרְאָ, יוֹצֵר. עוֹשֵׂה. וְכְלָחוּ דְרָגִין אֱלֹהִין עַל אֱלֹהִין וְכְלָחוּ חַד.

זְכָאָה חוּלְקָהוֹן דְיִשְׂרָאֵל דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַתְרָעֵי כְּהוּ מְכַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, בְּגִין דְכְּבָלְהוּ כְּתִיב, (ירמיה י') הַבֵּל הָמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים בַּעַת פְּקֻדָתָם יֹאבְדוּ, בְּשַׁעֲתָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא זְמִין לְבַעֲרָא לֹוּן מִן עַלְמָא, וַיִּשְׁתַּאֲר הוּא בְּלַחוּדוֹי כְּמָה דְאַתְּ אַמְרָ, (ישעיה ב) וְנִשְׁגַּב יְיָ לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה מא) אֵל תִּירָאֵי תוֹלַעַת יַעֲקֹב מִתִּי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזַרְתִּיהּ נָאִם יְיָ וְגַאֲלֶיהּ קְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל. תָּא חֲזִי, כָּל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת דְעַלְמָא, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהִי לֹוּן לְמַמְנֵן שְׁלֻטְנִין יְדִיעִין כְּמָה דְאַתְמָרָ. וְכְלָחוּ אֱלֹהִין בְּתַר אֱלֹהֵהוֹן, כְּמָה דְכְּתִיב, (מלכה ד) כִּי כָל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיוֹ. וְכְלָחוּ אוֹשְׁדִין דְמִין וּמְגִיחִין קַרְבָּא גְזֻלִין כְּפַחִין וּמְנַאֲפִין, וְאַתְעָרְבִי (דף קעח
א"ו) בְּכְמָה עוֹבְדִין לְבִישׁ, וְאַתְתַּקְפוּ בְּחִילָהוֹן לְאַבְאָשָׁא.

וַיִּשְׂרָאֵל לֵית לֹוּן תְּקַפָּא וְחִילָא לְנַצְחָאָה לֹוּן פֵּר בְּפּוּמָהוֹן, כְּתוּלַעְתָּא דָא דְלִית לָהּ תְּקַפָּא וְחִילָא אֶלְא בְּפּוּמָא, וּבְפּוּמָא מְתַבֵּר כְּלָא, וְעַל דָּא אַקְרוּן יִשְׂרָאֵל תּוֹלַעַת.

תּוֹ אֵל תִּירָאֵי תוֹלַעַת יַעֲקֹב, מַה תּוֹלַעַת לֵית לְבְרִיָּה דְעַלְמָא כְּהָאֵי תוֹלַעַת דְמַשִּׁי דְסִיסְטָרָא, דְמַנְפָּה נְפֻקֵי כָּל לְבוּשֵׁי יָקָר טִיסְטָרִי דְמַלְכִין, לְבַתָּר זְרַע זְרַעִין וּמִית, וְלְבַתָּר מַהֲהוּא זְרַעָא דְאַשְׁתַּאֲר מַנְיָה אַתְקִיָּים כְּמַלְקֵי דְמִין וְהָא אֵיהוּ בְּקִיּוּמָא. כְּדָּ יִשְׂרָאֵל אֵינֻן כְּהָאֵי תוֹלַעַת. דָּאָף עַל גַּב דְמִתִּין, יְתַהֲדְרוּן וַיִּתְקַיְיִמוּן בְּעַלְמָא כְּמַלְקֵי דְמִין.

וְהָא אַתְמָר (ד"א ל"ג דְכְּתִיב) (ירמיה יח) (כ"י) [הַנְּה] כַּחֲמֹר בְּיַד הַיּוֹצֵר בֵּן אֲתָם בְּיַדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל. מָאֵי כַּחֲמֹר. אֶלְא דָּא הוּא חֲמֹר דְהָהוּא זְכוּכִית, דָּאָף עַל גַּב דְאַתְבַּר אַתְתַּקְפוּן וְאֵית לֵיה תְּקַנְהָ כְּמַלְקֵי דְמִין.

מִתִּי יִשְׂרָאֵל, דָּא אֵילְנָא דְחֲזִי, דְבְּגִין דְיִשְׂרָאֵל אֵינֻן אַתְדַּבְּקוּ בְּאֵילְנָא דְחֲזִי, בְּגִין כְּדָּ יְהִי חֲזִין לְהוֹן וַיְקוּמוּן מַעֲפָרָא וַיִּתְקַיְיִמוּן בְּעַלְמָא, וַיְהוֹן לְעַם חַד לְמַפְלָחָ לֵיה לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. כְּמָה דְאַתְּ אַמְרָ (צפניה ג) לְקָרָא כָּלֵם בְּשֵׁם יְיָ לְעַבְדּוֹ שְׂכֵם אַחַד.

רבי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יַעֲזֹק הוּוּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא, וּמָטָא זְמַנָּא דְקַרְיַאת שְׁמַע, וְקָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְקָרָא קַרְיַאת שְׁמַע וְצַלִּי צְלוֹתֶיהָ. לְבַתָּר אָמַר לִיה רַבִּי יַעֲזֹק, וְהָא תַנִּינָן דְעַד לָא יִפּוּק פִּר נִשׁ לְאַרְחָא אַבְעִי לִיה לְנַטְלָא רִשׁוֹ מִמְאָרִיָּה וְלְצַלִּי צְלוֹתֶיהָ.

אָמַר לִיה, בְּגִין דְכַד נְפִיקְנָא לָא הָוָה זְמַן צְלוֹתָא וְלָא מָטָא זְמַנָּא דְקַרְיַאת שְׁמַע, הַשְׁתָּא דְשִׁמְשָׁא נְהִיר צְלִינָא. אַבְל עַד לָא נְפִיקְנָא לְאַרְחָא בְּעִינָא בְּעוֹתָא מְנִיָּה וְאַמְלִכְנָא בֵּיה, אַבְל צְלוֹתָא דָּא לָא צְלִינָא.

דְהָא אָנָּא אֲשֶׁתִּדְלִנָּא בְּאוּרִיָּתָא מִפְּלָגוֹת לִילְיָא, וְכַד אָתָּא צַפְרָא עַד פְּעִין לָא הָוָה עֲדִנָּא לְצַלִּי צְלוֹתָא. בְּגִין דְהָהִיא שְׁעָתָא דְקַדְרוּתָא דְצַפְרָא אֲשֶׁתִּפְחָ, אֲתָתָּא מִשְׁתַּעֲיָא בְּבַעֲלָהּ, וְאִינוּן פְּרִזָּא בְּחֻדָּא, דְבַעֲיָא אִיהִי לְמִיָּהָד לְמִשְׁכַּנָּא בְּעוֹלָמְתָהָא דִּיתְבִּי בְּהַדְהָ. וּבְגִין כֹּה לָא פְּעִי לִיה לְבַר נִשׁ לְמַפְסַק מַלְיָיָהוּ דְמַתְחַבְּרָן בְּחֻדָּא וְלֹאֲעֲלָא מְלָה אַחְרָא בִּינְיָהוּ.

וְהַשְׁתָּא דְנְהִיר שְׁמִשָּׁא הוּוּ עַדִּין צְלוֹתָא לְצַלְעָהּ, פְּמָה דְאוּקְמוּהָ. דְכַתִּיב, (תהלים עב) יִירָאוּךָ עַם שְׁמִשׁ. מַהוּ עַם שְׁמִשׁ, לְנַטְרָא נְהוּרָא דְשִׁמְשָׁא בְּהַדָּן לְאַנְהָרָא לָהּ, דְהָא יִרְאָה בְּהַדִּי שְׁמִשָּׁא אַצְטְרִיךְ וְלָא לְאַפְרָשָׁא לִוָן. וְכַד לָא נְהִיר יִמְמָא לָאו הוּוּ יִרְאָה בְּהַדִּי שְׁמִשָּׁא, וְצַרִיכָא לְחַבְרָא לִוָן בְּחֻדָּא. וְדָא הוּוּ עַם שְׁמִשׁ.

אֶזְלֵי, כַּד מָטוּ חַד בֵּי חֻקְלָא, יִתְבּוּ. זְקַפּוּ עֵינֵיהוּ וְחֻמָּא לִיה לְטוּרָא דְהוּוּ סְלִקוּ בְּרוּמִיָּה בְּרִינָן מִשְׁנִינָן, דְחִיל רַבִּי יַעֲזֹק, אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר אֲמַאי דְחִילָת. אָמַר לִיה חֲמִינָא דְהָא טוּרָא אִיהוּ תְקִיף, וְחֲמִינָא אֶלְיָן בְּרִינָן דְאִינוּן מִשְׁנִינָן וְדְחִילָנָא דְלָא יִקְטְרִגוּ לָן, אָמַר לִיה מָאן דְדְחִיל מִחֻטְאֵי דְבִידִיָּה אִית לִיה לְמַדְחַל. תָּא חֲזִי, לָאו אֶלְיָן מְאִינוּן בְּרִינָן תְּקִיפִין דְהוּוּ מִשְׁתַּפְּחִין בְּטוּרָא.

פְּתַח וְאָמַר. וְאֶלָּה בְּנֵי צַבְעוֹן וְאֶיָּה וְעַנְהָ הוּוּ עַנְהָ אֲשֶׁר מְצָא אֶת הַיָּמִם וְגו', הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ, אַבְל תָּא חֲזִי, לָאו אֶלְיָן אִינוּן דְכַתִּיב בְּהוּ (דברים ב) הָאֲמִים לְפָנִים יִשְׁבּוּ בְּהָ וְגו' וּבְנֵי עֶשָׂו יִירָשׁוּם וְגו'.

אַבְל אֶלְיָן דְקָאֲמַר קָרָא אֲשֶׁר מְצָא אֶת הַיָּמִים בְּמַדְבָּר, יָמִם כְּתִיב. אֶלְיָן הוּוּ בְּרִינָן מִשְׁנִינָן. דְכַד הָוָה אֲתַרְדּוּ קִזִּין מַעַל אִפִּי אַרְעָא כְּדַכְתִּיב, (בראשית ד) הִן גְּרַשְׁתָּ אֶתִּי הַיּוֹם מַעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיָּה אָפְתַר, וּכְתִיב וַיֵּשֶׁב בְּאַרְצֵי נֹד וְאוּקְמוּהָ.

מִבְּנֵי בְּנֵי בְּסִטְרָא דְרוּחִין וְעֵלְעוּלִין וּמְזִיקִין וְאֶלְיָן קְיָימוּ, דְהָא כַּד בְּעָא לְאַתְקִדְשָׁא יוּמָא דְשַׁבְּתָא, אֲתַבְּרוּן מַהֲהוּוּא סִטְרָא רוּחִין קְיָימִין סִטְרִין (נ"א טְהִירִין) בְּלָא גּוּפָא. וְאֶלְיָן לָאו אִינוּן מִיּוּמָא דְשַׁבְּתָא וְלָא מִיּוּמָא שְׁתִּיתָאָה, וְאֲשֶׁתָּאָרוּ אֶלְיָן תְּרִין יוּמִין בְּהוּ בְּסַפְקָא, וּבְגִין כֹּה לָא אֲתַקְיָימוּ לָא (ד' קעה ע"ב) מַהֲאִי וְלָא מַהֲאִי.

וְאֶזְלוּ וְאֲתַפְּשׁוּ בְּהוּוּא סִטְרָא דְקִזִּין וְאֶגְלִימוּ בְּהוּוּא סִטְרָא וְלָא אֲתַגְלִימוּ לְאַתְקִימָא וְאֶקְרוּן יוּמָם חֶסֶר, דְלָא אֲתַקְיָימוּ לָא בְּיוּמָא דָּא וְלָא בְּיוּמָא דָּא, וְאֲתַחֲזוּן לְבְּנֵי נְשָׂא. וְאִיהוּ אֲשַׁבַּח לִוָן

וְאוֹלְפֵי לֵימָּה לְאֵייתָאָה מִמְזֵרִין לְעֵלְמָא. וְאֵינֹן אֲזֵלִי בִינֵי טוֹרָא וְקַיִימִין בְּגוֹפָא זְמַנָּא חָדָא בְיוֹמָא,
וְלִבְתֵּר מִתְפִּשְׁטֵי מַנְיָה.

תָּא חֲזִי, עֲנָה דָא אִיהוּ מִמְזֵרָא הָוָה, דְּאֵתָא צְבָעוֹן עַל אַמְיָה וְאוֹלִיד מִמְזֵרָא, וְדָא אֵתָא מִסְטָרָא
דְרוּחַ מִסְאָבָא דְאֵתְדַבֵּק בֵּיהּ. וּבְגִין כֶּךָ אֲשַׁבַּח לֹון וְהוּוּ אוֹלְפֵי לֵימָּה כָּל זֵינִין דְסִטְר מִסְאָבָא בְגִין
דָּא.

וְתָא חֲזִי, אֲלִין אֵינֹן וּכְמָה אַחֲרֵינִין מִתְפַּרְשֵׁן אֲלִין מְאֵלִין, כְּלָהוּ אֵתִינִין מִהָהוּא סְטָרָא וְאוֹלִי
כְּמִדְבָּרָא וְאֵתְחִיזוֹן תַּמָּן. בְּגִין דְּמִדְבָּרָא אֵתֵר חֲרוּב וְאִיהוּ בִי מוֹתְבָא דְלָהוֹן. וְעַם כָּל דָּא, כָּל בַּר
נָשׁ דְּאֵזִיל בְּאוֹרְחוֹי דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְדַחִיל לֵימָּה לְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא מִסְתַּפֵּי מַנְיָהוּ. אֲזֵלוּ
וְאֵעֲלוּ בְטוֹרָא.

אָמַר רַבִּי יַצְחָק, כְּגוֹזְנָא דָּא כָּל אֵינֹן טוֹרִין חֲרוּבִין אֵתֵר בִּי מוֹתְבָא דְלָהוֹן. אָמַר לֵימָּה, הָכֵי הוּא,
וְכָל אֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלוּ בְּאוֹרֵייתָא עַלֵייהוּ כְּתִיב, (תהלים קכא) יִישְׁמְרֵךְ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ יי
יִשְׁמֹר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, הִלְלוּיָהּ אוֹדָה יי בְּכָל לֵבָב בְּסוּד יִשְׂרָאֵל וְעַדָּה, הַאי קָרָא אוּקְמוּתָהּ. אָבֵל
תָּא חֲזִי, דְּוֹד מְלָכָא כָּל יוֹמוֹי הָוָה מִשְׁתַּדְּלֵל בְּפוֹלְחָנָא דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְתוּהוּ קָם בְּפִלְגוּת לֵילֵיָא
וּמִשְׁבַּח וּמוֹדָה בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבְחֹן, בְּגִין לְאֵתְתַקְנָא דוּכְתִיבָהּ בְּמִלְכוּוּ דְלֵעִילָא.

דְּכַד אֵתְעַר רוּחַ צְפוֹן בְּפִלְגוּת לֵילֵיָא, הָוָה יָדַע דְּקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהֵיא שְׁעָתָא יִתְעַר בְּגַנְתָּא
דְּעַדוֹן לְאֵשְׁתַּעֲשַׁע עִם צְדִיקֵיָא, וְאִיהוּ הָוָה קָם בְּהֵיא שְׁעָתָא וְאֵתְגַבַּר בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבְחֹן עַד
דְּסָלִיק צְפָרָא.

בְּגִין דְּכַד קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשַׁתַּבַּח בְּגַנְתָּא דְּעַדוֹן, הַא אוּקְמוּנָא דְאִיהוּ וְכָל צְדִיקֵיָא דְבְּגַנְתָּא
כְּלָהוּ צִיִּיתִין לְקָלִיָהּ. בְּדְכְתִיב, (שיר השירים ח) חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׁמִיעֵנִי. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא
דְּחוּטָא דְחֶסֶד מְשִׁיבָה עֲלֵיהּ בִּימָמָא כְּמָה דְאֵתְמַר. דְכְתִיב, (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוָה יי חֶסְדוֹ וּבְלֵילָהּ
שִׁירָה עִמִּי. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְאֵינֹן מְלִין דְּאוֹרֵייתָא דְאִיהוּ אָמַר, כְּלָהוּ סְלִקִין וּמִתְעַטְרִין קַמֵי קוֹדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא. וּבְגִין כֶּךָ דְּוֹד מְלָכָא הָוָה מִשְׁתַּדְּלֵל בְּלֵילֵיָא בְּפוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיָהּ.

תָּא חֲזִי, הִלְלוּיָהּ, בְּכָל אֵינֹן שִׁירִין וְתוֹשְׁבְחֹן דְקָאמַר דְּוֹד, הַא תִּנְיִן דְלֵעִילָא מְכַלְהוֹן הוּא הִלְלוּיָהּ
וְאוּקְמוּתָהּ. מְאִי טַעְמָא בְּגִין דְכְלִיל שְׁמָא וּשְׁבַחָא כְּחָדָא. מְאִי שְׁמָא וּשְׁבַחָא. שְׁמָא דָּא יי"ה. שְׁבַחָא
מְאֵן אִיהוּ, אֶלָּא דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְאִיהוּ (תלל בגימ' ה"ס שהוא אדני) מְתַקְנָא שְׁבַחָא תְדִיר לְקוֹדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא, וְלֹא אֲשַׁתַּכַּחַת. כְּמָה דְאֵתְ אָמַר, (תהלים פג) אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ אֵל תַּחֲרַשׁ וְאֵל תַּשְׁקֹט
אֵל. בְּגִין דְּסִדְוֹרָא דְשְׁבַחָא אִיהִי מִסְדֵּרַת וּמִשְׁבַּחַת תְּדִיר לְגַבִּיָהּ. וּבְגִין כֶּךָ שְׁמָא וּשְׁבַחָא כְּחָדָא.

אוֹדָה יי בְּכָל לֵבָב, כְּמָה דְאוּקְמוּתָהּ בִּיצַר הַטּוֹב וּבִיצַר הָרַע, בְּגִין דְאֵינֹן מִשְׁתַּכַּחֵי תְדִיר לְגַבִּיָהּ
דְּבַר נָשׁ, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר, (דברים ו) בְּכָל לִבְבְּךָ וְאוּקְמוּתָהּ. בְּסוּד יִשְׂרָאֵל וְעַדָּה, אֲלִין אֵינֹן יִשְׂרָאֵל

דָּכַל דְּרַגִּין בְּהוּ מִתְעַטְרֵן כְּתַנִּי וְלִינְאֵי, צִדִּיקֵי וְחֲסִידֵי, יִשְׂרָאֵל. וְעֵדָה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים פב)
נִצַּב בְּעֵדַת אֵל. וְאֵינוֹן רָזָא דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעְטַר בְּהוּ.

וּבְגִין כְּךָ בְּעֵי בַר נָשׁ לְשִׁבְחָא לִיהּ לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּדִיר, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתַרְעֵי בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבְּחֵן,
וּמֵאֵן דְּיַדְע לְשִׁבְחָא לִיהּ לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא יְאוּת, קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קַבִּיל צְלוֹתֶיהָ וְשׁוֹיֵב
לִיהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים צא) אֲשַׁנְּבְּהוּ כִּי יַדַּע שְׁמִי וְגו' אַרְךָ יָמִים וְגו'.

פְּתַח רַבִּי יוֹסֵי וְאָמַר, (תהלים לב) אַתְּהָ סֵתֵר לִי מִצַּר תִּצְרֵנִי רַנִּי פִלְט תְּסוּבְּבֵנִי סְלָה. אַתְּהָ סֵתֵר לִי,
דָּא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ סֵתֵרָא וּמִגֵּן לְבַר נָשׁ דְּאֵזִיל בְּאַרְחֵי דְּאוּרֵי תָא, וְאִיהוּ אֲסִתְתֵּר בְּעֵלְא
דְּגַדְפוּי דְּלֵא יְכַלִּין לְאַבְּאָשָׁא לִיהּ. מִצַּר תִּצְרֵנִי, מְעִילָא וּמִתְתָּא, לְעִילָא אִית לִיהּ לְבַר נָשׁ מְאָרִי
דְּבָבו, לְתַתָּא אוּף הָכִי נְמִי. וּמֵאֵן אִיהוּ, דָּא יַצֵּר הָרַע, (דף קעט ע"א) דְּאִיהוּ צַר לְעִילָא וְצַר לְתַתָּא.
וְאֵלְמָלֵא יַצֵּר הָרַע, לָא אֲשַׁתְּפַח מְאָרִי דְּבָבו לְבַר נָשׁ בְּעֵלְמָא. בְּגִין כְּךָ מִצַּר תִּצְרֵנִי.

רַנִּי פִלְט תְּסוּבְּבֵנִי סְלָה, יְסוּבְּבֵנִי סְלָה מִיבְעֵי לִיהּ, מְאִי תְּסוּבְּבֵנִי. אֵלִין אֵינוֹן שִׁירִין דְּאִית בְּהוּ
דְּרַגִּין לְהַצְלָה, תְּסוּבְּבֵנִי בְּהוּ לְשׁוּבָא לִי בְּאַרְחָא. וְהֵאֵי קָרָא אִיהוּ כְּסוּדְרָא וְאִיהוּ לְמַפְרַע, מִתְּהֵא
גִּיסָא וּמִתְּהֵא גִיסָא.

תָּא חֲזִי, בְּאֵלִין שִׁירִין וְתוֹשְׁבְּחֵן דְּקָאמַר דְּוֹד אִית בְּהוּן רִזִּין וּמְלִין עֵלְאִין בְּרִזִּין דְּחֻכְמָתָא, בְּגִין
דְּכִלְהוּ בְּרוּחַ קוֹדְשָׁא אֲתַאמְרוּ. דְּהוּהוּ שְׂרָא רִיחַ קוֹדְשָׁא עֲלֵיהּ דְּדוּד, וְהוּהוּ אָמַר שִׁירְתָּא. וּבְגִין כְּךָ
בְּלָהוּ בְּרִזִּין דְּחֻכְמָתָא אֲתַאמְרוּ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים קיח) דְּחַחָ דְּחִיתְנִי לְנַפְל וְיִי עֲזַרְנִי, דְּחַחָ דְּחִיתְנִי, דְּחַחָ דְּחוּנִי מִיבְעֵי
לִיהּ, מְאִי דְּחַחָ דְּחִיתְנִי. אֶלְא דָּא סְטָרָא אַחֲרָא דְּדַחֲיָא לִיהּ לְבַר נָשׁ תְּדִיר, וּבְעֵי לְדַחֲיָא לִיהּ
וְלֵאסְטָאָה לִיהּ מַעַם קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְדָא הוּא יַצֵּר הָרַע דְּאֲשַׁתְּפַח לְגַבִּיָּה דְּבַר נָשׁ תְּדִיר.
וְלִקְבִלִיָּה אַחֲדֵר דְּוֹד וְאָמַר דְּחַחָ דְּחִיתְנִי לְנַפְל. בְּגִין דְּאִיהוּ תוּהָ אֲשַׁתְּפַח לְגַבִּיָּה בְּכָל אֵינוֹן עֲקֻתִין
לְאֵסְטָאָה לִיהּ מַעַם קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעֲלֵיהּ אָמַר דְּוֹד דְּחַחָ דְּחִיתְנִי לְנַפְל בְּגַיְהָנָם. וְיִי עֲזַרְנִי
דְּלָא אֲתַמְסַרְנָא בִּידָךְ.

וְעַל דָּא אִית לִיהּ לְבַר נָשׁ לְאַזְדַּהֲרָא מִנִּיהּ, בְּגִין דְּלָא יִשְׁלוּט עֲלֵיהּ. וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדִין נְטִיר
לִיהּ בְּכָל אַרְחוּי. דְּכְּתִיב, (משלי ג) אִז תִּלְךָ לְבִטָח דְּרַבְּךָ וְרַגְלֶךָ לֹא תִגּוֹף (משלי ד) בְּלִבְתָּךְ לֹא יַצֵּר
צַעֲדָךְ וְאֵם תְּרוּץ לֹא תִכְשֵׁל. וּכְתִיב, (משלי ד) וְאַרְחַ צִדִּיקִים כְּאֹר נִגְהָ הוֹלֵךְ וְאֹר עַד נִכּוֹן הַיּוֹם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זְכַאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיר לוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאִתִּי.
דְּכְּתִיב, (ישעיהו ס) וְעַמְּךָ כָּלָם צִדִּיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ. בְּרִיךְ יִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (ע"כ פרשת וישלח)

פְּרֻשַׁת וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. רַבִּי חֵיָא פָּתַח וְאָמַר, (תהלים לד) רַבּוֹת רַעוֹת צַדִּיק וּמְבָלֵם יַצִּילֵנּוּ יי. תָּא חֲזִי, כַּמָּה מְקַטְרְגִין אֵית לֵיה לְבַר נָשׁ מִיּוֹמָא דְקַדְנָשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהֵב בֵּיה נְשָׁמְתָא (ד"א ל"ג לְבַר נָשׁ) (לְאִתְקַיְמָא) בְּהָאֵי עֲלָמָא. דְכִיּוֹן דְנַפְסִיק בַּר נָשׁ לְאִוִירָא דְעֲלָמָא, מִיָּד אֲזַדְמִין לְאִשְׁתַּתְּפָא בַּהֲדִיָּה יַצַּר הָרַע כַּמָּה דְאִתְמַר. דְכַתִּיב, (בראשית ה) לְפָתַח חַטָּאת רִבְּץ וְגו'. וְכִדִּין אִשְׁתַּתְּפַּי בַּהֲדִיָּה יַצַּר הָרַע.

וְתָא חֲזִי, דְהָכִי הוּא, דְהָא בְּעִירֵי מִיּוֹמָא דְאִתְלִידוּ, בְּלָחוּ נְטִירֵי גְרַמִּיָּהוּ, וְעָרְקִין מִן גּוֹ נִוְרָא, וּמִן כָּל אֲתָרִין בִּישׁוּן. וְכַר נָשׁ, מִיָּד אֲתֵי לְאַרְמָא גְרַמִּיָּה גּוֹ נִוְרָא, בְּגִין דְיַצַּר הָרַע שְׂאֲרֵי בְּגוּיָהּ, וּמִיָּד אֲסִי לֵיה לְאַרְחָא בִישָׁא.

וְאִוְקִימָנָא דְכַתִּיב, (קהלת ד) טוֹב יָלֵד מִסְפֵּן וְחָכָם מִמְלָךְ זְקֵן וְכֹסִיל אֲשֶׁר לֹא יָדַע לְהִזְהַר עוֹד. טוֹב יָלֵד, דָּא הוּא יַצַּר טוֹב דְהוּא יָלֵד מִיּוֹמִין זְעִירִין עֲמִיָּה דְכַר נָשׁ, דְהָא מִתְלִיסַר שְׁנִין וְאִילָךְ (עֲמִיָּה) כַּמָּה דְאִתְמַר.

מִמְלָךְ זְקֵן וְכֹסִיל. מִמְלָךְ, דָּא הוּא יַצַּר הָרַע דְאִיהוּ אֲקָרִי מְלָךְ וְשְׁלִיט בְּעֲלָמָא עַל בְּנֵי נְשָׂא. זְקֵן וְכֹסִיל, דְאִיהוּ זְקֵן וְדָאֵי, כַּמָּה דְאִוְקִימָנָא, דְכַר אִתְלִיד בַּר נָשׁ וְנַפְסִיק לְאִוִירָא דְעֲלָמָא אִיהוּ (ד' קטט ע"ב) אֲזַדְמִין עֲמִיָּה דְכַר נָשׁ. וְעַל דָּא אִיהוּ מְלָךְ זְקֵן וְכֹסִיל.

אֲשֶׁר לֹא יָדַע לְהִזְהַר עוֹד, לְהִזְהִיר לָא כְּתִיב, אֲלָא לְהִזְהַר, בְּגִין דְאִיהוּ כֹסִיל. וְעַלֵּיהּ אָמַר שְׁלֹמֹה עָלָיו הַשְּׁלוֹם (קהלת ב) וְהַכֹּסִיל בַּחֲשָׁף הוֹלֵךְ. דְהָא מִסּוּסִיתָא דְחֲשָׁף קָא אֲתֵיָא וְלִית לֵיה נְהוּרָא לְעֲלָמִין.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חֲזִי, כַּתִּיב טוֹב יָלֵד מִסְפֵּן וְחָכָם. מָאן יָלֵד מִסְפֵּן, הָא אִוְקִימָנָא וְאִתְמַר דְאִיהוּ יַצַּר טוֹב. אֲבָל טוֹב יָלֵד, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים לו) נַעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנָתִי. וְדָא הוּא נַעַר דְאִיהוּ יָלֵד מִסְפֵּן דְלִית לֵיה מְגַרְמִיָּה כְּלוּם. וְאִמָּאֵי אֲקָרִי נַעַר, בְּגִין דְאֵית לֵיה חֲדָתוֹ דְסִיְהָרָא דְמִתְחַדְשָׁא תְדִיר, וְתְדִיר אִיהוּ יָלֵד מִסְפֵּן כַּמָּה דְאִמְרֵן. וְחָכָם, בְּגִין דְחָכְמָה שְׂרָיָא בֵּיה.

מִמְלָךְ זְקֵן, דָּא הוּא יַצַּר הָרַע כַּמָּה דְאִתְמַר. דְהָא מִן יוֹמָא דְחָזָה לָא נָפַק מִמְסַאֲבוּתִיָּה לְעֲלָמִין, וְאִיהוּ כֹסִיל. דְכָל אֲרַחוּי אֵינֻן לְאַרְחָא בִישָׁא, וְאִזִּיל וְסִי לְבְנֵי נְשָׂא וְלֹא יָדַע לְאִזְדַּהֲרָא. וְאִיהוּ אֲתֵי עִם בַּר נָשׁ בְּתַסְקוּפִין בְּגִין לְאִסְטָאָה לִזְן מֵאַרְחָא טְבָא לְאַרְחָא בִישָׁא.

תָּא חֲזִי, עַל דָּא אֲקָדִים עִם בַּר נָשׁ בְּיוֹמָא דְאִתְלִיד בְּגִין דְיִהִימִין לֵיה. דְהָא כַּד אֲתֵי יַצַּר טוֹב לָא יְכִיל בַּר נָשׁ לְמַהִימָנָא לֵיה וְדָמִי עֲלֵיה כַּמְטוּלָא. כְּגוֹנוֹנָא דָּא תְנִינֻן, מָאן הוּא רִשָּׁע עָרוּם, דָּא הוּא מָאן דְאִקְדִים לְאִטְעָנָא מְלוּי לְקָמִי דְיִנָּא עַד לָא יִיתֵי חֲבֵרִיָּה מְאִרֵי דְדִינָא. כַּמָּה דְאִתְּ אָמַר, (משלי יח) צַדִּיק תְּרַאשׁוּן בְּרִיבּוֹ וְגו'.

פְּגוּוֹנָא דָא (הוא נ"א הא') רְשָׁע עָרוֹם, כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (בראשית ג) וְהִנְחָשׁ הָיָה עָרוֹם. וְהוּא אַקְדִים וְשָׂרֵי עֲמִיָה דְבַר נָשׁ עַד לֹא יִיתִי חֲבֵרִיָה לְאִשְׁרָאָה עֲלִיָה. וּבְגִין דְאִיְהוּ אַקְדִים וְהָא אֲטַעִין טַעֲנַתִּיהָ עֲמִיָה, כִּד אֵתִי חֲבֵרִיָה דְאִיְהוּ יַצֵּר הַטּוֹב, אֲבָאִישׁ לִיָה לְבַר נָשׁ בְּהַדְרִיָה וְלֹא יְכִיל לְזַקְפָא רִישִׁיָה, כְּאִילוֹ אֲטַעִין עַל פְּתַפְיָה כָּל מְטוּלִין דְעֵלְמָא. בְּגִין הַהוּא רְשָׁע עָרוֹם דְאַקְדִים עֲמִיָה. וְעַל דָא אָמֵר שְׁלֹמֹה (קהלת ט) וְחֲכַמַת הַמַּסְכֵּן בְּזוּיָה וְדַבְּרִיו אֵינָם נִשְׁמָעִים, בְּגִין דִּהָא אַקְדִים אַחְרָא.

וְעַל דָא כָּל דִּינִי דְקַבִּיל מִכָּר נָשׁ מְלָה עַד לֹא יִיתִי חֲבֵרִיָה, כְּאִילוֹ מְקַבֵּל עֲלֵיהָ טַעֲוֹא אַחְרָא לְמַהִימְנוּתָא. אֶלְא (משלי יח) וְכָא רַעְהוּ וְחֻקְרוּ, וְדָא הוּא אֲרַח דְבַר נָשׁ זְפָאָה, דִּהָא בַר נָשׁ זְפָאָה דָא הוּא, דְלֹא הֵימִין לְהַהוּא רְשָׁע עָרוֹם דִּינִי יַצֵּר הָרַע, עַד דִּינִי חֲבֵרִיָה דְאִיְהוּ יַצֵּר טוֹב. וּבְגִין דָא בְּנֵי נָשָׁא אֵינָן כְּשִׁלִין לְעֵלְמָא דְאֵתִי.

אֲבָל הַהוּא זְפָאָה דְאִיְהוּ דְחִיל לְמֵאֲרִיָה, כְּמָה בִישׁוּן סְבִיל בְּהָאִי עֵלְמָא בְּגִין דְלֹא יְהִימִין וְלֹא יִשְׁתַּתַּר בְּהַהוּא יַצֵּר הָרַע. וְקַדְשָׁא בְרִיָה הוּא שׁוֹיֵב לִיָה מְכַלְהוּ, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים לד) רַבּוֹת רַעוֹת צַדִּיק וּמְכַלְמֵם יַצִּילֵנּוּ יְיָ. רַבּוֹת רַעוֹת לְצַדִּיק לֹא כְתִיב, אֶלְא צַדִּיק. בְּגִין דְקַדְשָׁא בְרִיָה הוּא אַתְרַעִי בִיָה. וּבְגִין כִּד קַדְשָׁא בְרִיָה הוּא אַתְרַעִי בְּהַהוּא בַר נָשׁ וְשׁוֹיֵב לִיָה מְכַלְא בְּהָאִי עֵלְמָא וּבְעֵלְמָא דְאֵתִי, זְפָאָה חוּלְקִיָה.

תָּא חֲזִי, כְּמָה בִישׁוּן עֲבָרוֹ עֲלֵיהָ דִינִי יַעֲקֹב, בְּגִין דְלֹא יִתְדַבֵּק בְּהַהוּא יַצֵּר הָרַע וְיִתְרַחֵק מִחוּלְקִיָה. וּבְגִין כִּד סְבִיל כְּמָה עוֹנָשׁוּן כְּמָה בִישׁוּן וְלֹא שְׁקִיט. פֶּתַח וְאָמֵר, (איוב ג) לֹא שָׁלוּתִי וְלֹא שְׁקַטְתִּי וְלֹא נַחְתִּי וַיָּבֵא רָגְזִי. תָּא חֲזִי, כְּמָה בִישׁוּן סְבִיל צַדִּיקָא בְּהָאִי עֵלְמָא. בִישׁוּן עַל בִישׁוּן, כְּאֲבִין עַל כְּאֲבִין. בְּגִין לְמִזְבִי לֹון לְעֵלְמָא דְאֵתִי.

יַעֲקֹב כְּמָה סְבִיל בִישׁוּן עַל בִישׁוּן תְּדִיר, כְּמָה דְאֵת אָמֵר לֹא שָׁלוּתִי, כְּבִיתָא דְלָבֹן, וְלֹא יְכִילָנָא לְאִשְׁתְּזָבָא מְנִיָה. וְלֹא שְׁקַטְתִּי, מַעֲשֹׂו. מַהֲהוּא צַעֲרָא דִינִי לִי הַהוּא מְמַנָּא דִילִיָה, וְלָבַתַר דְחִילֹו דַעֲשֹׂו. וְלֹא נַחְתִי, מִן דִינָה וּמִן שְׂכָם.

וַיָּבֵא רָגְזִי, דָא רִוְגָא וְעַרְבוּבָא דִיּוֹסָף דְאִיְהוּ קַשְׂיָא מְכַלְהוּ, מִגֹו רַחִימוּתָא דִינִי יַעֲקֹב לְגַבִי דִיּוֹסָף דְאִיְהוּ רָזָא דְבְרִית, עָאֵל כְּמַצְרִים. בְּגִין דְלָבַתַר כְּתִיב, (שמות ו) וְאֶזְכָּר אֶת בְּרִיתִי, לְאִשְׁתְּכֹחָא שְׂכִינְתָא (נ"א שְׁמַשׁ) תַּמָּן בְּהַדְרִיָה.

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנַעַן, (דף קפ ע"א) רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אָבֵד וְאִין אִישׁ שָׁם עַל לֵב וְאִנְשֵׁי חֶסֶד נְאֻסָפִים בְּאִין מִבִּין כִּי מִפְנֵי הָרַעָה נְאֻסָף הַצַּדִּיק. הַצַּדִּיק אָבֵד, כְּמַנָּא דְקַדְשָׁא בְרִיָה הוּא אֲשַׁנַּח בְּעֵלְמָא וְלֹא הוּי עֵלְמָא כְּדָקָא יְאוּת, וְאִזְדַּמֵּן דִינָא לְשָׂרְיָא עַל עֵלְמָא. כִּדִּין קַדְשָׁא בְרִיָה הוּא נְטִיל זְפָאָה דְאִשְׁתַּפַּח בִּינִיָהוּ, בְּגִין דִּישְׂרֵי דִינָא עַל כְּלָהוּ אַחְרַנִין, וְלֹא יִשְׁתַּפַּח מֵאֵן דִּינִי עֲלִיָהוּ.

דִּהָא כָּל זְמַנָּא דְזְפָאָה שְׂאֲרֵי בְעֵלְמָא, דִינָא לֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עַל עֵלְמָא. מְנַלְן מְמִשָּׁה, דְכְּתִיב, (תהלים קו) וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לְוִילֵי מִשָּׁה בְּחִירוֹ עֶמֶד בְּפִרְץ לְפָנָיו וְגו'. וּבְגִין כִּד קַדְשָׁא בְרִיָה הוּא

נְטִיל לְזַפָּאָה מְבִינִיהוּ וְסָלִיק לִיהּ מַעֲלָמָא, וּבְדִין אֲתַפְרַע וְגַבֵּי דִלִּיהּ. סוֹפִיָּה דִקְרָא, כִּי מִפְּנֵי
הַרְעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק. עַד דְּלֹא יִיתִי רְעָה לְשִׁלְטָאָה עַל עֲלָמָא נֶאֱסַף הַצַּדִּיק. (ד"א כִּי מִפְּנֵי הַרְעָה נֶאֱסַף
עַד לֹא יִשְׁלוּט הַרְעָה בְּעֲלָמָא) דְּבַר אַחֵר כִּי מִפְּנֵי הַרְעָה, דָּא יַצֵּר הַרְעָה.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב שְׁלִימוּ דְאַבְהֵן הָוָה וְאִיהוּ קָאִים לְקַיָּמָא בְּגִלְוֵתָא. אָבֵל מְגוּ דְאִיהוּ צַדִּיק אֲתַעֲפֵב
דִּינָא דְלֹא שְׁלִטָא בְּעֲלָמָא. דְּהָא כָּל יוֹמֵי דִיעֲקֹב לֹא שָׂרָא דִינָא עַל עֲלָמָא, וּכְפָנָא אֲתַבְטְלַת.

וְאוּף הָכִי בְיוֹמוֹי דְיוֹסֵף דְאִיהוּ דְיוֹקְנָא דְאַבּוּי (כִּינּוּ דְאִיהוּ מֵת מִיַּד). לֹא שָׂרָא גְלוּתָא (דִּינָא עַל עֲלָמָא). בְּגִין
דְאִיהוּ אָגִין עֲלִיָּהּ כָּל יוֹמוֹי, כִּינּוּ דְאִיהוּ מֵת, מִיַּד שָׂרָא עֲלִיָּהּ גְלוּתָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת
א) וַיָּמָת יוֹסֵף וְגו', וְסָמִיךְ לִיהּ הֶבְהָה גְּתַחֲכָמָה לוֹ. וּכְתִיב וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה בְּחֹמֶר
וּבִלְבָנִים וְגו'. כְּגִוּוֹנָא דָּא כָּכָל אֲתֵר דִּישְׂרָיָא זַפָּאָה (עַל) בְּעֲלָמָא כְּגִינִיהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִגִּין עַל
עֲלָמָא, וְכָל זְמַנָּא דְאִיהוּ קָאִים, דִּינָא לֹא שָׂרָא עַל עֲלָמָא וְהָא אֲתַמָּר.

תָּא חֲזִי, וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו, מָאִי מְגוּרֵי אָבִיו, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ירמיה ו) מְגוּר מְסֻבִּיב,
דְּכָל יוֹמוֹי הָוָה דְּחִיל וְהוּוּ בְּדַחֲלוֹ: וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, דְּאַתְּקִשְׁר
וַיְתִיב בְּהוּוּ אֲתֵר דְאַתְּאֲחִיד בְּחֻשְׁדָּה. אֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו דִּינָא, בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, אֲתַקִּשְׁר אֲתֵרָא
בְּאַתְרֵיהּ. מְגוּרֵי אָבִיו, דָּא דִינָא קִשְׂיָא. בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו, כְּמָה דְאַתְּמָר הוּוּא דִינָא רַפְּיָא דְאִיהוּ
אֶרֶץ, דְאַתְּאֲחִיד מִן דִּינָא קִשְׂיָא וְכִיָּה אֲתֵינְשֵׁב יַעֲקֹב וְאַתְּאֲחִיד בֵּיהּ, (וְהָיָא אֶרֶץ אִיחֵי אֲסִפְקָלְרָא דְלֹא
נְהָרָא):

אַלְהָ תְלֻדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף וְגו', בְּתֵר דְאַתְּיֵשֶׁב יוֹסֵף בְּיַעֲקֹב וְאַזְדַּוּג שְׁמִשְׂא בְּסִיְהָרָא, כְּדִין שָׂרָא
לְמַעֲבַד תּוֹלְדוֹת, וּמֵאֵן אִיהוּ דְעֵבִיד תּוֹלְדוֹת, אֲתַדַּר וְאָמַר יוֹסֵף, דְּהָא הוּוּא נְהָר דְהִנְגִיד וְנִפְקִין
אִיהוּ עֵבִיד תּוֹלְדוֹת בְּגִין דְלֹא כְּסָקִין מִיִּמּוֹי לְעֲלָמִין, וְאִיהוּ עֵבִיד תּוֹלְדוֹת בְּהָא אֶרֶץ וּמְנִיָּה נִפְקִין
תּוֹלְדוֹת לְעֲלָמָא.

דְּהָא שְׁמִשְׂא אָף עַל גַּב דְאַתְּקִרַב בְּסִיְהָרָא לֹא עֵבִיד אִיבִין בַּר הוּוּא דְרָגָא דְאַקְרִי צַדִּיק, וְיוֹסֵף
אִיהוּ דְרָגָא דִיעֲקֹב לְמַעֲבַד אִיבִין וְלֹאֲפָקָא תּוֹלְדִין לְעֲלָמָא, וּבְגִין כְּךָ כְּתִיב אֲלֵה תְלֻדוֹת יַעֲקֹב
יוֹסֵף.

אַלְהָ תְלֻדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, כָּל מָאֵן דְהָוָה מְסַתְּפֵל בְּדִיוֹקְנָא דְיוֹסֵף הָוָה אָמַר דְדָא הוּוּא דְיוֹקְנָא
דִיעֲקֹב. תָּא חֲזִי, דְכַבְּלָהּוּ בְנֵי יַעֲקֹב לֹא כְתִיב אֲלֵה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב רְאוּבֵן, בַּר יוֹסֵף, דְדִיוֹקְנִיהּ דְמִי
לְדִיוֹקְנָא דְאַבּוּי.

כִּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה. אָמַר רַבִּי אַבְא, רַמְזוּ לִיהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא, דְהָא כַּד אֲתַאֲבִיד מְנִיָּה יוֹסֵף
כִּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִין הָוָה. וְכָל אֵינּוֹן יוֹמִין דְאַשְׁתָּאֲרוּ דְלֹא חָמָא לִיהּ לְיוֹסֵף הָוָה כְּכִי עַל אֵינּוֹן
שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִין. וּכְמָה דְהָוָה כְּכִי עֲלִיָּהּ, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא יְהֵב לִיהּ שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִין אֲחֵרִינִין
דְאַתְּקָאִים בְּאַרְעָא דְמַצְרַיִם בְּחֻדוֹ בִּיקְרָא וּבְשִׁלְמִיּוֹ דְכָלְא. בְּרִיָּהּ יוֹסֵף הָוָה מְלָכָא, וְכָל בְּנוֹי קַמִּיָּה

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל'י שליט"א

הוּו, אֵינּוֹן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנִין הוּו חֵיִין לְגַבִּיּהּ. וּבְגִין כֹּךְ בֵּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָוָה אִיהוּ, כִּד
אֲתַאבִּיד מִנִּיהּ.

רַבִּי חֵיָא פִּתַּח וְאָמַר, (איוב לד) לֵכֵן אֲנָשִׁי לִבְבִּי שָׁמְעוּ לִי חֲלָלָה לְאֵל מִרְשַׁע וְשָׂדֵי מַעֲוֹל. כִּי פִּעַל (דף
קפ ע"ב) אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וּכְאֲרַח אִישׁ יִמְצָאֵנּוּ. תָּא חֲזִי, כִּד בְּרַא קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, עֲבַד לִיה
עַל דִּינָא, וְעַל דִּינָא אֲתַקֵּינִים. וְכָל עוֹבְדֵי דְעֲלָמָא אֵינּוֹן קִיָּיִמִין בְּדִינָא. כִּד דְקֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין
לְקִיָּמָא עֲלָמָא וְלֹא יִתְאַבִּיד, פְּרִישׁ עֲלֵיהּ רַחֲמֵי, וְאֵינּוֹן רַחֲמֵי מַעֲפָבִי לְדִינָא דְלֹא יִשְׁתַּעֲבִי עֲלָמָא,
וְעַל רַחֲמֵי אֲתַנְהִיג עֲלָמָא וְאֲתַקֵּינִים בְּגִינֵיהּ.

וְאִי תִימָא דְקֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד דִּינָא בְּכַר נָשׁ בְּלֹא דִינָא. הָא אֲתַמָּר, דְכִד דִּינָא שְׂרִיָא
עֲלֵיהּ דְבַר נָשׁ כִּד אִיהוּ זַפְּאָה. בְּגִין רַחֲמֵיהּ דְקֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּיה אִיהוּ, כְּמָה דְאֲתַמָּר. דְהָא
קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא רַחֲמֵי עֲלֵיהּ בְּרַחֲמֵיהּ לְקַרְבָּא לִיה לְגַבִּיּהּ, מְתַבַּר גּוּפָא בְּגִין לְשִׁלְטָאָה נִשְׁמָתָא,
וּבְדִין אֲתַקְרִיב כִּד נָשׁ לְגַבִּיּהּ בְּרַחֲמֵיהּ כְּדָקָא יָאוּת. וְנִשְׁמָתָא שְׁלֵטָא וְגוּפָא אֲתַחֲלֵשׁ. וּבַעֲיָא גּוּפָא
חוּלְשָׁא וְנִפְשָׁא תַקִּיפָא דְאֲתַתַּקַּף בְּתַקִּיפּוּ, וּבְדִין אִיהוּ רַחֲמֵיהּ דְקֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָה דְאָמְרוּ
חֲבַרְיָא, יְהִב קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיק צַעֲרָא בְּעֲלָמָא דִין, בְּגִין לְמוֹכֵי לִיה לְעֲלָמָא דְאֲתִי.

וְכִד נִשְׁמָתָא חֲלָשָׁא וְגוּפָא תַקִּיפָא, אִיהוּ שְׁנֵאִיהּ דְקֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלֹא אֲתַרְעִי בִיה, לֹא יְהִיב
לִיה צַעֲרָא בְּהָאִי עֲלָמָא אֲלֵא אֲוִרְחוּי מְתַתַּקֵּן וְהוּא בְּשִׁלְמֵי יִתִיר. בְּגִין דְאִי עֲבַד צַדִּיקָה אוֹ טִיבוּ
קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁלֵּם לִיה אֲגִרִיהּ בְּהָאִי עֲלָמָא וְלֹא יְהוּי לִיה חוּלְק פְּתַהוּא עֲלָמָא. וְדָא הוּא
דְתַרְגָּם אוּנְקָלוּס (דְכַרִּים ז) וּמְשַׁלֵּם לְשׁוֹנְאָיו וְגו', וּמְשַׁלֵּם לְשׁוֹנְאוּהִי טַבְּוֹן דְאֵינּוֹן עֲבַדִּין וְגו' (אִיהוּ).
וּבְגִין כֹּךְ תְּהוּא זַפְּאָה דְאֲתַבַּר תְּדִיר אִיהוּ רַחֲמֵיהּ דְקֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהֵי מִיִּלִּי כִד בְּדַק וְלֹא
אֲשַׁכַּח חוּבָא בִּידֵיהּ דְאֲתַעֲנֵשׁ עֲלֵיהּ.

הֲכָא אִית לְאֲסַתְפְּלָא בְּכַמְה סְטָרִין. חַד, דְהָא חֲמִינֵן דְשְׁכִינְתָא לֹא שְׂרִיָא בְּאֲתַר עֲצִיבוּ אֲלֵא
בְּאֲתַר דְאִית בִּיה חֲדוּה. אִי חֲדוּה לִית בִּיה, לֹא שְׂרִיָא שְׁכִינְתָא בְּהוּא אֲתַר. כְּמָה דְאֲתַר אָמַר,
(מלכים ב ג) וְעַתָּה קַחוּ לִי מִנְּגוֹן וְהָיָה כִנְגוֹן הַמִּנְּגוֹן וְתַהִי עֲלָיו יָד יְיָ, דְהָא שְׁכִינְתָא וְדָאִי לֹא שְׂרִיָא
בְּאֲתַר עֲצִיבוּ. מִנְּגוֹן מִיַּעֲקֹב. דְבְּגִין חֲדוּה עֲצִיב עֲלֵיהּ דִּיּוֹסַף אֲסַתְלַקַּת שְׁכִינְתָא מִנִּיהּ, כִּינֵן דְאֲתַר
לִיה חֲדוּה דְבִשׁוּרָה דִּיּוֹסַף מִיָּד וְתַהִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיָּהֶם. הֲכָא בְּהָאִי זַפְּאָה דְאֲתַבַּר כִּינֵן דְאִיהוּ
חֲלָשָׁא וְאֲתַבַּר בְּמַכְאוּבִין, אֵן הוּא חֲדוּה דְהָא אִיהוּ בְּעֲצִיבוּ וְלִית עֲמִיָּה חֲדוּה כָּלֵל.

וְחַד דְהָא חֲמִינֵן כְּמָה רַחֲמֵי הוּו צַדִּיקָא קְמִי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלֹא אֲתַבַּרוּ בְּמַרְעִין וְלֹא
בְּמַכְאוּבִין וְלֹא אֲתַחֲלֵשׁ גּוּפָא דְלַהוּן לְעֲלָמִין. אֲמַאי לֹא אֲלִין כְּאֲלִין, דְאֲלִין אֲתַבַּרוּ וְאֲלִין קִיָּיִמִי
בְּגוּפֵיהּ כְּדָקָא יָאוּת.

וְאִם תֵּאמַר דְהָא אֲלִין דְקִיָּיִמוּ בְּקִיָּיִמָא כְּדָקָא יָאוּת, בְּגִין דְאֵינּוֹן צַדִּיקֵי בְּנֵי צַדִּיקֵי אֵינְהוּ, כְּמָה
דְאֲוִקְמוּהִי. וְאֲלִין אֲחַרְגִין צַדִּיקֵי וְלֹא בְּנֵי צַדִּיקֵי, הָא קָא חֲמִינֵן צַדִּיקֵי בְּנֵי צַדִּיקֵי, דְהָא אֲבִוי דְדִין
זַפְּאָה כִּד זַפְּאָה, וְאִיהוּ זַפְּאָה. אֲמַאי אֲתַבַּר גּוּפֵיהּ בְּמַכְאוּבִין וְכָל יוֹמוֹי בְּצַעֲרָא.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

אָלָא הָכָא רָזָא אִיהוּ, דְּהָא כָּל עוֹבְדוּי דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקָשׁוּט וְזָכוּ (איוב לד) כִּי פִעַל אָדָם יִשְׁלָם לוֹ וּכְאֶרְחָ אִישׁ יַמְצֵאנוּ. אֲשַׁפְּחָנָא בְּסַפְרֵי קְדָמָי רָזָא חֲדָא, וְלִגְבִיָּה רָזָא אַחְרָא חַד דְּאִיהוּ תְרִין, דְּהָא אִית זְמַנִּין דְּסִיְהָרָא אִיהִי בְּפָגִימוּ וְשָׂרְיָא בְּדִינָא וְשִׁמְשָׁא לָא אֲשַׁתְּפַח גְּבַהּ. וּבְכָל זְמַנָּא וּבְכָל שְׁעָתָא אִית לָהּ לְאַפְקָא נְשָׁמְתִין בְּבִנֵי נָשָׂא כְּמָה דְלִקְטָא בְּקְדָמִיתָא, וְאַפִּיקַת לֹון הַשְׁתָּא בְּזְמַנָּא דְאִיהִי קְיָימָא בְּדִינָא. הַאי מָאן דְּנִקִּיט לָהּ בְּהַהוּא זְמַנָּא לִיהוּי תְדִיר בְּגִרְעוּתָא, וּמְסַפְּנוּתָא אֲזִילָא לִגְבִיָּה, וְאַתְבַּר תְּדִיר בְּדִינָא כָּל יוֹמוֹי דְּבַר נֶשׁ בֵּין חַיִּיבָא בֵּין זְכָאָהּ. פֵּר דְּעֲלוּתָא כְּטִיל כָּל גְּזָרֵי דִינִין וַיְכִיל לְסַלְקָא בְּעֲלוּתָא.

וְהַהוּא זְמַנָּא דְקְיָימָא הַהוּא דְרָגָא בְּשָׁלִימוּ, וְהַהוּא נָהָר דְנִגִּיד וְנִפְיָק אֲשַׁתְּמַשׁ בָּהּ, כְּדִין הַהִיא נְשָׁמְתָא דְנִפְקַת וְאַתְדַּבְּקַת בֵּיהּ בְּהַהוּא בַר נֶשׁ, הַהוּא בַר נֶשׁ אֲשַׁתְּלִים פְּכֻלָּא כְּעוּתְרָא בְּבִנִין בְּשָׁלִימוּ דְגוּפָא.

וּבְכָלָּא בְּגִין (דף קפא ע"א) הַהוּא מְזָלָא דְנִגִּיד וְנִפְיָק וְאַתְחַבַּר בְּהַהוּא דְרָגָא לְאַשְׁתַּלְמָא בֵּיהּ וְלְאַתְבַּרְכָּא מְנִיָּה, וְעַל דָּא כְּלָא בְּמְזָלָא תְלִיָּא מְלִתָּא. וְעַל דָּא תְנִינִין, בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לָאוּ בְּזוּכוּתָא תְלִיָּא מְלִתָּא אָלָא בְּמְזָלָא תְלִיָּא מְלִתָּא. דְּהָא בְּזוּכוּתָא לָאוּ אִיהוּ אָלָא עַד דְּאַתְמַלִּיא וְאַתְנַהֵיר מִן מְזָלָא.

וּבְגִין כֶּהּ כָּל אֵינּוֹן דְּאַתְבַּרוּ בְּהַאי עֲלָמָא וְאֵינּוֹן זְכָאֵי קָשׁוּט, פְּלַחוּ אַתְבַּרוּ בְּהַאי עֲלָמָא וְאַתְדַּנוּ בְּדִינָא. מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּהַהִיא נִפְשָׁא גְרָמָא לָהּ, וְעַל דָּא חַיִּים עֲלִיָּהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֲלָמָא דְאַתִּי.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל מַה דְּעָבִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדִינָא אִיהוּ, בְּגִין לְדַפְּאָה לְהַהִיא נִפְשָׁא לְאַיִתְתָּאָה לָהּ לְעֲלָמָא דְאַתִּי. (וּבְגִין כֶּהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל עוֹבְדוּי) (נ"א בְּגִין דְּכָל עוֹבְדוּי דְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא) אֵינּוֹן בְּדִינָא וּקְשׁוּט. וּבְגִין לְאַעֲבָרָא מְנִיָּה הַהוּא זוֹחֵמָא דְקַבִּילַת בְּהַאי עֲלָמָא וְעַל דָּא אַתְבַּר הַהוּא גּוּפָא וְאַתְדַּכִּיאת נִפְשָׁא. וּבְגִין כֶּהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד לְהַהוּא זְכָאָהּ דִּיִּסְבּוּל פְּסוּרִין וּמְכַאֲזִבִין בְּהַאי עֲלָמָא וְיִתְנַקִּי מִפְּכֻלָּא וְיִזְכָּה לְחַיִּי עֲלָמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים יא) יְיָ צַדִּיק יִבְחֹן. וְהַאי, וְהָא אַתְמַר.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח, אַךְ אֶל הַפְּרָכַת לֹא יָבֹא וְאֶל הַמְזִבְחַת לֹא יִגַּשׁ כִּי מוֹם בּוֹ וְלֹא יִחַלַּל אֶת מִקְדָּשִׁי כִּי אֲנִי יְיָ מְקַדְּשׁוֹ. אַךְ אֶל הַפְּרָכַת לֹא יָבֹא. תָּא חַזִּי, בְּהַהִיא שְׁעָתָא דְּהַהוּא נָהָר דְנִגִּיד וְנִפְיָק אִפְיָק כָּל אֵינּוֹן נְשָׁמְתִין וְאַתְעַבְּרַת נוֹקְבָא, פְּלַחוּ קְיָימִין לָגוּ בְּקוֹרְטָא דְלָגוּ בְּסִטּוֹ קוֹרְטָא. וְכַד סִיְהָרָא אַתְפָּגִים בְּהַהוּא סְטָרָא דְחוּיָא בִישָׂא, כְּדִין כָּל אֵינּוֹן נְשָׁמְתִין דְנִפְקִין, אַךְ עַל גַּב דְּכֻלְּהוּ דְכִיָּין וְכֻלְּהוּ קְדִישִׁין, הוּאִיל וְנִפְלוּ בְּפָגִימוּ, בְּכָל אֵינּוֹן אַתְרֵי דְמָטוּ אֵינּוֹן נְשָׁמְתִין פְּלַחוּ אַתְבַּרוּ וְאַתְפָּגִימוּ בְּכַמְהָ צַעֲרִין בְּכַמְהָ כְּאֲבִין, וְאִילִין אֵינּוֹן (נְשָׁמְתִין וְאַתְרִין) (נ"א נְשָׁמְתִין דְאַתְרִין דְפָגִימוּ) דְאַתְרֵעֵי בְּהוּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַתֵּר דְאַתְבַּרוּ, וְאַךְ עַל גַּב דְנְשָׁמְתִין פְּעַצִּיבוּ וְלֹא בְחַדְדוּן.

רָזָא דְמַלְחָה שְׂרִיָּין פְּגוּזוֹנָא דְלַעֲיָלָא גּוּפָא אַתְפָּגִים, וְנְשָׁמְתָא לָגוּ פְּגוּזוֹנָא דְלַעֲיָלָא, וְדָא כְּגוּזוֹנָא דְדָא, וּבְגִין כֶּהּ אֵלִין אֵינּוֹן דְבַעֲיִין לְחַדְתוּתֵי בְּחַדְתוּתָא דְסִיְהָרָא, וְעַל אֵלִין פְּתִיב, (ישעיה סו) וְהָיָה מֵהִי

חֲדָשׁ בְּחֻדְשׁוֹ וּמְדֵי שִׁבְתָּ בְּשִׁבְתּוֹ יבֹא כָּל בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנָי אָמַר יי. כָּל בָּשָׂר וְיָדָאִי, דְּאֵלִין יתְחַדְתּוּן בְּכֻלָּא. וּבְעֵינֵין לְחַדְתּוּתֵי בְּחַדְתּוּתָא דְּסִיְהָרָא.

וְאֵלִין אֵינּוּן בְּשׁוּתְפּוּתָא חֲדָא בְּסִיְהָרָא פְּגִימִין בְּחַהּוּא פְּגִימוֹ דִּילָהּ, וּבְגִין כְּדָּ אֵיחִי שְׂרָיָא בְּגִנוּיָהּוּן תְּדִיר דְּלָא שָׁבְקָא לֹון כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה נז) וְאֵת דְּכָפָא וְשִׁפְלָא רִוְחָא. וּכְתִיב, (תהלים לד) קְרוֹב יי לְנִשְׁפָּרֵי לֵב, לְאֵינּוּן דְּסִבְלֵי עִם סִיְהָרָא חַהּוּא פְּגִימוֹ, אֵינּוּן קְרִיבִין לָהּ תְּדִיר. וְעַל דָּא לְהַחֲיוֹת לֵב נְדָכָאִים, בְּאֵינּוּן חַיִּים דְּאֵתֵינֵין לָהּ לְאֵתְחַדְתָּא יְהֵא לֹון חוּלְקָהוֹן, אֵינּוּן דְּסִבְלֵי עִמָּה יתְחַדְתּוּן עִמָּה. וְאֵלִין אֶקְרוּן יְסוּרִין שְׁל אַהֲבָה, שְׁל אַהֲבָה אֵינּוּן וְלָא מִיָּה דְּחַהּוּא בְּר נָשׁ. שְׁל אַהֲבָה, אֵינּוּן דְּאֵתְפְּגִים נְהוּרָא שְׁל אַהֲבָה זִוְטָא דְּאֵתְדַחֲיָא מֵאַהֲבָה רַבָּה. בְּגִין כְּדָּ אֵלִין אֵינּוּן חֲבָרִים מִשְׁתַּפִּים בְּחַדְתָּהּ. וְכַפָּה חוּלְקָהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֵתֵי, דְּאֵינּוּן זְכוּ לְהֵאֵי לְמַהוּי חֲבָרִים בְּחַדְתָּהּ, עֲלֵיָהּוּן כְּתִיב, (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֲי וְרַעֲי וְגו'.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי יְרוּם וְנִשְׂא וְגִבָּה מְאֹד. וְכַפָּה חוּלְקָהוֹן דְּצַדִּיקֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא גְּלִי לֹון אַרְחֵי דְּאוּרֵיָתָא לְמַחְדָּ בְּהוּ. תָּא חַזִּי, הֵאֵי קְרָא רָזָא עֲלָאָה אֵיחִי, הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי וְאוּקְמוּהָ. אָבֵל תָּא חַזִּי, כְּדָּ בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא עֲלָמָא, עַבְדָּ לָהּ לְסִיְהָרָא וְאֵזְעַר לָהּ נְהוּרָא דְּהֵא לִית לָהּ מְגַרְמָה כְּלוּם. וּבְגִין דְּאֵזְעִירַת גְּרַמָּה, אֵתְנַהָרָא בְּגִין שְׁמִשְׂאָא, וּבְתוּקָפָא דְּנְהוּרִין עֲלָאִין.

וּבְזִמְנָא דְּחַוָּה בִּי מְקַדְשָׁא קְיִים, יִשְׂרָאֵל חַוּוּ מִשְׁתַּדְּלִין בְּקוּרְבָּנֵין וְעֵלְוֹן וּפּוּלְחָנֵין, דְּחַוּוּ עַבְדִּין כְּהֵי וְלִינְאֵי וְיִשְׂרָאֵלֵי בְּגִין לְקִשְׁרָא קִשְׁרִין וְלֵאנְהָרָא נְהוּרִין. וּלְבַתֵּר דְּאֵתְחַרַב בִּי מְקַדְשָׁא אֵתְחַשְׁדָּ נְהוּרָא, וְסִיְהָרָא לָא אֵתְנַהָרַת מִן שְׁמִשְׂאָא, וְשְׁמִשְׂאָא (דף קפא ע"ב) אֵסְתַּלַּק מִנָּהּ וְלָא אֵתְנַהָרָא, וְלִית לָהּ יוּמָא דְּלָא שְׁלֵטָא בֵּיהּ לְוִטִין וְצַעֲרִין וּכְאֵבִין כְּמָה דְּאֵתְמַר.

וּבְחַהּוּא זְמַנָּא דְּמִטֵּי זְמַנָּא דְּסִיְהָרָא לְאֵתְנַהָרָא, מַה כְּתִיב הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי, עֲלֵיהּ דְּסִיְהָרָא אֵתְמַר הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדֵי דָּא הוּא רָזָא דְּמַהֲיִמְנוּתָא. הִנֵּה יִשְׁפִּיל, דְּאֵתְעַר אֵתְעַרוּתָא לְעִילָא כְּמֵאן דְּאֵרַח רִיחָא וְאֵתֵי לְאֵתְעַרָא וְלֵאסְתַּפְּלָא. יְרוּם, מְסַטְרָא דְּנְהוּרָא עֲלָאָה דְּכָל נְהוּרִין.

יְרוּם, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה ל) וְלִכֵּן יְרוּם לְרַחֲמֵכֶם. וְנִשְׂאָא, מְסַטְרָא דְּאַבְרָהָם. וּגִבָּה, מְסַטְרָא דְּיִצְחָק. מְאֹד, מְסַטְרָא דְּיַעֲקֹב. וְאֵת עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ, וְכֻלָּא חַד בְּרָזָא דְּחַכְמָתָא.

וּבְחַהּוּא זְמַנָּא יתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא אֵתְעַרוּתָא עֲלָאָה לְאֵתְנַהָרָא לָהּ לְסִיְהָרָא כְּדָקָא יְאִוּת כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹור הַלְּבָנָה כְּאֹור חַחְמָה וְאֹור חַחְמָה יְהִיָּה שְׁבַעַתִּים כְּאֹור שְׁבַעַת הַיָּמִים. וּבְגִין כְּדָּ יתּוּסַף בְּהָ רִוְחָ עֲלָאָה, וּבְגִין כְּדָּ יתְעַרוּן בְּדִין כָּל אֵינּוּן מִיתֵיָא דְּאֵינּוּן גּוּ עֲפָרָא. וְדָא הוּא עַבְדֵי, רָזָא דְּמִפְתָּחֵן דְּמֵאֲרִיָּה בִּידֵיהּ. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (אל עבדו זמן ביתו וּכְמָה דְּאֵת אָמַר), (כראשית כד) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֵל עַבְדּוֹ, דָּא סִיְהָרָא כְּמָה דְּאֵתְמַר, מִטְטְרוּ"ן דְּאֵיחִי עַבְדָּ שְׁלִיחָא דְּמֵאֲרִיָּה.

זָקֵן בֵּיתוֹ כַּמָּה דְאֵת אָמֵר, (תהלים לו) נַעַר הָיִיתִי גַם זָקֵנְתִי. הַמּוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, בְּגִין דְּכָל גְּוֹנִין
אֶתְחַזֵּן בֵּיהּ יְרוּ"ק וְחַוּ"ר וְסוּמ"ק.

שִׁים נָא יְדָה תַּחַת יְרֵכִי, דָּא הוּא עַדִּיק רְזָא דְמַלְחָה, קִינְמָא דְעַלְמָא. דְּהָא כְּדִין הָאֵי עֶבֶד מְמַנָּא
בְּרְזָא עֲלָאָה לְאַחֲיָא לֹון לְדִיִּירִי עֶפְרָא וַיִּתְעַבֵּד שְׁלִיחָא בְּרוּחָא דְלַעִילָא וְלֹאֲתַבָּא רוּחִין וְנִשְׁמַתִּין
לְאַתְרֵיהוֹן לְאִינוּן גּוֹפִי (ס"א דְאֶתְאַבְלוּ) דְאֶתְבְּלוּ וְאֶתְרַקְבוּ תַּחּוֹת עֶפְרָא.

וְאַשְׁבִּיעָהּ בֵּי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. וְאַשְׁבִּיעָהּ, מָאִי וְאַשְׁבִּיעָהּ. לְאַתְלַבְּשָׁא בְּרְזָא דְשִׁבְעַ נְהוּרִין עֲלָאִין
דְאִינוּן רְזָא דְשְׁלִימוֹ עֲלָאָה. אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה, דָּא הוּא גּוֹפָא דְתַּחּוֹת עֶפְרָא דְאִית לֵיהּ קִינְמָא
לְאַקְמָא מְעֶפְרָא. דְּכָל אִינוּן דְאֶתְקַבְּרוּ בָּהּ וְזָכוּ לְאַתְקַבְּרָא בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל אִינוּן יִתְעַרְוּ
בְּקַדְמִיתָא, כַּמָּה דְאֶוּקִימְנָא. דְכַתִּיב, (ישעיה כו) יַחֲיוּ מִתִּיהָ, בְּקַדְמִיתָא אֲלִין מִתִּין דְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל.
נְבַלְתִּי יְקוּמוּן, אִינוּן מִתִּין דְשָׁאֵר אַרְעָאן. וְעַל דָּא לְאִינוּן גּוֹפִיהוּן דְיִשְׂרָאֵל דְאֶתְקַבְּרוּ תַּמָּן, וְלֹא
לְגוֹפֵי דְשָׁאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה דְאַסְתַּאבָּא אַרְעָא מִינֵיהוּ.

וְעַל דָּא אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי. מָאִי לְבָנִי. דְכָל נִשְׁמַתִּין דְעַלְמָא דְנִפְקִי מִתְּהוּא נְהַר דְנִגִּיד
וְנִפְקִי, אִינוּן בְּגִין לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה, דָּא גּוֹפָא. לְבָנִי, דָּא נִשְׁמַתָּא.
מִבְּנוֹת הַבְּנוֹעִנִי, אֲלִין גּוֹפִין דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְזָמִין קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַעֲרָא לֹון מְאַרְעָא
קַדִּישָׁא. כַּמָּה דְאֵת אָמֵר, (איוב לח) וַיִּנְעֲרוּ רִשְׁעִים מִמֶּנֶּה. כַּמָּאן דְמִנְעַר טְלִיתָא מְזוּהָמָא דִילָהּ.

כִּי אֵל אַרְצִי וְאֵל מוֹלְדֹתַי תִּלְהֶן. אַרְצִי, דָּא הוּא אַרְעָא קַדִּישָׁא דְאִיהוּ קַדְמָאָה לְכָל שְׁאֵר אַרְעִין
כַּמָּה דְאֶתְמַר. (ועל דָּא כִּי אֵל אַרְצִי דָּא אַרְעָא קַדִּישָׁא דְאִיהוּ דִילָהּ בֵּין כָּל שְׁאֵר אַרְעִין דְפְּלִיג לֹון לְמַמְנָן אַתְרֵינוּ) וְעַל דָּא
כִּי אֵל אַרְצִי, וְאֵל מוֹלְדֹתַי. בֵּינֹון דְאָמֵר אֵל אַרְצִי מַהוּ וְאֵל מוֹלְדֹתַי. אֵלָא אֵל אַרְצִי כַּמָּה דְאֶתְמַר,
(מהו) וְאֵל מוֹלְדֹתַי אֲלִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, וַיִּקַּח הָעֶבֶד כַּמָּה דְאֶתְמַר. עֲשָׂרָה גְּמֻלִים, אֲלִין אִינוּן עֲשָׂרָה דְרָגִין דְהָאֵי עֶבֶד
שְׁלֹטָא עֲלֵיהוּ, בְּגוֹנָא דְלַעִילָא. מְגֻמְלֵי אַדְנָיו, דְאִינוּן כְּהוּא גְּוֹנָא מִמֶּשׁ כַּמָּה דְאֶתְמַר, וְהָאֵי
עֶבֶד שְׁלֹטָא וְאֶתְתַקַּן בָּהּ.

וְכָל טוֹב אַדְנָיו בְּיָדוֹ, כָּל הַהוּא טִיבוֹ רִיחִין עֲלָאִין דְנִפְקִי מִגּוֹ אִינוּן נְהוּרִין וּבּוֹצִינִין עֲלָאִין. וְכָל
טוֹב אַדְנָיו, הַהוּא שְׁמוּשָׁא דְשְׁמוּשָׁא דְאֶתְמַשְׁכָּא בָּהּ בְּסִיחָרָא.

וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל אַרְם נְחָרִים, דָּא אַתְר דְאַרְעָא קַדִּישָׁא דְכַבַּת תַּמָּן רַחֵל כַּד חָרִיב בֵּי מְקַדְשָׁא.
וַיִּבְרַךְ הַגְּמֻלִים מְחוּץ לְעִיר אֵל בְּאֵר הַמַּיִם, לְאַתְתַּקְפָּא חִילָהּא בְּתוֹקְפָהּא כְּדָקָא יְאוּת עַד לֹא
תִיעוּל לְאַקְמָא לֹון לְאִינוּן גּוֹפִין.

לְעַת עָרַב, מָאִי לְעַת עָרַב. דָּא עָרַב שִׁפְתָּא (דף קפב ע"א) דְאִיהוּ זְמַנָּא דְאַלְפֵי שְׁתִּיתָאָה. לְעַת עָרַב
כַּמָּה דְאֵת אָמֵר (תהלים קד) וְלַעֲבוּדָתוֹ עַדִּי עָרַב, וְכַתִּיב, (ירמיה ו) כִּי נִטְטוּ צְלָלֵי עָרַב.

לְעֵת צֵאת הַשְּׂאֵבֶת, דִּהְיוּ זְמַנֵּי לְמִיָּן וְלֹא חֲיִיא בְּקִדְמִיתָא מִכָּל שָׂאֵר בְּנֵי עֲלְמָא, אֵינֻן
דְּשְׂאֵבֵי מִימֹזֵי דְאֹרִייתָא (וְשֵׁאבִין), בְּגִין דְּאִתְעַסְקוּ לְשְׂאֵבָא מִמִּימֵי דְאֹרִייתָא, וְאִתְתַּקְּפוּ בְּאִילָנָא
דְּחַיִּי, וְאֵינֻן יִפְקִין בְּקִדְמִיתָא, דְּאִילָנָא דְּחַיִּי גְרָמָא לֹוֹן דִּיקוּמוּן בְּקִדְמִיתָא כְּמָא דְאִתְמַר.

וּבְנֹת אֲנָשֵׁי הָעִיר יֵצְאוּ. מָאֵי יוֹצְאוֹת, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (ישעיה כו) וְאֶרֶץ רַפְאִים תִּפְּיֵל, דְּזְמַינָא
אֶרְעָא לְמַפְלַט מְנַה פֶּל גּוֹפִין דְּאֵינֻן בְּגִוּוּהָ, וְעַל דָּא כְּתִיב יֵצְאוּ. לְשֵׁאֵב מִים, לְנַטְלָא נְשִׁמְתָא
וְלִקְבֵּלָא לָהּ כְּדָקָא יְאוֹת מְתַקְנָא מֵאִתְרָה כְּדָקָא חֲזִי.

וְהָיָה הַנְּעֲרָה אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הֲטִי נָא כְּדָד וְאִשְׁתַּה, בְּגִין דְּהָא אִתְמַר, דְּכָל אֵינֻן נְשִׁמְתִין
דְּעֲלָמָא דְאִתְקַיְימוּ בְּהַאי עֲלָמָא וְאִשְׁתַּדְּלוּ לְמַנְדַּע לְמֵאֲרִיחוֹן בְּרָזָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה. אֵיחֵי סְלִקְתָּ
וְאִתְקַיְימְתָּ בְּדִרְגָא עֲלָאָה עַל כָּל אֵינֻן דְּלֹא אִתְדַבְּקוּ וְלֹא יָדְעוּ, וְאֵינֻן אִתְקַיְימוּן בְּקִדְמִיתָא. וְדָא
הוּא שְׂאֵלְתָא דְקָאִים הַהוּא עֶבֶד לְמַנְדַּע וְלְמִשְׁאֵל, כְּמָה אִתְעַסְקְתָּ הַהוּא נְשִׁמְתָא בְּהַאי עֲלָמָא.

וְאִמְרָה אֵלֵי גַם אַתָּה שְׂתַה, אַנְתָּ בְּעֵי לְמִשְׁתִּי וְלֹאֲתַשְׁקֵיָא בְּקִדְמִיתָא, וּבְתַרְדּוּ וְגַם (ל) גְּמִלְיָהּ
אִשְׁקָה. בְּגִין דְּכָל אֵינֻן שְׂאֵר רְתִיבִין אַתְּ עַל גַּב דְּאִתְשַׁקְיִין מֵהַאי דְרָגָא, כְּלָהוּ אִתְשַׁקְיִין מִפּוֹלְחָנָא
דְּצִדִּיקֵיָא דִּידְעֵי פּוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיחוֹן כְּדָקָא יְאוֹת. דְּצִדִּיקֵיָא יָדְעֵי לְסַפְקָא לְכָל דְרָגָא וְדִרְגָא
כְּדָקָא יְאוֹת. וְעַל דָּא וְגַם (ל) גְּמִלְיָהּ אִשְׁקָה. וְדָאֵי הֵיא הָאִשְׁתָּה אֲשֶׁר הִכִּיחַ יְיָ לְבֶן אֲדָנִי. וְדָאֵי הַהוּא
(ס"א בְּאִתְעֲרוּתָא דְעֲלוֹתָא דִּילִי) אֵיחֵו גּוֹפָא דְאִזְדְּמִין לְהַהוּא נְשִׁמְתָא עֲלָאָה.

תָּא חֲזִי, דְּהָא אִתְמַר דְּתִיאֹבְתָא דְדַכְוֵרָא לְגַבֵּי נּוֹקְבָא עֶבֶד נְשִׁמְתָא. וְתִיאֹבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵּי
דְכוּרָא סְלִקָא וְאִתְעַרְבַּ בְּהַדָּה דְלְעִילָא וְאִתְפְּלִיל דָּא בְדָא וְעֶבֶד נְשִׁמְתָא. וּבְגִין כֶּהּ הֵיא הָאִשְׁתָּה.
דָּא הוּא גּוֹפָא וְדָאֵי דְאֵיחֵו זְמַינָא לְהַהוּא רְעוּתָא דְנְשִׁמְתָא דְנִפְקָא מִן דְכוּרָא.

וְאֵינֻן גּוֹפִין זְמַינֵי לְאִתְעַרָא בְּקִדְמִיתָא כְּדָקָא מְרוּן. וְלְבַתֵּר דְאֵלִין יְקוּמוּן, יְקוּמוּן כָּל אַחֲרֵינֵין
דְּבִשְׂאֵר אֶרְעָא, וְיִתְקַיְימוּ בְּקִיּוּמָא שְׁלִים, וְיִתְחַדְּתוּן בְּחִדְתוּתָא דְסִיחְרָא, וְיִתְחַדְּשׁ עֲלָמָא
כְּמִלְקֵי דְמִין. וּכְדִין כְּתִיב בְּהַהוּא זְמַנָּא (תהלים קד) יִשְׁמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו.

וּבְגִין כֶּהּ (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁפִּיל עֲבָדֵי, לְאִתְדַרָא נְשִׁמְתִין כָּל חַד וְחַד לְאִתְרִיָּה. יְרוּם וְנִשְׂאָ וְגַבְהָ
מָאָה, מִסְטָרָא דְכָל אֵינֻן דְרָגִין עֲלָאִין כְּדָקָא מְרוּן.

כְּאִשְׁרֵי שְׁמִמוּ עֲלֵיהֶם רַבִּים כִּן מִשְׁחַת מְאִישׁ מְרָאָהוּ וְתִאָרוּ מִבְּנֵי אָדָם. (ישעיה נב) תָּא חֲזִי, דְּהָא
אִתְמַר דְּכַד אִתְחַרְבַּ בִּי מִקְדָּשָׁא, וְשִׁכְנֵינְתָא אִתְגְּלִי בְּגוּ אֶרְעָן נּוֹכְרָאִין בִּינִיָּהוּ. מַה כְּתִיב, (ישעיה
ל) הֵן אֶרְאֵלִים צִעְקוּ חֲצָה מִלְּאֲבֵי שְׁלוֹם מֵר וּבְכִיּוֹן. כְּלָהוּ כְּכוּ עַל דָּא, וּקְשִׁירוּ בְּכִיָּה וְאִבְלָא. וְכָל
דָּא עֲלָה דְשִׁכְנֵינְתָא דְאִתְגְּלֵיָא מֵאִתְרָה, וּכְמָה דְאֵיחֵי מִשְׁתַּנִּית מִכְּמָה דְהָתָּה. אוּף הֲכִי בְעֲלָה
לָא נְהִיר נְהוּרִיָּה וְאִשְׁתַּנִּי מִכְּמָה דְהָתָּה, דְכְּתִיב, (ישעיה יג) חֲשַׁךְ הַשָּׁמַיִם בְּצִאוֹתוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב כִּן
מִשְׁחַת מְאִישׁ מְרָאָהוּ.

דְּבַר אַחַר כִּן מִשְׁחַת מְאִישׁ מְרָאָהוּ, מֵהַאי עֶבֶד דְאִשְׁתַּנִּי דִּיקְנֵיָה וְגִוּוּנֵיָה מִכְּמָה דְהָתָּה. דְּבַר אַחַר
כִּן מִשְׁחַת מְאִישׁ מְרָאָהוּ, כְּמָה דְאִתְ אָמַר, (ישעיה ו) אֲלִפְיֵשׁ שְׁמַיִם קְדְרוֹת וְשַׁק אֲשִׁים פְּסוּתִים. דְּהָא

מִיּוֹמָא דְאַתְתְּרַב בִּי מִקְדָּשָׁא לָא קָיִימוּ שְׁמַיִם בְּנִהוּרָא דְלִהוּז, וְרִזָּא דְמַלְכָּה בְּרַכָּאן לָא שְׁרַיִין אֱלֹא
בְּאַתְרֵי דְאַשְׁתַּפְּחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא, וְאוֹקְמוּהָ. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (בראשית ב) זְכַר וּנְקֵבָה בְּרָאם וַיְבָרְךָ
אֲתֶם. וּבְגִין כֵּךְ מִשְׁחַת מְאִישׁ מְרֵאָהוּ.

וְדָא הוּא כְּמָה דְכְּתִיב, (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אֲבָה, אָבוּד אוּ נְאָבָד לֹא נֶאֱמַר, אֱלֹא אָבָה, דְלֹא שְׁרַיִין
בְּרַכָּאן אֱלֹא בְּאַתְרֵי דְאַשְׁתַּפְּחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא כְּחֵדָּא כְּמָה דְאַתְמַר. בְּגִין דָּא כְּהוּא זְמַנָּא דְלֹא
אַשְׁתַּפַּח (דף קפב ע"ב) דְכַוְרָא בְּחֵדָּה, וּכְדִין כָּל אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין דְנַפְקִי כְלָהוּ חַוִּי לָהּ שְׁנוּיָא מִכְּמָה
דְהוּוּ בְּזְמַנָּא דְשִׁמְשָׁא אֲתַחְבַּר בְּסִיחָרָא כְּמָה דְאַתְמַר. וְעַל דָּא אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף וְגו'
וְאַתְמַר.

וְהוּא נַעַר, בְּגִין דְלֹא מִתְפַּרְשִׁין לְעַלְמִין, צַדִּיק וְצַדִּיק וְצַדִּיק וְצַדִּיק כְּחֵדָּא אֵינּוֹן, כְּמָה דְאִיהִי אֲתַקְרִיאת בְּשִׁמָּא
דְדְכַוְרָא, הָכִי נִמְי אֲתַקְרִי אִיהוּ בְּשִׁמָּא דִּילָהּ דְכְּתִיב וְהוּא נַעַר.

אֵת בְּנֵי כְלָהָה וְאֵת בְּנֵי זְלִפְהָ, בְּכַלְהוּ קָיִימָא לְחֵדְתָּא לִזְוֹן בְּדָקָא יְאוּת וּלְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא לִזְוֹן בְּחֵדְוָה
דִּילִיהּ. דְכַלְהוּ עֲנַפִּין וּכְלָהוּ עֲלִין, כְּלָהוּ מִתְבַּרְכִּין בְּחֵדְוָה דִּילִיהּ.

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, כְּמָה דְאַתְמַר דְכָל דְיוֹקְנָא דְיַעֲקֹב הוּא בֵּיהּ בְּיוֹסֵף, וְכָל מַה דְאִירַע לְהֵא
אִירַע לְהֵא, וְתַרְוּוּיָהּ כְּחֵדָּא אֲזִיל. וְדָא הוּא רִזָּא דְאֵת וַיִּזְוֹן דְאֲזִיל תַּרְוּוּיָהּ כְּחֵדָּא, בְּגִין דְאֵינּוֹן
רִזָּא חֵדָּא וְדִיוֹקְנָא חֵדָּא.

וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבְתָם רָעָה, הָא אוֹקְמוּהָ דְהוּא אָמַר לְאָבוּי עֲלִיָּהּ דְהוּוּ אֲכָלִי שִׁיפָא מִבְּעֵלִי
חַיִּין כַּד אֵינּוֹן חַיִּין. וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבְתָם רָעָה, וְכִי הָא בְּמַנְיָנָא הוּוּ אֵינּוֹן בְּנֵי שְׁפָחוֹת, חֵידָּהּ הוּוּ
מְזֻלְזֵלִין בְּהוּזוֹן בְּנֵי לָאָה, וְהֵידָּהּ הוּוּ אֲכָלִין אָבֵר מִן חַחִי וְהוּוּ עֲבָרִין עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיהוּז. דְהָא
פְּקִיד עַל בְּנֵי נַח פְּקוּדָא דָּא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (בראשית ט) אַךְ בְּשֵׁר בְּנַפְשׁוֹ דְמוֹ לֹא תֹאכְלוּ, וְאֵינּוֹן
הוּוּ אֲכָלִי לִיהּ וְעֲבָרִין עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיהוּז. אֱלֹא יוֹסֵף הוּוּ קְאָמַר, וְעַל דָּא אֲתַעֲנַשׁ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֵת דִּבְתָם רָעָה, כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ דִּיהִבִּי עֵינֵיהוּ כְּבָנוֹת אֲרַעָא, וְדָא הוּא דִּבְתָם
רָעָה. לִינְקָא לְכָל אֵינּוֹן דְרַגִּין דְלֹא קְדִישִׁין (ד"א ל"ג א"פ על גב) דְאַתְרִין מִסְטָרָא מְסֻאָבָא:

וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לּוֹ וְעָשָׂה לּוֹ כְּתֻנֹת פָּסִים. רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח
וְאָמַר, (ישעיה כו) לָךְ עַמִּי בֹא בַחֲדָרֶיךָ וּסְגַר דְלִתְךָ בְּעַדְךָ חִבִּי כְּמַעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זַעַם. לָךְ עַמִּי
בֹּא בַחֲדָרֶיךָ.

תָּא חַוִּי, כְּמָה קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא רַחִים לִזְוֹן לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִין רַחֲמֵיהוּ דְלִהוּז דְרַחִים לִזְוֹן עַל כָּל עַמִּין
עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, אֲזִהֵר לִזְוֹן, וּבְגֵעִי לְנִטְרָא לִזְוֹן בְּכָל מַה דְאֵינּוֹן עֲבָדִין.

תָּא חַוִּי, תְּלַת זְמַנִּין אֵית בְּיוֹמָא דְדִינָא שְׁרַיָּא כְּעַלְמָא, וְכַד אֲתִי הוּוּ זְמַנָּא, מִיבְעִי לִיהּ לְבַר נֶשׁ
לְאֲזִידְתָּרָא וְלְאַסְתְּמָרָא דְלֹא יִפְגַע בֵּיהּ הוּוּ דִינָא, וְאֵינּוֹן זְמַנִּין יְדִיעֵן וְהָא אוֹקְמוּהָ.

בְּגִין דְּהָא כַּד סָלִיק צַפְרָא, אַבְרָהָם אֲתַעַר בְּעֵלְמָא, וְאַחִיד לִיהּ לְדִינָא לְקִשְׁרָא לִיהּ בְּהַדְיָה. וּבְשִׁירוּתָא דִּתְלַת שְׁעֵי קַמֵּייתָא נָטִיל דִּינָא מֵאַתְרֵיהּ לְאַתְעָרָא בֵּיהּ בִּיעֲקֹב, עַד דְּאַתְעָר צְלוּתָא דַּמְנַחָה דְאַחֲרֵיהּ דִּינָא לְאַתְרֵיהּ, וְאַתְעָר דִּינָא דְלַתְתָּא לְאַתְקִשְׁרָא בְּדִינָא דְלַעֲלָא. דְּהָא כְּדִין אֲתַקְשֵׁר דִּינָא בְּדִינָא וּבְעֵי לְאַזְדַּהֲרָא.

תו כַּד דִּינָא אֲתַעַר בְּעֵלְמָא וּמוֹתָא אֲשַׁתְּפַח בְּמַתָּא, לֹא לִיבְעֵי לִיהּ לְבַר נָשׁ לְמִיחָה יַחֲדָאֵי בְּשׁוּקָא וְהָא אֲוִקִימָנָא מְלִי. אֵלָא בְּעֵי לְאַסְגְּרָא גְרַמְיָה דְלֹא יְפּוּק לְבַר, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ בְּנַח דְּאַסְגְּרָא גְרַמְיָה בְּתִיבוּתָא דְלֹא יִשְׁתַּפַּח קַמֵּי מַחְבְּלָא.

וְעַל דָּא לָךְ עַמֵּי בֵּא בְּחַדְרֵיהּ, אַסְגְּרָא גְרַמְיָה. וְסַגּוּר דְלַתָּהּ בְּעַדָּהּ, דְלֹא יִתְחַזֵּי קַמֵּיהּ דְּמַחְבְּלָא. חֲבִי כְּמַעֲט רַנַּע עַד יַעֲבוֹר זַעַם, דְּכַתֵּר דְּאַעֲבַר דִּינָא לִית לִיהּ רִשׁוֹ לְמַחְבְּלָא לְחַבְּלָא.

תָּא חֲזִי, דְּקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּגִין רַחֲמֵיהּ דְּאִיהוּ רַחֲמֵי לֹון לְיִשְׂרָאֵל וְקָרִיב לֹון לְגַבִּיהּ, כָּל שְׂאֵר עַמֵּינֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת שְׁנָאִין לֹון לְיִשְׂרָאֵל. בְּגִין דְּאִינוּן מַתְרַחֲקִין וַיִּשְׂרָאֵל קָרִיבִין.

וְתָא חֲזִי, בְּגִין רַחֲמֵיהּ דְּרַחֲמֵי יַעֲקֹב לְיוֹסֵף יִתִּיר מֵאַחֵיהּ, אַף עַל גַּב דְּכֻלְהוּ הוּוּ לִיהּ אַחִין, מַה כְּתִיב וַיִּתְנַבְּלוּ אוֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ, כָּל שְׂפָן עַמֵּינֵי עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת לְיִשְׂרָאֵל.

תָּא חֲזִי, כְּמָה גְרַמֵּי לִיהּ הַהוּא רַחֲמֵיהּ דְּרַחֲמֵי לִיהּ יִתִּיר, דְּגַרְם לִיהּ דְּאַתְגְּלִי מֵאַבּוּי, וְאַתְגְּלִי אַבּוּי בְּהַדְיָה, וְגַרְם לְהוּ גְלוּתָא (דף קפג ע"א) וְלִשְׁכִינְתָּא דְּאַתְגְּלִי בִּינֵייהוּ. וְאַף עַל גַּב דְּאַתְגְּזִירַת גְּזָרָה, וְאוּקְמוּהָ דְּבְּגִין כְּתַנְתָּ פְּסִים דְּעַבְדֵי לִיהּ יִתִּיר, מַה כְּתִיב וַיִּרְאוּ אַחֵיוּ:

וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וְגו', רַבֵּי חֲזִיָּא פְּתַח וְאַמַּר, (במדבר יב) וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ נָא דְבַרֵּי אִם יִהְיֶה נְבִיאֵכֶם יִּ בְּמִרְאָה אֵלָיו אֲתוֹדַע בְּחֲלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ. תָּא חֲזִי, כְּמָה דְּרַגִּין לְדְּרַגִּין עַבְדֵי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְכֻלְהוּ קִיַּיְמֵי דָא עַל דָּא. דְּרַגְנָא עַל דְּרַגְנָא, דָּא לְעִיל מִן דָּא, וְכֻלְהוּ יִנְקִין אֵלָיו מִן אֵלָיו כְּדָקָא חֲזִי לֹון, אֵלָיו מִימֵינָא וְאֵלָיו מִשְׁמַאלָא, וְכֻלְהוּ אֲתַמְנֵן אֵלָיו עַל אֵלָיו, כְּדָקָא יְאוּת.

תָּא חֲזִי, כָּל נְבִיאֵי דְּעֵלְמָא כְּלָהוּ יִנְקֵי מִסְטָרָא חֲדָא, מִגּוּ תְרִין דְּרַגִּין יִדְעוּן, וְאִינוּן דְּרַגִּין הוּוּ אֲתַחֲזִיין בְּגוּ אַסְפַּקְלָרְיָא דְלֹא נְהָרָא, דְּכְתִיב בְּמִרְאָה אֵלָיו אֲתוֹדַע, מָאִי הוּא מִרְאָה, כְּמָה דְּאַתְמַר (ד"א ל"ג דְּמִרְאָה) חֲזִיוֹ דְּכָל גְּוֹנוֹן אֲתַחֲזִיין בְּגֵנוּהּ, וְדָא הִיא אַסְפַּקְלָרְיָא דְלֹא נְהָרָא. בְּחֲלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ, דָּא הוּא חַד מִשְׁתִּין בְּנְבוּאָה כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ. וְאִיהוּ דְּרַגְנָא שְׁתִּיתָא מִתְּהוּא דְּרַגְנָא דְּנְבוּאָה וְאִיהוּ דְּרַגְנָא דְּנְבִירְיָאֵל דְּמִמְנָא עַל חֲלָמָא וְהָא אֲתַמַּר.

תָּא חֲזִי, כָּל חֲלָמָא דְּאִיהוּ כְּדָקָא יְאוּת מֵהָא דְּרַגְנָא קָא אֲתַיָּא, וְעַל דָּא לִית לָךְ חֲלָמָא דְלֹא יִתְעַרְבוּן עַמֵּיהּ מְלִין כְּדִיבִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּנָא, וּבְגִין כְּדָ מְנִייהוּ קִשׁוּט וּמְנִייהוּ כְּדִיבִין, וְלִית לָךְ חֲלָמָא דְלֹא אִית בֵּיהּ מֵהָא גִיסָא וּמֵהָא גִיסָא.

וּבְגִין דְּאִית בֵּיהּ בְּחֲלָמָא כְּלָא כְּדָאמְרוּן, כָּל חֲלָמִין דְּעֵלְמָא אֵלָיון כְּתֵר פִּשְׁרָא דְּפּוּמָא, וְאוּקְמוּהָ. דְּכְתִיב, (בראשית מא) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָנוּ בֶן הָיָה. מָאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּאִית בֵּיהּ בְּחֲלָמָא כְּדִיבִין.

וּקְשׁוּט, וּמְלָה שְׁלֵטָא עַל כֹּלָא, וּבְגִין כֶּהָ בְּעֵי חֲלָמָא פִּשְׁרָא טָבָא. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּגִין דְּכָל חֲלָמָא מְדַרְגָּא דְלִתְתָּא אִיהוּ, וְדַבּוּר שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ. וּבְגִין כֶּהָ כָּל חֲלָמָא אֲזֵלָא בְּתַר פִּשְׁרָא.

פְּתַח וְאָמַר, (איוב לג) בְּחִלּוֹם חֲזִיוֹן לֵילָה בְּנִפְל תִּרְדְּמָה עַל אַנְשִׁים בְּתַנּוּמוֹת עָלֵי מִשְׁכָּב אִזּוּ יִגְלָה אִזּוּ אַנְשִׁים וּבְמִסְרָם יַחְתָּם. תָּא חֲזִי, כַּד סְלִיק בַּר נָשׁ לְעַרְסִיָּה, מִיבְעֵי לִיהּ לְאַמְלָכָא עֲלֵיהּ מְלָכוּתָא דְשְׂמִיָּא בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתַּר יִימָא חַד פְּסוּקָא דְרַחֲמֵי וְאוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בְּגִין דְּהָא כַּד בַּר נָשׁ נָאִים עַל עַרְסִיָּה, הָא נִשְׁמַתִּיהּ נִפְקָא מִנִּיהּ וְאֲזֵלָא וְשְׂטִיָּא לְעֵילָא, כָּל חַד וְחַד כְּפֻסָּם אַרְחִיָּה וְהָכִי סְלִיקַת כְּמָה דְאַתְמָר.

מַה פְּתִיב, בְּחִלּוֹם חֲזִיוֹן לֵילָה. כַּד בְּנֵי נִשְׂאָ שְׁכָבֵי בְּעַרְסִיָּהוּ נִימִין וְנִשְׁמַתָּא נִפְקַת מִנִּיהוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, בְּתַנּוּמוֹת עָלֵי מִשְׁכָּב אִזּוּ יִגְלָה אִזּוּ אַנְשִׁים. וְכַדִּין קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹדַע לָהּ לְנִשְׁמַתָּא בְּהוּא דְרָגָא דְקִיּוּמָא עַל חֲלָמָא, אֵינּוּן מַלְיִן דְזִמְיִין לְמִיתֵי עַל עֲלָמָא אוּ אֵינּוּן מַלְיִן כְּפֻסָּם אֵינּוּן הִרְהוּרִין דְלַבִּיָּה. בְּגִין דְּבַר נָשׁ נָטִיל אַרְחָא דְתוֹכְחֵי דְעֲלָמָא.

בְּגִין דְּהָא לֹא מוֹדְעִין לִיהּ לְבַר נָשׁ כְּעוּד דְאִיהוּ קָאִים בְּתוּקְפָא דְגוּפָא (נ"א דְרוּקָא) כְּדָקְאֻמְרוּ, אֲזֵלָא מְלָאכָא אוֹדַע לְנִשְׁמַתָּא וְנִשְׁמַתָּא לְבַר נָשׁ. וְהוּא חֲלָמָא אִיהוּ מְלַעֲיָלָא, כַּד נִשְׁמַתִּין נִפְקִין מִגּוּפֵי וְסָלְקִין כָּל חַד וְחַד כְּפֻסָּם אַרְחִיָּה. וְכַמָּה דְרָגִין עַל דְרָגִין, בְּרָזָא דְחֲלָמָא כְּלָהוּ בְּרָזָא דְחֲכָמָתָא. וְתָא חֲזִי, חִלּוֹם דְרָגָא חֲדָא, מְרָאָה דְרָגָא חֲדָא, נְבוּאָה דְרָגָא חֲדָא, וְכְלָהוּ דְרָגִין לְדְרָגִין אֵלִין עַל אֵלִין.

וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חִלּוֹם וַיַּגִּד לְאָחִיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שָׁנָא אֲתוּ עַל חִלּוּמוֹתָיו. מִתְּכָא דָלָא מִיבְעֵי לִיהּ לְבַר נָשׁ לְמִימַר חֲלָמִיהּ בַּר לְהוּא בַר נָשׁ דְרַחֲמִים לִיהּ, וְאִי לָאוּ, אִיהוּ גָרִים לִיהּ. דְאִי הוּא חֲלָמָא מִתְהַפֵּךְ לְגוּוּנָא אַחְרָא, אִיהוּ גָרִים לְסִלְקָא.

תָּא חֲזִי, דִּיּוֹסֵף אִיהוּ אָמַר חֲלָמָא לְאַחֵיהּ, וְעַל דָּא גִרְמוּ לִיהּ לְסִלְקָא חֲלָמִיהּ תְּרִין וְעֶשְׂרִין שָׁנִין דְאַתְעַכְּב. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, מְנַלְן, דְכְּתִיב וַיּוֹסִיפוּ עוֹד שָׁנָא אוֹתוֹ. מָאִי שָׁנָא אוֹתוֹ, דְגִרְמוּ לִיהּ קְטָרוּגִין בְּדָא.

מַה פְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שָׁמְעוּ נָא תְּחִלּוֹם הִזְהָ (דף קפג ע"ב) אֲשֶׁר חֲלָמְתִי, דְבַעָא מִנִּיָּהוּ דִּישְׁמַעוּן לִיהּ. וְאִיהוּ אוֹדַע לָהּ הוּא חֲלָמָא, דְאַלְמָלָא אֵינּוּן דְאַתְפְּכוּ לִיהּ לְגוּוּנָא אַחְרָא, הָכִי אַתְקִיָּים. וְאֵינּוּן אַתְיָבוּ וְאַמְרוּ הַמְלִךְ תְּמַלֵּךְ עֲלֵינוּ אִם מְשׁוּל תְּמַשֵּׁל בָּנוּ. מִיָּד אָמְרוּ לִיהּ פִּשְׁרָא דְחֲלָמָא וְגִזְרוּ גִזְרָה, וּבְגִין כֶּהָ וַיּוֹסִיפוּ עוֹד שָׁנָא אוֹתוֹ.

רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסֵי הוּוּ שְׁכִיחֵי קְמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, הָא תְּנִינֵן חֲלָמָא דָלָא אַתְפְּשַׁר, כְּאַגְרָתָא דָלָא מִתְקַרְיָא. אִי בְּגִין דְאַתְקִיָּים וְאִיהוּ לֹא יַדַּע, אוּ דָלָא אַתְקִיָּים כָּלֵל. אָמַר לִיהּ, אַתְקִיָּים וְלֹא אַתְיָדַע, דְּהָא הוּא חֲלָמָא חִילָא תְלִיא עֲלֵיהּ, וְאִיהוּ לֹא אַתְיָדַע וְלֹא יָדִיעַ, אִי אַתְקִיָּים אִי לֹא אַתְקִיָּים.

וְלִית לָךְ מְלָחָה בְּעֵלְמָא דְעַד לֹא יִיתִי לְעֵלְמָא, דְּלֹאֵן אִיהִי תְּלִינָא בְּחֵלְמָא אוּ עַל יְדָא דְכְּרוּזָא.
דְּהָא אֲתָמַר דְּכָל מְלָחָה וּמְלָחָה עַד לֹא יִיתִי לְעֵלְמָא, מְכַרְזִי עֲלֵיהּ פְּרָקִיעַ. וּמִתְמַן אֲתַפְשֵׁט בְּעֵלְמָא
וְאֲתִיְהִיב עַל יְדָא דְכְּרוּזָא. וְכֹלָא בְּגִין דְּכִתְיִב, (עמוס ג) כִּי לֹא יַעֲשֶׂה יְיָ אֱלֹהִים דְּבַר כִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ
אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים, בְּזִמְנָא דְנְבִיאִים אֲשֶׁתְּפַחוּ בְּעֵלְמָא. וְאִי לָאו, אַף עַל גַּב דְּנְבוּאָה לָא שְׂרִיא,
חֲפִימִי עֲדִיפִי מְנַבִּיאִים. וְאִי לָא, אֲתִיְהִיב בְּחֵלְמָא. וְאִי לָאו, בְּצַפְרֵי שְׂמִיא מִשְׁתַּפְּחִי מְלָחָה וְהָא
אוּקְמוּהָ:

וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי לְרַעוֹת אֶת עַאן אַבְיָהֶם בְּשִׁכְמָם. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לְרַעוֹת עַאן אַבְיָהֶם מִיבְעֵי לִיהּ,
מָאִי אִ"ת נְקוּד מְלַעֲיָלָא, לְאַסְגָּאָה עֲמַהוֹן שְׂכִינְתָא, דְּאִיהִי עֲמַהוֹן שְׂרִיא. בְּגִין דְּאִינוּן הוּוּ עֲשָׂרָה,
דְּהָא יוֹסֵף לָא הָוָה עֲמַהוֹן, וּבְנִימִין אִיהוּ זְעִיר בְּבִיתָא. וּבְגִין כֶּהָ אִינוּן הוּוּ עֲשָׂרָה. וְכַד אֶזְלוּ הָוֹת
שְׂכִינְתָא בִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא נְקוּד מְלַעֲיָלָא.

וּבְגִין כֶּהָ בְּזִמְנָא דְזַבִּינוּ לִיהּ לְיוֹסֵף אֲשֶׁתְּתַפּוּ בְּלָהוּ בְּהַרִּי שְׂכִינְתָא וְאֲשֶׁתִּיפּוּ לָהּ בְּהַרְדֵּייהוּ כַּד
עֲבִידוּ אוּמָאָה. וְעַד דְּאֲתַגְלִיָּא מְלָחָה דְיוֹסֵף, לָא שְׂרִיא שְׂכִינְתָא עֲלֵיהּ דְיַעֲקֹב.

וְאִי תִימָא דְשְׂכִינְתָא לָא אֲשֶׁתְּפַחַת עֲמַהוֹן. תָּא חֲזִי, דְכִתְיִב (תהלים קכב) שָׁשִׂים עָלוּ שְׂבָטִים שְׂבָטֵי
יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ. בְּלָהוּ צַדִּיקֵי וַחֲסִידֵי קִיּוּמָא דְכָל עֵלְמָא, קִיּוּמָא אִינוּן לְעֵילָא
וְתַתָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קכב) שְׂמַחְתִּי בְּאֲמָרִים לִי בֵּית יְיָ גִלְגָּה. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ, דְדוֹד הָוָה עִם לְבִיָּה
לְמַבְנֵי בֵּיתָא. פְּמָה דְאֲתָ אָמַר, (מלכים א ח) וַיְהִי עִם לְבַב דְּדוֹד אָבִי לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם יְיָ וְגו'. וְלִבְתֵּר מַה
כְּתִיב רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם בְּנֶה הַיָּצֵא מִחֲלָצֶיךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁמִי. וְכָל יִשְׂרָאֵל
הוּוּ יְדַעֵי דָא, וְהוּוּ אָמְרוּ אִימְתֵי יְמוֹת דְדוֹד וְקוּם שְׁלֵמָה בְּרִיָּה וְיִבְנֶה בֵּיתָא. וּכְדִין עוֹמְדוֹת הָיוּ
רְגֵלֵינוּ בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם, כְּדִין נִיֶּסֶק וְנִקְרִיב תַּמָּן קְרַבְנִין.

וְעַם כָּל דָּא, אַף עַל גַּב דְּהוּוּ אָמְרוּ אִימְתֵי יְמוֹת סְבָא דָא, כְּדִין שְׂמַחְתִּי. וְחֲדוּהָ הָוָה לִי בְּגִין בְּרִי,
דְּהוּוּ אָמְרֵי דְבְּרֵי יְקוּם תַּחֲוֹתִי לְמַגְמַר פְּקוּדָא לְמַבְנֵי בֵּיתָא. כְּדִין שְׂרִי וְשַׁבַּח לָהּ וְאָמַר, יְרוּשָׁלַיִם
הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׂחַבְרָה לָהּ יַחְדָּו.

תַּנּוּ עַבְדֵי קַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא יְרוּשָׁלַיִם לְתַתָּא כְּגוּוּנָא דְלַעֲיָלָא, וְדָא מִתְתַּקְנָא (דא) לְקַבֵּל דָּא דְכִתְיִב,
(שמות טו) מִכּוֹן לְשַׁבְתֶּךָ פְּעַלְתָּ יְיָ. הַבְּנוּיָה, דְזַמִּין קַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְנַחְתָּא לָהּ יְרוּשָׁלַיִם דְלַעֲיָלָא
כְּדָקָא יְאוּת, וּבְגִין כֶּהָ הַבְּנוּיָה. שְׂחַבְרָה לָהּ יַחְדָּו, וְהָא אוּקְמוּהָ שְׂחַבְרָה שְׂחַבְרָה מִיבְעֵי לִיהּ. אֶלָּא
דְאֲתַחְבְּרַת אָמַר בְּבִרְתָּא וְהוּוּ כְּחֲדָא וְאוּקְמוּהָ.

וְאֲתָמַר. שָׁשִׂים עָלוּ שְׂבָטִים אֶלְיָן אִינוּן קִיּוּמָא דְעֵלְמָא וְתַקּוּנָא דְעֵלְמָא תַּתָּא, וְלֹא תִימָא דְעֵלְמָא
תַּתָּא בְּלַחֲדוּדֵי, אֶלָּא אֶפְּלוּ דְעֵלְמָא עֲלָאָה. דְכִתְיִב שְׂבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל, לְיִשְׂרָאֵל הִי יָקָא.
בְּגִין דְאִינוּן קִיּוּמָא לְתַתָּא, סְהַדוּתָא אִינוּן לְעֵילָא. וְכֹלָא לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ, לְאוּדָאָה שְׂמִיָּה דְקַדְשָׁא
בְּרִיָּה הוּא לְכָל סְטָרִין, דְכִתְיִב לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ:

וימצאנו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש. (דף קפד ע"א) מה כתיב לעילא, ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחה אליהם. וכי יעקב שלימא דהוה רחים ליה ליוסף מפל בנוי, והוה ידע דכל אחוי הוה סנאין ליה, אמאי שדר ליה לגפיייהו. אלא איהו לא חשיד עלייהו, דהוה ידע דכלהו הוה זפאין, ולא חשיד לון. אלא גרים קדשא בריה הוה כל דא, בגין לקנימא גזרה דגזר בין הפתרים.

אשכחנא בספרי קדמאי, דבעיין אלין בני יעקב לשלטאה עלוי עד לא יחות למצרים. דאילו הוה יחות למצרים, ואינון לא שלטו ביה בקדמיתא. זבלי מצראי לשלטאה לעלמין עלייהו דישראל, ואתקנימא ביה ביוסף דאזדבן לעבדא ואינון שלטו עלוי. ואף על גב דיוסף הוה מלפא לבתה, ומצראי הוה עבדין ליה, אשתכחו ישראל השלטו על פלהו.

תא חזי, דיוסף דאיהו ברית עלאה, פל זמנא דאתקנים ברית, שכינתא אתקנים בהדייהו דישראל בשלם כדקא יאות, פיון דאסתלק יוסף ברית עלאה מעלמא, כדין ברית שכינתא וישראל פלהו בגלותא נפקו, והא אוקימנא דכתיב (שמות א) ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף. וכלא הוה מעם קדשא בריה הוה כדקא יאות.

תא חזי, וימצאנו איש דא גבריא"ל, ואוקמוה. פתיב הכא וימצאנו איש, וכתיב התם (דניאל ט) והאיש גבריא"ל אשר ראיתי בחזון בתחלה. והנה תועה, ככלא תועה, דאבטח על אחוי דהוה מתבע אחוה דלהוין ולא אשכח, ותבע להו ולא אשכח. ועל דא תועה ככלא, ועל דא וישאלהו האיש לאמר מה תבקש:

ויאמר את אחי אנכי מבקש וגו'. ויאמר האיש נסעו מזה וגו', רפי יהודה פתח, (שיר השירים ח) מי יתנה פאח לי יונק שדי אמי אמצאה בחוץ אשקה גם לא יבוז לי. האי קרא אוקמוה חבריא, אבל האי קרא כנסת ישראל אמרו למלפא דשלמא דיליה. מי יתנה פאח לי, פיוסף על אחוי, דאמרי, (בראשית ג) ועתה אל תראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם. יהב לון מזונא וזן להו פכפנא. בגין כה מי יתנה פאח לי.

דבר אחר מי יתנה פאח לי, דא יוסף, לגבה דשכינתא דאתאחד עמה ואתדבק בהדה. יונק שדי אמי, דהא כדין אחוה ושלמו בהדייהו. אמצאה בחוץ, גו גלותא, דאיהו בארעא אחרא. אשקה, בגין לאתדבקא רוחא ברוחא. גם לא יבוז לי, אף על גב דאנא בארעא אחרא.

תא חזי, דיוסף אף על גב דאחוי לא הוה ליה פאחין פד נפל בידייהו. איהו הוה לון פאחא פד נפלו בידיה, והא אוקמוה. דכתיב, (בראשית ג) וינחם אותם וידבר על לבם, ככלא דבר על לפיייהו.

ותא חזי, מה כתיב ויאמרו איש אל אחיו, דא שמעון ולוי דאינון הוה אחין ודאי ככלא, בגין דקא אתו מסטרא דדינא קשיא. ובגין כה רונגא דלהוין, איהו רונגא דקטלא בעלמא. פמה דאת אמר (בראשית מט) ארור אפם פי עו ועברתם פי קשתה.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל'י שליט"א

תָּא חֲזִי, רְזָא דְמַלְחָה, אִית רִוְגָא וְאִית רִוְגָא. אִית רִוְגָא דְאִיהוּ מְבָרְכָא מְעִילָא וּמִתְתָּא, וְאִקְרִי
בְרוּךְ, כְּמָה דְאִתְמַר דְכְּתִיב (בראשית יד) בְּרוּךְ אֲבָרָם לְאֵל עֲלִיּוֹן קִנְיָה שְׁמַיִם וְאֶרֶץ וְהָא אוּקְמוּהָ.
וְאִית רִוְגָא דְאִיהוּ אֲתַלְטִיא לְעִילָא וְתַתָּא, כְּמָה דְאִתְמַר דְאִקְרִי אַרוּר. דְכְּתִיב, (בראשית ג) אַרוּר
אֲתָה מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה. אַרוּר אַפְּס כִּי עָזוּ.

וְעַל רְזָא דָּא אִית תְּרִין טוּרִין דְכְּתִיב, (דברים יא) וְנִתְתָּה אֶת הַפְּרִכָּה עַל חַר גְּזֵזִים וְאֶת הַקְּלָלָה עַל
חַר עֵיבָל, לְקַבֵּיל אֱלֹוִן תְּרִין דְרָגִין. וְעַל דָּא, דָּא אִקְרִי אַרוּר, וְדָא אִקְרִי בְרוּךְ. וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֵינּוּן
מִסְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא, וּמִן סְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא תְקִיפָא, נְפַקְת רִוְגָא דְאֲתַלְטִיא.

וְתָא חֲזִי, מִסְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא נְפַקִי רִוְגָא לְתַרִי סְטָרִין, חַד דְאִתְבְּרַךְ, וְחַד דְאִתְלַטִיא. (ד' ט' ט' ט'
ע"ב) חַד בְּרוּךְ וְחַד אַרוּר. כְּגִוּוֹנָא דָּא מִסְטָרָא דִיִּצְחָק נְפַקוּ תְרִין בְּנִין, חַד מְבֹרָךְ, וְחַד דְאִתְלַטִיא
לְעִילָא וְתַתָּא. דָּא אִתְפָּרַשׁ לְסְטָרִיהוּ, וְדָא אִתְפָּרַשׁ לְסְטָרִיהוּ. דָּא דִינִירִיה בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, וְדָא
דִינִירִיה בְּטוּרָא דְשִׁעִיר. דְכְּתִיב, (בראשית כה) אִישׁ יִדַע עֵיד אִישׁ שְׂדֵהוּ. דָּא אִתְרִיה בְּאַתְר דְמִדְבָּרָא
וְחִרְבָא וְשִׁמְמָה, וְדָא יוֹשֵׁב אֲהֲלִים. וְכִלְא כְּגִוּוֹנָא דְאַעֲטָרִיהּ.

וּבְגִין כְּדִ תְרִין דְרָגִין אֵינּוּן, בְּרוּךְ וְאַרוּר, דָּא לְסְטָרִיהוּ וְדָא לְסְטָרִיהוּ. מִהֲאִי נְפַקִין כָּל בְּרַכָּאן
דְעֲלָמִין לְעִילָא וְתַתָּא וְכָל טִיבוּ וְכָל נְהִירוּ וְכָל פּוּרְקָן וְכָל שְׁזִבוּתָא. וּמִהֲאִי נְפַקִין כָּל לְוֹטִין וְכָל
חִרְבָא וְכָל דְמָא וְכָל שְׁמָמָא וְכָל בִּישׁוּן וְכָל מְסָאָבוּ דְעֲלָמָא.

רַבִּי שִׁמְעוֹן פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים כו) אֶרְחִץ בְּנִקְיוֹן כְּפִי וְאֶסְבְּכָה אֶת מִזְבִּיחֶךָ יְיָ, הֲאִי קָרָא אוּקְמוּהָ.
אָבֵל תָּא חֲזִי, רְזָא דְמַלְחָה תְּכָא, דְהָא לִית לָהּ בַר נֶשׁ בְּעֲלָמָא דְלָא טַעִים טַעֲמָא דְמוֹתָא בְּלִילִיא,
וְרוּחַ מְסָאָבָא שְׂרִיא עַל הַהוּא גּוּפָא. מָאִי טַעֲמָא, בְּגִין דְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא אֶסְתַּלְקַת מִנִּיהּ דְבַר
נֶשׁ, וְנִפְקַת מִנִּיהּ. וְעַל דְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא נְפַקַת וְאֶסְתַּלְקַת מִנִּיהּ, שְׂרִיא רוּחָא מְסָאָבָא עַל הַהוּא
גּוּפָא וְאֶסְתַּאֲב.

וְכַד נִשְׁמַתָּא אִתְהַדְרַת לְגּוּפָא, אִתְעֵבֵר הַהוּא זֹהֲמָא. וְהָא אִתְמַר דִּידוּי דְבַר נֶשׁ זֹהֲמָא דְמְסָאָבוּ
אִשְׁתַּאֲר בְּהוּ. וְעַל דָּא לָא יַעֲבֵר יְדוּי עַל עֵינוּ, בְּגִין דְהַהוּא רוּחַ מְסָאָבָא שְׂרִיא עֲלוּי, עַד דְנִטִּיל
לוֹן. וְכַד נִטִּיל יְדוּי כְּדָקָא חֲזִי, כְּדִין אִתְקַדֵּשׁ וְאִקְרִי קְדוּשׁ.

וְחִידָּ בְּעִי לְאִתְקַדֵּשׁ. בְּעִי חַד כְּלִי לְתַתָּא וְחַד כְּלִי מְלַעֲיָלָא, בְּגִין דִּיתְקַדֵּשׁ מִהַהוּא דְלַעֲיָלָא.
וְהַהוּא דְלַתְתָּא דִּיתִיב בְּזוּהֲמָא דְמְסָאָבוּ בִּיהּ. וְדָא כְּלִי לְקַבְּלָא מְסָאָבוּ, וְדָא לְאִתְקַדֵּשׁ מִנִּיהּ,
דָּא בְרוּךְ וְדָא אַרוּר. וְלָא בְּעִיִן אֵינּוּן מִיִּין דְזוּהֲמָא לְאוּשְׁדָא לוֹן בְּבִיתָא, דְלָא יִקְרַב בְּהוּ בַר נֶשׁ.
דְהָא בְּהוּ מִתְכַּנְּשִׁי סְטָרָא דְלַחוֹן, יְכִיל לְקַבְּלָא נְזָקָא מֵאֵינוּן מִיִּין מְסָאָבִין.

וְעַד דִּיתְעֵבֵר זֹהֲמָא מִן יְדוּי לָא יִבְרַךְ, וְאוּקְמִנָּא. וּבְגִין כְּדִ, בַר נֶשׁ עַד לָא יִקְדֵּשׁ יְדוּי כְּעַפְרָא,
אִקְרִי טָמָא. כִּינּוּן דְאִתְקַדֵּשׁ אִקְרִי טְהוּר. וּבְגִין כְּדִ לָא יִטוּל אֶלָּא מִן יְדָא דְאִדְכִי כְּקַדְמִיתָא.
דְכְּתִיב, (במדבר יט) וְהִזָּה הַטְּהוֹר עַל הַטָּמָא. דָּא אִקְרִי טְהוּר, וְדָא אִקְרִי טָמָא.

בְּגִין כִּדְּ כַּד כְּלִי לְעִילָא וְחַד כְּלִי לְתַתָּא, דְּאָ קַדִּישָׁא וְדָא מְסַאבָּא. וּמַאינֹנן מִיִּין אָסִיר לְמַעְבַּד
בְּהוּ מִיְדִי, אֶלְא בְּעֵי לְאוּשְׁדָּא לֹון בְּאַתֵּר דְּבִנֵי נְשָׂא לֹא עֲבָרִין עֲלֵיהוּ, וְלֹא יָבִית לֹון בְּבִיתָא. דְּהָא
כִּינֹן דְּאִתּוּשְׁדֹון בְּאַרְעָא, רוּחָא מְסַאבָּא אֲשַׁתַּפַּח תַּמָּן וְיָכִיל לְנֻקָּא. וְאִי חִפֵּר לֹון מְדֻרֹון תַּחֲתוֹת
אַרְעָא דְּלָא יִתְחַזֹון שְׁפִיר.

וְלֹא יִהִיב לֹון לְנִשְׂי חֲרֻשָׁא דִּיכְלוֹן לְאַבְאָשָׁא בְּהוּ לְבִנֵי נְשָׂא. בְּגִין דְּאִינוֹן מִיִּין דְּאִתְלַטְיִין, וְקוּדְשָׁא
בְּרִידָּה הוּא בְּעֵי לְדַבְּרָא לֹון לְיִשְׂרָאֵל וְלַמַּהְוֵי קַדִּישֵׁין. דְּכַתְּבִיב, (יחזקאל לו) וְנִרְקַמְתִּי עֲלֵיכֶם מִיָּם טְהוּרִים
וּשְׁתַּרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם:

וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכְהוּ אֹתוֹ הַבֵּרָה וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יט) תּוֹרַת יְיָ
תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ (מֵאן דְּכַטִּיל מִלֵּי דְאוּרִייתָא כְּאִילוֹ חֲרִיב עֲלֵמָא שְׁלִים). כְּמַד אֵית לֹון לְבִנֵי נְשָׂא לְאֲשַׁתְּדֵלָא
בְּאוּרִייתָא, דְּכָל מָאן דְּאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרִייתָא לְהוּי לֵיהּ חַיִּים בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְּאַתִּי, וְזָכִי בְּתַרִּין
עֲלָמִין. וְאִפִּילוֹ מָאן דְּאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרִייתָא וְלֹא יִשְׁתַּדֵּל בָּהּ לְשִׁמְיָה כְּדָקָא יָאוֹת, זָכִי לְאַגֵּר טַב
בְּעֲלָמָא דִּין, וְלֹא דִּינִין לֵיהּ בְּהַהוּא עֲלָמָא.

וְתָא חֲזִי, כְּתִיב, (משלי ג) אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֵלָה עוֹשֵׁר וְכְבוֹד. אַרְךָ יָמִים בְּהַהוּא דְּאֲשַׁתְּדֵל
בְּאוּרִייתָא לְשִׁמְיָה, דְּאֵית לֵיהּ אַרְךָ יָמִים בְּהַהוּא עֲלָמָא דְּבִיהּ אוּרְכָא דִּיזְמִין. וְאִינוֹן יוֹמִין אִינוֹן
יוֹמִין וְדָאִי, תַּמָּן אִיהוּ רַחֲמֵנוּ דְּקוּדוּשָׁא דְּלְעִילָא דְּאִתְרַחֲיִין בַּר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא לְאֲשַׁתְּדֵלָא
בְּאוּרִייתָא, לְאִתְתַּקְפָּא בְּהַהוּא עֲלָמָא (דף קפה ע"א) בְּשִׁמְאֵלָה עוֹשֵׁר וְכְבוֹד, אַגֵּר טַב וְשְׁלוּה אֵית
לֵיהּ בְּהַאי עֲלָמָא.

וְכָל מָאן דְּיִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא לְשִׁמְיָה, כִּד נָפִיק מֵהַאי עֲלָמָא, אוּרִייתָא אִזְלָא כְּמִיָּה וְאִכְרֹזַת קְמִיָּה
וְאִגִּינַת עֲלֵיהּ, דְּלֹא יִקְרַבֹון בְּהַדִּיהּ מְאֵרִיהוֹן דְּדִינָא. כִּד שְׂכִיב גּוּפָא בְּקַבְרָא, הִיא נְטַרַת לֵיהּ.
כִּד נִשְׁמַתָּא אִזְלָא לְאַסְתַּלְקָא לְמִיתַב לְאַתְרָהּ, אִיהִי אִזְלָא קְמָה דְּהַהִיא נִשְׁמַתָּא. וְכְמַד תְּרַעֲיִן
אֲתַבְרוּ מִקְמָה דְּאוּרִייתָא עַד דְּעָאֵלַת לְדוּכַתָּהּ. וְקִימָא עֲלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ עַד דְּיִתְעַר בּוֹזְמָנָא דִּיקוּמוֹן
מִתְיָא דְּעֲלָמָא, וְאִיהִי מְלַפָּא סְנִיגוּרָא עֲלֵיהּ.

הָדָא הוּא דְּכַתְּבִיב, (משלי ו) בְּהַתְּהַלְכָּה תִנְחָה אַתָּה בְּשִׁכְבָּה תִשְׁמַר עֲלֵיהּ וְהִקִּיצוֹתָ הִיא תִשְׁיַחֲךָ.
בְּהַתְּהַלְכָּה תִנְחָה אַתָּה, כְּמַד דְּאַתְמָר. בְּשִׁכְבָּה תִשְׁמַר עֲלֵיהּ, בְּשַׁעֲתָא דְּשְׂכִיב גּוּפָא בְּקַבְרָא, דְּהָא
כְּדִין בְּהַהוּא זְמָנָא אַתְדִין גּוּפָא בְּקַבְרָא וְכְדִין אוּרִייתָא אִגִּינַת עֲלֵיהּ. וְהִקִּיצוֹתָ הִיא תִשְׁיַחֲךָ כְּמַד
דְּאַתְמָר בּוֹזְמָנָא דִּיתְעַרוֹן מִתִּי עֲלָמָא מִן עַפְרָא. הִיא תִשְׁיַחֲךָ לְמַהְוֵי סְנִיגוּרָא עֲלָהּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הִיא תִשְׁיַחֲךָ. מָאִי הִיא תִשְׁיַחֲךָ. בְּגִין דְּאָרְף עַל גַּב דְּהַשְׁתָּא יְקוּמוֹן מַעְפָּרָא,
אוּרִייתָא לֹא יִתְנַשֵּׁי מִנְהוֹן. דְּהָא כְּדִין יִנְדַעוֹן כָּל הַהִיא אוּרִייתָא דְּשִׁבְקוּ כִּד אֲסַתְּלָקוּ מֵהַאי
עֲלָמָא, הַהִיא אוּרִייתָא נְטִירָא מִהַהוּא זְמָנָא וְתִיעוּל בְּמַעֲיָהוּ כְּמִלְקָדְמִין וְאִיהִי תְּמַלֵּל בְּמַעֲיָהוּ.
וְכָל מְלִין מִתְתַּקְנֹון יִתִּיר מִכְּמַד דְּהוּוּ בְּקַדְמִיתָא, דְּהָא כָּל אִינוֹן מְלִין דְּאִיהוּ לֹא יָכִיל לְאַדְבַּקָא לֹו
כְּדָקָא יָאוֹת וְאִיהוּ אֲשַׁתְּדֵל בְּהוּ וְלֹא אֲתַדְבַּק בְּהוּ. כְּלָהוּ עֲאֵלִין בְּמַעוֵי מִתְתַּקְנֹון, וְאוּרִייתָא תְּמַלֵּל

בֵּיהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְהַקִּיּוּצוֹת הֵינָּה תְּשִׁיחֶהּ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, פְּגוּזָא דָּא כָּל מָאן דְּאִשְׁתַּדֵּל
בְּאוּרֵייתָא בְּהַאי עֲלָמָא, זְכִי לְאִשְׁתַּדֵּלָא בְּהַ לְעֲלָמָא דְאִתִּי וְהָא אִתְּמַר.

תָּא חֲזִי, הַהוּא בַר נָשׁ דְּלָא זְכִי לְאִשְׁתַּדֵּלָא בְּהַאי עֲלָמָא בְּאוּרֵייתָא, וְאִיהוּ אֲזִיל בְּחִשׁוּכָא, בַּד
נְפִיק מִהַאי עֲלָמָא, נְטֻלִין לִיהּ וְעָאֲלִין לִיהּ לְגִיהֶנַם, אַתְר תְּתַאָּה דְלָא יְהֵא מְרַחַם עֲלֵיהּ, דְאִקְרִי
בוּר שְׂאוֹן טִיט חֲזוֹן. פְּמָה דְאִתְּ אָמַר, (תהלים מ) וַיַּעֲלֵנִי מִבוּר שְׂאוֹן מְטִיט חֲזוֹן וַיִּקָּם עַל סֹלַע רַגְלִי
כּוֹנֵן אֲשׁוּרֵי.

וּבְגִין כֶּה הַהוּא דְלָא אִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא בְּהַאי עֲלָמָא וְאִתְּנַפַּר בְּטַנּוּפֵי עֲלָמָא, מַה כְּתִיב וַיִּקְחֶהוּ
וַיִּשְׁלִיכוּ אֹתוֹ הַבּוֹרָה. דָּא הוּא גִיְהֶנַם, אַתְר דְּדִיִּינִין לְהוּ לְאִינּוֹן דְּלָא אִשְׁתַּדֵּלוּ בְּאוּרֵייתָא. וְהַבוּר
רַק, כְּמָה דְאִיהוּ הָוּה רַק. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּלָא הָוּה בֵּיהּ מִים.

וְתָא חֲזִי, כְּמָה הוּא עוֹנָשָׁא דְאוּרֵייתָא, דְהָא לָא אִתְּגַלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא קַדִּישָׁא, אֲלָא בְּגִין
דְאִסְתַּלְקוּ מֵאוּרֵייתָא, וְאִשְׁתַּבְּקוּ מִיְנָהּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ירמיה ט) מִי הָאִישׁ הֶחֱכַם וַיִּבֶן אֶת זֹאת
וְגו' עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ וְגו'. וַיֹּאמֶר יְיָ עַל עֲזוֹבְכֶם אֶת תּוֹרַתִי וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מְדַבְּרָא, (ישעיה ה)
לְכֵן גָּלָה עִמִּי מִבְּלִי דַעַת.

בְּגִין כֶּה כְּיִמָּא עַל קִיּוּמָא דְאוּרֵייתָא, וְעֲלָמָא לָא אִתְּקַיִם בְּקִיּוּמִיהּ אֲלָא בְּאוּרֵייתָא, דְאִיהוּ
קִיּוּמָא דְעֲלָמִין עֵילָא וְתַתָּא דְכְּתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא
שָׁמַתִּי:

וַיִּקְחֶהוּ וַיִּשְׁלֹכוּ אֹתוֹ הַבּוֹרָה, רְמִזָּה עַל דְּאִרְמִיָּאוֹ לִיהּ לְגוּ מֵצָרָאִי אַתְר דְּלָא אִשְׁתַּבַּח רְזָא דְמַהִימְנוּתָא
כְּלָל. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִי נְחֻשִׁין וְעַקְרֵבִין הוּוּ בֵּיהּ, אִמָּאִי כְּתִיב בְּרָאוּבֵן לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם
לְהַשִּׁיבוֹ אֶל אָבִיו. וְכִי לָא חֵיִישׁ רָאוּבֵן לְהָאִי. דְהָא אִינּוֹן נְחֻשִׁין וְעַקְרֵבִין יְנַקְוִין לִיהּ, וְאִיךְ אָמַר
לְהַשִּׁיבוֹ אֶל אָבִיו, וּכְתִיב לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ.

אֲלָא חָמָא רָאוּבֵן דְנִזְקָא אִשְׁתַּבַּח בִּיְדֵיהּ דְאִחֻי, בְּגִין דְיָדַע כְּמָה שְׂנְאִין לִיהּ וּרְעוּתָא דְלַחֲזֵן
לְקַטְלָא לִיהּ. אָמַר רָאוּבֵן, טַב לְמַנְפֵּל לִיהּ לְגוּ גּוֹבָא דְנְחֻשִׁין וְעַקְרֵבִין, וְלָא יִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׂנְאָוִי
דְלָא מְרַחֲמִי עֲלֵיהּ. מִכָּאֵן אָמְרוּ יִפִּיל בַר נָשׁ גְּרַמִּיָּה לְאִשָּׁא אוּ לְגוֹבָא דְנְחֻשִׁין וְעַקְרֵבִין, וְלָא
יִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׂנְאָוִי (דְזַעֲרִין אִינּוֹן דְיִכְבְּלִי (דף קפה ע"ב) לְאִשְׁתַּבּוּבָא. וּבְגִין כֶּה אָמַר לְמַעַן הַצִּיל
אֹתוֹ מִיָּדָם).

בְּגִין דְהִכָּא אַתְר דְנְחֻשִׁים וְעַקְרֵבִים. אִי אִיהוּ צְדִיקָא, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְרַחֵשׁ לִיהּ נִיסָא. וְלְזַמְנִין
דְזִכּוֹ דְאֲבָהוֹן מְסִייעִין לִיהּ לְבַר נָשׁ וַיִּשְׁתַּזְיַב מִצִּיּוֹנוֹ. אֲבָל פִּינּוֹן דְיִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׂנְאָוִי, זַעֲרִין
אִינּוֹן דְיִכְבְּלִין לְאִשְׁתַּבּוּבָא.

וּבְגִין כֶּה אָמַר, לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם. מִיָּדָם דְיִיקָא, וְלָא כְּתִיב לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ וְתוֹ לָא. אֲלָא
אָמַר רָאוּבֵן, וַיִּשְׁתַּזְיַב מִן יְדֵיהּ, וְאִי יָמוּת בְּגוֹבָא יָמוּת. וּבְגִין כֶּה כְּתִיב וַיִּשְׁמַע רָאוּבֵן וַיִּצִּילֵהוּ
מִיָּדָם.

תָּא חֲזִי, כְּמַה חֲסִידוּתִיה דְּרַאוּבֵן, דְּבִגִין דְּיַדַּע דְּשִׁמְעוֹן וְלוֹי שׁוֹתְפוּתָא וְחִכְמוּתָא וְחִבְרוּתָא דְּלַהוֹן, קְשִׁיָּא אֵינְוּ. דְּכִד אֶתְחַבְּרוּ בְּשִׁכְמָם, קְטְלוּ כָּל דְּכוּרָא (ס"א ל"ג וְהָא דְּקָטְלוּ כָּל דְּכוּרָא) לָא דִּי לֹוֹן. אֶלָּא דְּנִטְלִין נְשִׁין וְטַרְפָּא וְכִסְפָּא וְדַהֲבָא וְכָל בְּעִירֵי וְכָל מְאֵנֵי דִּיקָר וְכָל מְאֵן דְּאֶשְׁתַּפַּח בְּקִרְתָּא. וְלָא דִּי כָּל דָּא, אֶלָּא דְּאֶפִּילוּ כָּל מַה דְּבַחְקָלָא נְטִלוּ. דְּכַתִּיב, (בראשית לד) וְאֶת אֲשֶׁר בְּעִיר וְאֶת אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה לְקַחוּ.

אָמַר, וּמַה קִּרְתָּא רְבִתָּא כִּי הָאֵי לָא אֶשְׁתַּזִּיב מִנְהוֹן, אֶלְמָלָא רְבִיָּא דָּא יְפוּל בִּידֵיהוּ, לָא יִשְׁאָרוֹן מִנִּיה אֹמְצָא בְּעֶלְמָא. וְעַל דָּא אָמַר, טַב לָאֶשְׁתַּזְבָּא מִנִּיהוּ דְּלָא יִשְׁאָרוֹן מִנִּיה אֶשְׁתַּאֲרוּתָא בְּעֶלְמָא, וְלָא יַחְמֵי אָבָא מִנִּיה כְּלוּם לְעֶלְמִין.

וְהָכָא אֵי יְמוּת, לָא יִכְלִין לִיה וַיִּשְׁתַּאֲר כָּל גּוֹפִיָּה שְׁלִים, וְאֶתִּיב לִיה לְאָבָא שְׁלִים. וְעַל דָּא לְמַעַן הֲצִיל אוֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוּ אֶל אָבִיו, אַף עַל גַּב דִּימוּת הָתָם. וּבִגִין כִּד אָמַר הַיְלֵד אֵינְוּ. וְלָא אָמַר אֵינְוּ חֵי, אֶלָּא אָמַר אֵינְוּ, אֶפִּילוּ מֵת.

תָּא חֲזִי, מְאֵי דְּעֵבַד, דְּאֵיהוּ בְּחֻמְתָּא הָוָה שְׁתִּיף גְּרַמִּיָּה בְּהַדְיָהוּ, דְּכַתִּיב לָא נִכְנֹו נִפְשֵׁי, וְלָא כְּתִיב לָא תִפְוּהוּ. וְאֵיהוּ לָא הָוָה תַּמָּן כִּד אֶזְדַּבְּן יוֹסֵף, דְּהָא כְּלָהוּ מְשַׁמְשֵׁי לְאֶבְוִהוֹן כָּל חַד וְחַד יוֹמָא חַד. וְהָוָה יוֹמָא דְּרַאוּבֵן הָוָה. וְעַל דָּא בְּעָא דְּבַהֲהוּא יוֹמָא דְּהָוָה שְׁמוּשָׁא דִּילִיה לָא יִתְאַבִּיד יוֹסֵף. וּבִגִין כִּד כְּתִיב וַיֵּשֶׁב רַאוּבֵן אֶל הַבּוֹר וְהָנַח אֵין יוֹסֵף בְּבוֹר וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו. וְהָנַח אֵין יוֹסֵף דִּיִּיקָא. אֶפִּילוּ (חי או) מֵת, מְיָד וַיֵּשֶׁב אֶל אָחִיו וַיֹּאמֶר הַיְלֵד אֵינְוּ.

וְאֶפִּילוּ רַאוּבֵן לָא יַדַּע מַהֲהוּא זְבִינָא דִּיִּוסֵף, וְהָא אוּקְמוּה דְּאֶשְׁתַּתִּיף בְּהוּ שְׁכִינְתָּא, וְעַל דָּא לָא יַדַּע רַאוּבֵן מַהֲהוּא זְבִינָא דִּיִּוסֵף וְלָא אֶתְגַּלְיָא לִיה עַד הָהוּא זְמַנָּא דְּאֶתְגַּלִּי יוֹסֵף לְאַחוּהֵי.

תָּא חֲזִי, כְּמַה גְּרִים לִיה לְרַאוּבֵן בְּגִין דְּאֵיהוּ אֶשְׁתַּדַּל לְאַחֵיָּא לִיה לְיוֹסֵף, מַה כְּתִיב, (דברים לג) יְחִי רַאוּבֵן וְאֶל יָמֵת וְגו'. דְּהָא בְּגִין דָּא, אַף עַל גַּב דְּיַדַּע דְּאֶשְׁתַּקִּיל בְּכִירוּתִיה מִנִּיה וְאֶתִּיב לְיוֹסֵף, אֶשְׁתַּדַּל לְאַחֵיָּא לִיה, וְצִלִי מִשָּׂה וְאָמַר יְחִי רַאוּבֵן וְאֶל יָמֵת, וְאֶתְקַיִים בְּעֶלְמָא דִּין וְאֶתְקַיִים בְּעֶלְמָא דְּאֶתִּי. מְאֵי טַעְמָא, בְּגִין דָּא, וּבִגִין דְּעֵבַד תְּשׁוּבָה מַהֲהוּא עוֹבְדָא. דְּכָל מְאֵן דְּעֵבִיד תְּשׁוּבָה, קַדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא קַיִים לִיה בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְּאֶתִּי.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, וַיִּקְחוּ אֶת פְּתֻנֵת יוֹסֵף וְגו', הָא אוּקְמוּה דְּבִגִין דְּדָמָא דְּשְׁעִיר דְּמָא לְדָמָא דְּבַר נֶשֶׁ. אֲבָל תָּא חֲזִי, אַף עַל גַּב דְּמַלְתָּה אֶתְיָא כְּדָקָא חֲזִי, קַדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא מְדַקְדֵק בְּהוּ בְּצַדִּיקָיָא אֶפִּילוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה.

יַעֲקֹב עֵבַד עוֹבְדָא כְּדָקָא יָאוּת. בְּמֵאֵי, בְּגִין דְּאֶקְרִיב לְגַבּוֹי אָבוֹי שְׁעִיר, דְּאֵיהוּ סְטָרָא דְּדִינָא קְשִׁיָּא. וְעַם כָּל דָּא, בְּגִין דְּאֵיהוּ אֶקְרִיב שְׁעִיר וְאֶפְחִישׁ לִיה לְאָבוֹי דְּאֵיהוּ סְטָרָא דִּילִיה, אֶתְעַנְשׁ בְּהָאֵי שְׁעִיר אַחֲרָא, דְּאֶקְרִיבוּ לִיה בְּנוֹי דְּמָא דִּילִיה.

בְּאֵיהוּ כְּתִיב, (בראשית כז) וְאֶת עֶרְת גְּדֵיִי הַעֲזִים הִלְבִּישָׁה עַל יָדָיו וְעַל חֶלְקֵת צַנְאוֹרָיו, בְּגִין כִּד וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַפְּתֻנֵת בַּדָּם, אֶקְרִיבוּ לִיה פְּתוּנְתָא לְאַפְחִישָׁא לִיה, וְכִלְאָ דָּא לְקַבֵּל דָּא, אֵיהוּ גְרִים

דְּכַתִּיב וַיִּתְחַד יַצְחָק תְּרַדָּה גְדֻלָּה עַד מְאֹד, בְּגִין כִּן גָּרְמוּ לִיהּ דְּתַרְדּוּ תְּרַדָּה בְּהוּוּא זְמַנָּא דְּכַתִּיב
הַפֵּר נָא הַפְתַּנְתָּ בְּנֵה הִיא אִם לֹא. (דף קפז ע"א)

רַבִּי חֵיָא אָמַר, בֵּיהּ כְּתִיב, (בראשית כז) הַאֲתָתָה זֶה בְּנִי עֲשׂוּ אִם לֹא. לִיהּ כְּתִיב, הַפְתַּנְתָּ בְּנֵה הִיא אִם לֹא. וּבְגִין כִּן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדַקְדֵּק בְּהוּ בְּצַדִּיקָא בְּכָל מַה דְּאִינוּן עֲבָדִין.

רַבִּי אַבְא אָמַר, (נ"א אָמַר רַבִּי אַבְא) פִּינּוּ דְּחָמוּ בְּלָהוּ שְׂבָטִין הֵהוּא צַעְרָא דְּאַבְוּהוֹן, אֲתַנְחָמוּ וַוְהִיא, וַיְהִיבוּ גְרַמְיִיהוּ עֲלֵיהּ דִּיּוֹסָר, דִּיפְדוּן לִיהּ אֲלִמְלָא יִשְׁכַּחוּן לִיהּ. פִּינּוּ דְּחָמוּ דְּלֹא יָכִילוּ, אֲתַדְרוּ לְגַבִּיהּ דִּיהוּדָה וְאַעְבְּרוּ לִיהּ מַעֲלִיָּהוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ תָּוּה מְלָכָא עֲלִיָּהוּ. (ובגין ס"א וכו' ד) אַעְבְּרוּהוּ מַעֲלִיָּהוּ, מַה כְּתִיב, וַיְהִי בַּעַת הַהִיא וַיֵּרַד יְהוּדָה וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים יח) וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם יי וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ בְּרַד וְגַחְלֵי אֵשׁ. תָּא חֲזִי, כִּד בְּרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, אֲתַקִּין לִיהּ שְׂבָעָה סְמְכִין עַל מַה דְּקִימָא, וְכִלְהוּ סְמְכִין קִימֵי בְּחַד סְמְכָא יְחִידָא, וְהָא אוּקְמוּהָ. דְּכַתִּיב, (משלי ט) חֲכָמוֹת בְּנִתָּה בֵּיתָה חֲצֵבָה עֲמוּדֵיהָ שְׂבָעָה. וְאַלִּין בְּלָהוּ אִינוּן קִימֵי בְּחַד בְּרָגָא מְנַיִהוּ דְּאַקְרִי (משלי י) צַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם.

וְעֲלֵמָא כִּד אֲתַבְּרִי, מַהֲהוּא אֲתַר אֲתַבְּרִי. דְּאִיהוּ שְׂכָלוּלָא דְּעֲלֵמָא, וְתַקוּנוֹ. דְּאִיהוּ חַד נְקוּדָה דְּעֲלֵמָא, וְאַמְצַעִיתָא דְּכֵלָא. וּמֵאֵן אִיהוּ, צִיּוֹן. דְּכַתִּיב, (תהלים נ) מִזְמוֹר לְאַסָּף אֵל אֱלֹהִים יי דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ מִמְזִרַח שָׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ. וּמֵאֵן אֲתַר, מְצִיּוֹן, דְּכַתִּיב מְצִיּוֹן מְכַלֵּל יְפֵי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ. מַהֲהוּא אֲתַר דְּאִיהוּ סְטָרָא דְּשְׂכָלוּלָא דְּמַהֲיִמְנוּתָא שְׁלִימְתָא כְּדָקָא יְאוּת (והשתא ע"י קמא א כי שם מקומו) יִשְׂרָאֵל אֲתַתְּקִפוּ בֵּיהּ בְּרוּי דְּפַקוּדֵי דְּאוּרִיָּתָא בְּגִין דְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא אֲתַתְּקִפּוּ בְּרַגְשׁ בְּצִיצִית דְּאַתְעַשְׂפּוּ בֵּיהּ). וְצִיּוֹן תַּקְיָפוּ וְנְקוּדָה דְּכָל עֲלֵמָא, וּמַהֲהוּא אֲתַר אֲשַׁתְּכַלֵּל כָּל עֲלֵמָא וְאַתְעַבִּיד, וּמְגִיָּה כָּל עֲלֵמָא אֲתַנּוּ.

וְתָא חֲזִי, וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם יי וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ וְגו', פִּינּוּ דְּאָמַר וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם יי, אֲמַאי כְּתִיב וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ. הָא (ס"א אֲלָא) הָבָא רָזָא דְּמַהֲיִמְנוּתָא, (ועל מה, ס"א עֲלֵמָא) דְּאֲמִינָא דְּצִיּוֹן אִיהוּ שְׂכָלוּלָא וְשַׁפִּירוּ דְּעֲלֵמָא, וְעֲלֵמָא מְנִיָּה אֲתַנּוּ. בְּגִין דְּתַרְוֵי דְּרַגְזִין אִינוּן וְאִינוּן חַד, אִינוּן צִיּוֹן וַיְרוּשָׁלַם. הָא דִּינָא וְדָא רַחֲמֵי, וְתַרְוֵיָּהוּ חַד, מַהֲכָא דִּינָא וּמַהֲכָא רַחֲמֵי.

מַעֲיָלָא לְעִילָא נְפָקָא קוֹל דְּאַשְׁתַּמַּע, לְבַתָּר דְּתַהוּא קוֹל נְפָקָא וְאַשְׁתַּמַּע, כְּדִין נְפָקֵי דִּינִין וְאַרְחֵי דְּדִינָא, וְרַחֲמֵי נְפָקִין וּמַתְּפָרְשֵׁן מַתְּמָן. וַיִּרְעַם בַּשָּׁמַיִם יי, הָא בִּי דִּינָא בְּרַחֲמֵי. וְעֲלִיּוֹן, אִף עַל גַּב דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח וְלֹא אֲתִיידַע, פִּינּוּ דְּתַהוּא קוֹל נְפִיק כְּדִין אֲשַׁתְּכַח כָּלָא, דִּינָא וְרַחֲמֵי. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב וְעֲלִיּוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ, פִּינּוּ דִּיִּתֵּן קוֹלוֹ, כְּדִין בְּרַד וְגַחְלֵי אֵשׁ, מֵאֵא וְאַשָּׁא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְיָלִיד יְהוּדָה מַה כְּתִיב, (בראשית כט) וַתַּעֲמֹד מְלָדָת, בְּגִין דְּדָא הוּא יִסּוּדָא רְבִיעָאָה מְאִינוּן אַרְבַּע דְּאִינוּן רְתִיבָא עֲלָאָה, סְמְכָא חַד מְאִינוּן אַרְבַּע סְמְכִין. מַה כְּתִיב בֵּיהּ, וַיְהִי בַּעַת הַהִיא וַיֵּרַד יְהוּדָה מֵאֵת אֲחִיו, דְּתָוּה מְלָכָא עֲלִיָּהוּ. מְאֵי טַעְמָא, בְּגִין דִּיּוֹסָר נְחַתוּ לִיהּ לְמַצְרַיִם בְּדָקָא מְרָן:

בהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואלי שליט"א

וַיֵּרָא שָׁם יְהוּדָה בֶּת אִישׁ פְּנַעֲנִי. וְכִי כְּנַעֲנֵי הָיוּ, אֲלֵא הָא אִוְקְמוּהָ חֲבָרְיָא. וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא
אֶת שְׁמוֹ עֵר, תֵּלֶת בְּנֵינָן הָיוּ לִיהוּדָה, וְלֹא אִשְׁתָּארוּ מִנֵּיהוּ בַר חַד, וְדָא הוּא שְׁלָה.

רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי חייא הוו אזלי בארְחא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר, אֲמַאי כְּתִיב בְּבִנְיָו
דִּיהוּדָה, בְּקַדְמָאָה וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר, וּבִתְרֵין אַחֲרָיִן כְּתִיב וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אוֹנָן, וַתִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ שְׁלָה.

אָמַר לִיה תָּא חֲזוּ, הָאִי פְּרִשְׁתָּא רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ, וְכֹלָא אִיהוּ כְּדָקָא חֲזוּ. וַיִּרְדּוּ יְהוּדָה מֵאֵת אֲחִיו,
דְּהָא אֲתַפְסִיָּא סִיחָרָא, וְנַחֲתַת מִדְּרָגָא דְתַקְנָא לְגוּ דְרָגָא אוֹחְרָא, דְּאֲתַחֲבַר בֵּיה חֲזוּיָא, כְּמָה דְּאֵת
אָמַר וַיֵּט עַד אִישׁ עַדְלָמִי וְשְׁמוֹ חִירָה.

וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר, וְאִיהוּ רַע, וְכֹלָא חַד, דְּאֵתִיָּא מִסְטָרָא דִּינְצַר הָרַע. וּבְגִין כְּדָ
כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ, וְלֹא כְּתִיב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ. (דף קפו ע"ב) בְּיַעֲקֹב כְּתִיב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ, דְּקֹדְשָׁא בְּרִידָ
הוּא קָרָא לִיה יַעֲקֹב. וְהִכָּא אֶת לְאִסְגָּאָה דְרָגָא אוֹחְרָא דִּזְוִתְמָא דְמִסְאָבָא אֲתִילִיה, וְדָא הוּא עֵר
רַע, וְכֹלָא חַד.

לְבַתָּר לֹא אֲתַפְסִים אֲתָרָא, עַד דְּאֵתָא שְׁלָה דְהוּא עֲקָרָא דְכִלְהוּ. מַה כְּתִיב וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה
רַע בְּעֵינֵי יי, כְּתִיב הִכָּא רַע, וְכְתִיב הָתָם (בראשית ח) כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו, רַע דְּאוּשִׁיד
דְּמִין, אוּשִׁיד זְרַעָא עַל אַרְעָא. וּבְגִין כְּדָ וַיִּמִּיתָהוּ יי. מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה, וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא
אֶל אִשְׁתִּי אַחִיָּה וְגו':

וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא אֶל אִשְׁתִּי אַחִיָּה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה מא) הַעֲרִירֹתִי מִצְפּוֹן
וַיֵּאת מִמְזוּרָה שְׁמֵשׁ יִקְרָא בְּשֵׁמִי וַיְבֹא סַגְנִים כְּמוֹ הַמֶּר וְכְמוֹ יוֹצֵר יְרָמָס טִיט. תָּא חֲזוּ, כְּמָה אֵינּוֹן
בְּנֵי נְשָׂא טַפְשִׁין דְּלֹא יִדְעִין וְלֹא מִסְתַּפְּלִין לְמַנְדַּע אַרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָ הוּא. דְּהָא כְּלָהוּ נְיִמִין,
דְּלֹא מַתְעַרֵי שִׁינְתָא בְּחוּרִיהוֹן.

תָּא חֲזוּ, קֹדְשָׁא בְּרִידָ הוּא עֶבֶד לִיה לְבַר נָשׁ, כְּגוֹוָנָא דְלַעֲיִלָּא. כֹּלָא אִיהוּ בְּחֻכְמָתָא. דְּלִית לָהּ
שְׁיִיפָא וְשְׁיִיפָא בְּבַר נָשׁ דְּלֹא קִיּוּמָא בְּחֻכְמָתָא עֲלָאָה. דְּהָא כִּיּוֹן דְּאֲתַתְּמַן כֹּל גּוּפָא בְּשִׁיפּוּי
כְּדָקָא יֵאוּת, קֹדְשָׁא בְּרִידָ הוּא אֲשַׁתְּתַר (נ"א אַתְּתַר) בְּתַדִּיהָ, וְאַעֲיִל בֵּיה נְשִׁמְתָא קֹדִישָׁא. בְּגִין
לְאוּלְפָּא לִיה לְבַר נָשׁ לְמַתָּהּ בְּאַרְחוּי דְּאוּרִייתָא וְלְמִיטַר פְּקוּדוּי, בְּגִין דִּיִּתְתַּמְּן בַּר נָשׁ כְּדָקָא
יֵאוּת.

(ס"א וּבְגִין דָּא בַעוּד) (וּבְגִין ס"א וּבַעוּד) דְּאֵית בֵּיה נְשִׁמְתָא קֹדִישָׁא מִיבְעִי לִיה לְבַר נָשׁ לְאִסְגָּאָה דִּיוֹקְנָא
דְּמִלְפָּא עֲלָאָה בְּעֲלָמָא. וְרָזָא דָא, דְּהָא תְּהוּא נְהַר דְּנַגִּיד וְנַפְיָא לֹא פְּסָקוֹן מִיּוּמֵי לְעֲלָמִין. וְעַל דָּא
מִיבְעִי לִיה לְבַר נָשׁ דְּלֹא יִפְסִיק נְהַרָא וּמְקוּרָא דִּילִיה בְּהָאִי עֲלָמָא (גליון נה"ר רמז לקניימא קודישא דחתיים
בכשריה, דאיהו דוגמא דההוא נה"ר רזא דצדיק דאתחבר בצד"ק כפחדא לעילא, בגין כד בעי בר נש לתמא לאתחברא באמתיה
בקרשה בגין דאתתמרף ביה בההוא עלמא). וְכָל זְמַנָּא דְבַר נָשׁ לֹא יַעֲלָח בְּהָאִי עֲלָמָא (ס"א וְעַל דָּא מִבְּעִי לִיה לְבַר

נֶשׁ דְּלָא יַפְסִיק נְתָרָא וּמְקוּרָא דִּילִיָּה בְּהַאי עֲלָמָא, וְאִי לֹא) קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶקֶר לִיָּה וְנִטְע לִיָּה בְּכַמְהָ זְמַנִּין
בְּמִלְקַדְמִין.

תָּא חוּזִי, מַה כְּתִיב, הַעִירוּתִי מִצְפּוֹן וַיָּאֵת. הַעִירוּתִי, דָּא אֲתַעְרוּתָא דְזוּוּנָא דְבַר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא,
דְּאִיָּהוּ אֲתַעְרוּתָא מְסֻטָּרָא דְצִפּוֹן. וַיָּאֵת, דָּא הִיא נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא דְאֲתָא מְלַעֲיָלָא, וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מְשַׁדְּר לָהּ מְלַעֲיָלָא. אֲתָא בְּהַאי עֲלָמָא וְעָאלַת בְּגוּ בְּנֵי נְשָׂא פְּדָקְאֲמָרָן.

מִמְזַרְחָ שְׁמֵשׁ, דָּא אֲתֵר דְּהַהוּא נְהָר דְּנִגִּיד וְנִפִּיק דְּמִתְמָן נִפְקַת נִשְׁמַתָּא וְאֲתַנְהִירַת. וַיְבֹא סַגְנִים
(כְּמוֹ חֹמֶר) אֵלֶיךָ אֵינֹן חִילִין דְּעֲלָמָא דְאֲתִיָּן בְּגִין (ס"א בְּגוּ) הַהוּא אֲתַעְרוּתָא דְנִשְׁמַתִּין. כְּמוֹ חוֹמֶר,
בְּגוּוֹנָא דְאֲתַעֵר בְּר נֶשׁ בְּגוּפָא.

דְּהָא בְּגִין דָּא, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד זְוִוּגִין וְאֲטִיל נִשְׁמַתִּין בְּעֲלָמָא, וְחִבְרוּתָא אֲשַׁתְּפַח לְעִילָא
וְתַתָּא וּמְקוּרָא דְכֻלָּא הוּא (ס"א יְהֵא) בְּרִיךְ. וּבְגִין כֶּד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד לִיָּה לְבַר נֶשׁ בְּגִין
לְאֲשַׁתְּדָּלָא בְּאַרְחוּזִי, וְלֹא יַפְסִיק מְקוּרִיָּה וּמִבּוּעָא דִּילִיָּה לְעֲלָמִין.

וְכָל מָאן דְּפָסִיק מְקוּרִיָּה, (מִתְתָּא וּמִיַּבֵּשׁ לִיָּה כְּבִיכּוֹל כְּאֵלּוּ גָרִים לִיָּה לְאֲתַפְסְקָא לְעִילָא, כְּדִין
(אֵיבּוּב יֵד) אֵלּוּ מֵיִם מְנֵי יָם וְנְהָר יַחֲרַב וַיְבֵשׁ, הוּאִיל וְכַר נֶשׁ אֲתַקֵּם לְתַתָּא כְּדוּנְגָמָא דְלְעִילָא, מָאן
דְּמְקוּרִיָּה יַמִּישׁ מְלֻמְעֶבֶד פִּירִין, בְּגוּן דִּין דְּלֹא בְּעָא לְמִיתַב אִיתְתָּא, אוֹ נְסִיב לָהּ דְּאֲשַׁתְּדָּל וְלֹא
יְכִיל, אֵלּוּ דְתִרִין הַפְּכִין אֵינֹן דָּא מְדָא, (אוֹ ס"א הַהוּא) דְּמִישׁ מְלֻמְעֶבֶד פִּירִין, לִית לִיָּה תְּקֻנָּה
לְעוֹלָם.

מְעוֹת לֹא יוֹכֵל לְתַקּוֹן, (קַהֲלַת א) בְּגִין דְּלֹא בְּעָא לְמִיִּסַּב אִיתְתָּא וְלֹאֲשַׁתְּדָּלָא בְּפִרְיָה וְרִבְיָה, וְהַהוּא
דְּאֲשַׁתְּדָּל וְנָסַב אִיתְתָּא וְלֹא יְכִיל, דָּא מִתְתַּקֵּן בְּפִרְיָקִיָּה דְקָרִיב לִיָּה דְהוּא אַחוּזִי, וְהַהוּא דְמִית
בְּלֹא בְנִין) כֶּד נִפִּיק מְהַאי עֲלָמָא הַהוּא בְּר נֶשׁ לֹא עָאֵל בְּפִרְגוּדָא וְלֹא נָטִיל חוּלְק בְּהַהוּא עֲלָמָא
(וְנִשְׁמַתִּיָּה לֹא אֲתַפְלִילַת בְּאַתֵּר דְּכָל נִשְׁמַתִּין אֲתַפְלִילוּ, וְאֲתַגְזֹר דִּינְקֻנִּיָּה מִתְמָן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
(וַיִּקְרָא כַב) וְנִכְרַתְהָ הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלְפָּנַי, הוּאִיל וּבְדִין הוּא, בְּרָא לִיָּה קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּרִיק (דַּד 91 197
ע"א) דִּיפְרוּק לִיָּה מִיָּדָא דְמַחְבְּלִין, וְדָא אַחוּזִי דְקָרִיב לִיָּה שְׁנַאֲמֵר (דְּבֵרִים כה) כִּי יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּיו
וְגו'. וְכְתִיב בֹּא אֵל אִשְׁתְּ אַחִיךָ וַיִּבֶם אוֹתָהּ וְגו'. בְּגִין דְנִשְׁמַתִּיָּה לֹא עָאלַת קַמִּיָּה קַדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, אָלָא הִיא קַיְמָא לְבַר. בְּגִין דְּלֹא זָכָה לְאַנְהָרָא בְּהַאי עֲלָמָא בְּהַהוּא גּוּפָא.

מָאן דְּלֹא זָכָה בְּהַאי אֲתֵר, יְהוּ לְאַתֵּר אַחֲרָא וַיִּזְכֵּי בֵיהּ. כְּגוּוֹנָא דָּא אָעָא דְדָלִיק וְנַהוּרָא לֹא סְלִיק
יְבִטְשׁוֹן לִיָּה וַיִּסְלַק נַהוּרָא בֵיהּ וַיִּנְהִיר. אָעָא הוּא אָדָם דְכְּתִיב (שם כ) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשֹּׁדֶה. רְצוּנוֹ
לִזְמַר בְּר נֶשׁ כְּד אִיָּהוּ בְּהַאי עֲלָמָא וְאָזֵל וְתַאִיב וְאָכִיל וְשָׁתִי וְאֲזוּוּג בְּאִיתְתָּא וְלֹא זָכִי לְבְנִין.
דָּא הוּא אָעָא דְדָלִיק וְנַהוּרָא לֹא סְלִיק, כְּלִזְמַר נִשְׁמַתִּיָּה לֹא זָפְאֵת בְּהַהוּא גּוּפָא לְאַנְהָרָא אָלָא
אִיָּהִי בְּחִשׁוּבָא).

תא חזי, פתיב, (ישעיה מה) לא תהו בראה לשבת יצרה, וקדשא בריה הוא בגין דא עבד ליה לבר נש כדקא יאות פדאמרן. וקדשא בריה הוא עבד טיבו עם עלמא. תא חזי, מה כתיב, (בראשית כה) ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה, וזא דנשמתא אתת לאתתקנא כמלקדמין.

תא חזי, ההוא גופא מה כתיב, (ישעיה נג) ויני חפץ דפאו החלי אם תשים אשם נפשו יראה זרע יאריה ימים וחפץ יי בידו יצלה. ויני חפץ דפאו, האי קרא אית לאסתפלא ביה, אמאי חפץ בגין דיתדפי. אם תשים אשם, אם ישם אשם מיבעי ליה, מאי אם תשים. אלא לנשמתא אהדר מלה. אי ההיא נשמתא בעיא לאתתקנא כדקא יאות, יראה זרע. בגין דההיא נשמתא אזלת ושאטת ואיהי זמינא לאעלא בההוא זרע דאתעסק בה פר נש פריה ורביה, וכדין יאריה ימים. וחפץ יי דא אורייתא בידיה אצלה.

תא חזי, אף על גב דבר נש אשתדל באורייתא יממא וליליא, ומקוריה ומפועיה קיימא ביה למננא, לית ליה אתר לאעלא לפרגודא. והא אתמר דבירא דמיא אי ההוא מקורא ומפועא לא עאל ביה, לאו איהו באר, דבירא ומקורא, כחדא אינון, ורזא חדא איהו, ואוקימנא.

פתיב, (תהלים קכז) שוא לכם משפמי קום מאחרי שבת אכלי לחם העצבים פן יתן לידידו שנא. תא חזי, כמה חביבין אינון מלי דאורייתא. דכל מלה ומלה דאורייתא אית ביה רזין עלאין קדישין. והא אתמר דכד יתב קדשא בריה הוא אורייתא לישראל, כל גניזין עלאין קדישין בלהו יתב להו (ובלהו) באורייתא, ובלהו אתיחיבו להו לישראל בשעתא דקבילו אורייתא בסניני.

תא חזי, שוא לכם משפמי קום, אלין אינון יחידים דאשתפחו, דלאו אינון דבר ונוקבא כדקא יאות, ואקדמן בצפרא לעבדתיהו. כמה דאת אמר, (קהלת ד) יש אחד ואין שני וגו' ואין קץ לכל עמלו. מאחרי שבת. מאחרין נייחא, כמה דאת אמר, פי בו שבת. בגין דאתתא לגפי בר נש איהי נייחא לגביה ודאי.

אכלי לחם העצבים, מאי לחם העצבים. דכד פר נש אית ליה בגין, ההוא נהמא דאכיל, אכיל ליה כהדוה וברעותא דלפא. וההוא דלית ליה בגין, ההוא נהמא דאכיל איהו נהמא דעציבו. ואלין אינון אוכלי לחם העצבים ודאי.

פן יתן לידידו שנא, מאי יתן לידידו, דא הוא דמקוריה מברה, דקדשא בריה הוא יתב ליה שניה כההוא עלמא כמה דאת אמר, (משלי ג) ושכבת וערבה שנתה. בגין דאית ליה חולקא בעלמא דאתי. בגין דההוא בר נש שכיב ויתנהי בההוא עלמא דאתי כדקא יאות.

יש אחד ואין שני וגו'. יש אחד, דא הוא בר נש דאיהו יחידאי בעלמא, לא יחידאי כדקא יאות, אלא דאיהו בלא זונגא. ואין שני, דלית עמיה סמוך. גם פן, דיוקים שמייה בישראל לא שבק. ואח אין לו לאייתאה ליה לתקונא.

ואין קץ לכל עמלו, דאיהו עמל תדיר דאקדים יממא וליליא. גם עינו לא תשבע עשר, ולית ליה לפא לאשגחא ולמימר למי אני עמל ומחסר את נפשי (דף קפז ע"ב) משוכה.

וְאִי תִימָא דְבַגִּין דִּיכּוֹל וַיֵּשֶׁתִּי יִתִּיר וַיַּעֲבֵד מִשְׁתַּמָּא בְּכָל יוֹמָא תְּדִיר, לָאוּ הָכִי. דְּהָא נִפְשָׁא לָא
אֶתְהַנֵּי מִנִּיהּ, אֶלְא וְדָאי אִיהוּ מְחַסֵּר לְנַפְשֵׁיהּ מִטִּיבּוֹ דְּנִהוּרָא דְעֵלְמָא דְאַתִּי. בַּגִּין דְּדָא הִיא
נִפְשָׁא חֲסָרָא, דְּלָא אֲשַׁתְּלִימַת כְּדָקָא יְאוּתָּהּ. תָּא חֲזִי, כַּמָּה חָס קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא עַל עוֹבְדוּי, בַּגִּין
דְּקָא בְּעֵי דִיתְתַּמְקוּ, וְלָא יִתְאַבִּיד מִהֵהוּא עֵלְמָא דְאַתִּי כְּדָקָא מְרָן.

רַבִּי חֲזִי בְּעָא, הָאִי דְאִיהוּ זַפְּאָה שְׁלִמָא וְאֲשַׁתְּדֵל בְּאוּרֵי תָא יוֹמִי וְלִילִי וְכָל עוֹבְדוּי לְשַׁמָּא
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וְלָא זָכָה לְבַגִּין בְּהָאִי עֵלְמָא כַּגִּין דְּאֲשַׁתְּדֵל בְּהוּ וְלָא זָכָה, אוּ דְהוּוּ לִיהּ
וּמִיתָּהּ. מַה אֵינּוֹן לְעֵלְמָא דְאַתִּי. אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי, עוֹבְדוּי וְהִיא אוּרֵי תָא, קָא מְגִינָן עֲלֵיהּ
לְהֵהוּא עֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יַצְחָק, עֲלִייהוּ וְעַל אֵינּוֹן זַפְּאֵי קְשׁוּט, (בַּגִּין רַבִּי יוֹחָנָן דְּהוּוּ לִיהּ בַּגִּין וּמִיתָּהּ, וּבַגִּין רַבִּי חֲזַקְיָה דְאִיהוּ עַקֵּר)
עֲלִייהוּ כְּתִיב, (ישעיה נז) כִּי כֹה אָמַר יְיָ לְסַרְיִסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת שְׁבֻתוֹתַי וּבְחָרוּ בְּאֲשֶׁר חִפְצֵתִי
וּמְחִזְקִים בְּבְרִיתִי. מַה כְּתִיב בְּתַרְיָהּ, וְנִתְתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֻמוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת
שֵׁם עוֹלָם אֲתָן לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת. בַּגִּין דְּאֵלִין אִית לֹון חוּלְקָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי,
יְאוּת הוּא וְשִׁפְיָר.

תָּא חֲזִי, זַפְּאָה שְׁלִים דְּהוּוּ כָּל אֵלִין בֵּיהּ, וְאֲשַׁתְּלִים כְּדָקָא יְאוּתָּהּ, וּמִית בְּלָא בַּגִּין, וְהָא קָא יָרִית
דְּיִכְתִּיָּה בְּהֵהוּא עֵלְמָא, אֶתְתִּיָּה בְּעֵיָא לִיבּוּמִי אוּ לָא. אִי תִימָא דְלִבְעֵי לִיבּוּמִי, הָא בְּרִיקְנִיָּא אִיהוּ,
דְּהָא אֶתְרִיָּה קָא יָרִית בְּהֵהוּא עֵלְמָא.

אֶלְא וְדָאי בְּעֵיָא לִיבּוּמִי, בַּגִּין דְּלָא יַדְעִינָן אִי הָוָה שְׁלִים בְּעוֹבְדוּי אִי לָאוּ. וְהִיא אִי אֶתְיַבְמַת
לָא הָוָה בְּרִיקְנִיָּא. בַּגִּין דְּאַתֵּר אִית לִיהּ לְקַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא דְהָא בְּרִישׁ הָוָה בְּעֵלְמָא וּמִית בְּלָא
בַּגִּין וּפּוֹרְקָא לָא הָוִי לִיהּ בְּעֵלְמָא, בִּינּוֹן דְּמִית הָאִי זַפְּאָה שְׁלִים וְאֶתְתִּיָּה אֶתְיַבְמַת, וְאִיהוּ אֶתְרִיָּה
יָרִית. אֶתְתָּא הֵהוּא בְּרִישׁ וְאֲשַׁתְּלִים הָבֵא, וּבִין כְּדָּ וּבִין כְּדָּ קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, אֶתֵּר זַמִּין לִיהּ
לְעֵלְמָא עַד דְּיִימּוֹת הָאִי זַפְּאָה שְׁלִים, וַיִּשְׁתְּלִים אִיהוּ בְּעֵלְמָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (במדבר לה) כִּי
בְעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֶׁב עַד מוֹת הַפֶּהָן הַגָּדוֹל וְגוֹ'.

וְדָא הוּא דְתַנִּינָן, בַּגִּין זַמִּינָן אֵינּוֹן לְצַדִּיקָא בְּמִיתְתַּהוּן, בְּחִייהוּן לָא זָכוּ וּבְמִיתְתַּהוּן זָכוּ. וּבַגִּין כְּדָּ
כָּל עוֹבְדוּי דְקַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא כְּלָהוּ קְשׁוּט וּזְכוּ, (ס"א וְחִיִּים) וְחִיִּים עַל כָּלָּא. (קהלת ד) טוֹבִים הַשְּׂנִים
מִן הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם שָׂכָר טוֹב בְּעַמְלָם, אֵלִין אֵינּוֹן דְּמִתְעַסְקִין בְּהָאִי עֵלְמָא לְאוּלְדָּא בַּגִּין.
דְּאֵינּוֹן בַּגִּין דְּשִׁבְקוּ, בַּגִּין אֵית לֹון אֲגַר טַב בְּהֵהוּא עֵלְמָא, וּבַגִּין אֵיתִּיָּהוּ יָרִיתִּין אֲבָהָן דְּלֵהוּן חוּלְקָא
בְּהֵהוּא עֵלְמָא וְאוּקְמוּהָ.

תָּא חֲזִי, קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא נִטְע אֵילָנִין בְּהָאִי עֵלְמָא אִי אֲעֲלָחוּ יְאוּתָּהּ, לָא אֲעֲלָחוּ אַעֲקַר לֹון וְשַׁתֵּל
לֹון אֲפִילוּ כַּמָּה זַמִּינָן. וּבַגִּין כְּדָּ כָּל אֶרְחוּי דְקוֹדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא כְּלָהוּ לְטַב וְלֹאֲתַקְנָא עֵלְמָא:

בא אל אשת אחיה ויבם אותה, והיא יהודה וכלהו שבטין הווי ידעי דא. ועקרא דמלתא, והקם זרע. בגין דההוא זרע אצטריד לאתתקנא מלה ולמגלם גולמא לתקונא דלא יתפרש גזעא משרשיה בדקא יאות, הדא הוא דכתיב (איוב לד) ואדם על עפר ישוב.

וכד מתתקן לבתר בדקא יאות, אלין משתבחין בההוא עלמא בגין דקדשא בריה הוא אתרעי בהו. ובגין כה פתיב, (קהלת ד) ושבח אני את המתים שפבר מתו, דייקא. מן החיים אשר המה חיים עדנה. מאי עדנה, כמה דאת אמר (בראשית יח) אחרי בלתי היתה לי עדנה. וכתיב (איוב לג) ישוב לימי עלומיו.

וטוב משניהם את אשר ערן לא היה (דלא שב לימי עלומיו) אשר לא ראה את המעשה הרע אשר נעשה תחת השמש. וטוב משניהם את אשר ערן לא היה, דלא שב לימי עלומיו ולא אצטריד לאתתקנא, ולא סביל חובין קדמאי, בגין דקדשא בריה הוא (דף קפח ע"א) ירב ליה אתר מתקנא בההוא עלמא בדקא יאות.

תא חזי, מה כתיב, (קהלת ח) ובנן ראיתי רשעים קברים וגו', כמה דאתמר. בגין דקדשא בריה הוא עביד טיבו ולא בעא לשעאה עלמא אלא כמה דאתמר, וכל ארחוי בלהו קשוט וזכו לאומבא להו בהאי עלמא ובעלמא דאתי. זכאה חולקהון דעדיקייא דאינון אזלי בארח קשוט, עלייהו כתיב, (תהלים לו) צדיקים ירשו ארץ:

וירע בעיני יי אשר עשה וימת גם אתו. רפי חייא פתח, (קהלת יא) בפקר זרע את זרעה ולערב אל פנח ידה וגו'. תא חזי, כמה אתחזי ליה לבר נש לאזדהרא מחובוי, ולאזדהרא בעובדוי קמי קדשא בריה הוא. בגין דכמה נשליחן וכמה ממנו אינון בעלמא, דאינון אזלין ושאינון, וחמאן עובדיהון דבני נשא, וסתדין עלוי (ו"ח עלייהו) וכלא בספרא כתיבין.

ותא חזי, בכל אינון חובין דאסתאב בהו בר נש בהאי עלמא, דא איהו חובא דאסתאב ביה בר נש יתיר בהאי עלמא ובעלמא דאתי. מאן דאושיד זרעיה בריקנא, ואפיק זרעא למגנא בידיא או ברגלא ואסתאב ביה. כמה דאת אמר, (תהלים ה) פי לא אל חפץ רשע אפה לא יגרה רע.

בגין דא לא עאל לפרגודא, ולא חמי סבר אפי עתיק יומין, כמה דתנינן פתיב הכא לא יגורה רע, וכתיב ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יי. ובגין כה פתיב, (ישעיה א) ידיכם דמים מלאו. זכאה חולקיה דבר נש דדחיל למאריה ויהא נטיר מאורח פישא, וידפי גרמיה לאשתדלא בדחילו דמאריה.

תא חזי, בפקר זרע [את] זרעה, האי קרא אוקמוה. בפקר, דא הוא בזמנא דבר נש אתקיים בחיליה ויהא בעולימו, פדין אשתדל לאולדא בגין באיתתא דחזיא ליה, דכתיב בפקר זרע את זרעה.

דהא פדין זמנא איהו כמה דאת אמר, (תהלים קכז) פחצים ביד גבור כן בני הנעורים. בגין דכיל למילף להו ארחוי דקדשא בריה הוא, ויהא ליה אנרא טבא לעלמא דאתי. דכתיב אשרי הגבר

אֲשֶׁר מֵלֵא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר. לֹא יִבְשׁוּ בְּהוּא עֲלֵמָא,
בְּזִמְנָא דְמַאֲרִיחוֹן דְּדִינָא יִתּוֹן לְקַטְרָנָא עֲלוֹי. דְּלִית לָהּ אַגְרָא טַבָּא בְּהוּא עֲלֵמָא, כְּהוּא דְאוֹלְיָהּ
לִיה לְבָרִיה דְּחִילוֹ דְמַרְיָה בְּאַרְחוֹי דְאוֹרִייתָא.

תָּא חֲזִי, מַה אָמַר בְּאַבְרָהָם, דְּכָתִיב, (בראשית יח) כִּי יִדְעַתּוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יַעֲזֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ
אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרַדְּ יִי לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וְעַל דָּא הוּא זְכוּ קִימָא לִיה בְּהוּא עֲלֵמָא לְגַבֵּי
כָּל מַאֲרִיחוֹן דְּדִינָא.

וּבְגִין כֹּד בְּפִקֵּר זֶרַע אֶת זֶרְעָה, וְלַעֲרֹב אֵל תַּנַּח יְדָה, אֲפִילוֹ בְיוֹמֵי דְזִקְנָה, דְּאִיהוּ זְמַנָּא דְסִיב בַּר
נִשׁ (לֹא יִמָּא כְבֵר אֲשַׁתְּדִלִית וְדִי לִי אוּ כְבֵר אֲשַׁתְּדִלִית וְלֹא יִכִּלְנָא וְהִשְׁתָּא דְאַנָּא סִיב לִית אַנָּא בְּעִי וְעַם כָּל דָּא) מַה כָּתִיב
אֵל תַּנַּח יְדָה לֹא יִשְׁבּוּק מְלֹאֲלָדָא בְּהַאי עֲלֵמָא. מָאִי טַעֲמָא, בְּגִין דְלֹא תַדַּע אִיזָה יִכְשֵׁר הַזֶּה אוּ
זֶה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. בְּגִין דִּיקוּמוֹן בְּגִינִיה בְּהוּא עֲלֵמָא.

וְעַל דָּא כָּתִיב (תהלים קכז) הַנְּחָה נַחֲלַת יִי בְּנִים, דָּא צְרוּרָא דְנִשְׁמַתָּא סְטָרָא דְעֲלֵמָא דְאַתִּי, וְלְהַאי
נַחֲלָה מָאִן זְכוּי לִיה לְבַר נִשׁ לְאַעֲלָא בְּהוּא נַחֲלַת יִי, בְּנִים. אִינוּן בְּגִין זְכָאֵן לִיה לְנַחֲלַת יִי, וְעַל
דָּא זְכָאֵה הוּא בַר נִשׁ דְזְכוּי לֹון דִּיזְלִיף לֹון אַרְחוֹי דְאוֹרִייתָא כְּמַה דְאַתְמַר:

וּתְסַר בְּגִדֵי אֲלִמְנוּתָהּ מֵעֲלֵיהּ וְגו', תָּא חֲזִי, תְמַר בַּת כְּהֵן תּוֹת, וְכִי סִלְקָא דְעַתְמָה דְאִיהִי אֲזֵלָא בְּגִין
לְאַזְנָאָה עִם חַמוּזָה, דְּהָא אִיהִי צְנִיעוּתָא אֲשַׁתְּפַחַת בְּהַ תְּדִירָה. אֲלָא אִיהִי צְדָקַת תּוֹת וּבְחֻכְמָה
עֲבֻדַת הַאי, דְּהָא אִיהִי לֹא אֲפַקְרַת גְּרַמָּה לְגַבִּיהָ, אֲלָא בְּגִין דִּידיעָה יְדַעַת וְחֻכְמָתָא אֲסַתְּפַלַּת.
וְעַל דָּא אִיהִי אֶתְת לְגַבִּיהָ לְמַעַבְד (עמיה) טִיבוּ וְקִשׁוּט, וְעַל דָּא אֶתְת (לְהַדִּיָּה) וְאַשְׁתְּדַלַּת בְּעַסְקָא
דָּא.

תָּא חֲזִי, בְּגִין דְאִיהִי יְדַעַת יְדִיעָה וְאַשְׁתְּדַלַּת בְּעַסְקָא דָּא. קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַבְד סִינְעָא תְמָן
כְּהוּא עוֹבְדָא וְאַתְעַבְרַת מְיָה. וְכֹלָא תוֹה (דף קפח ע"ב) מְנִיָּה. וְאִי תִימָא אַמְאִי לֹא אִיִּתִי קַדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא אִינוּן בְּגִין מַאֲתָתָא אוֹחְרָא, אַמְאִי מִן דָּא. אֲלָא וְדָאִי אִיהִי אַעֲטְרִיכָא לְעוֹבְדָא דָּא וְלֹא
אַתְתָּא אַחְרָא.

תְרִין נְשִׁין תּוֹו דְמְנִיָּהוּ אַתְבְּנִי זֶרַע דִּיהוּדָה, וְאַתּוּ מְנִיָּהוּ דוֹד מְלָפָא וְשַׁלְמָה מְלָפָא וּמְלָפָא
מְשִׁיחָא. וְאַלִין תְרִין נְשִׁין דָּא כְּגוֹוְנָא דְדָא, תְמַר וְרוּת דְמִיתוּ בְּעֲלִיָּהוּ בְּקַדְמִיתָא, וְאִינוּן אֲשַׁתְּדַלּוּ
לְעוֹבְדָא דָּא.

תְמַר אֲשַׁתְּדַלַּת לְגַבֵּי חַמוּזָה דְאִיהוּ קָרִיב יִתִיר לְבַנּוּי דְמִיתוּ. מָאִי טַעֲמָא אִיהִי אֲשַׁתְּדַלַּת לְגַבִּיהָ,
דְכָתִיב כִּי רָאִתָּה כִּי גָדַל שַׁלְהָ וְהִיא לֹא נִתְנָה לוֹ לְאַשָּׁה. וּבְגִין דָּא אֲשַׁתְּדַלַּת בְּעוֹבְדָא דָּא לְגַבֵּי
חַמוּזָה.

רוּת מִית בְּעֵלָהּ וּלְבַתֵּר אֲשַׁתְּדַלַּת בְּעוֹבְדָא דָּא לְגַבִּיהָ דְבַעַז דְכָתִיב, (רות ג) וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב.
וְאַשְׁתְּדַלַּת בְּהַדִּיָּה וּלְבַתֵּר אוֹלִידַת לִיה לְעוֹבְדָה. וְאִי תִימָא אַמְאִי לֹא נְפִיק עוֹבֵד מַאֲתָתָא אַחְרָא,

אָלא וְדאי היא אצטריכת וְלא אַתָּתא אַחְרָא. וּמְתָרִין אַלִּין אַתְבְּנִי וְאַשְׁתְּכִלִּיל זְרַעָא דִיהוּדָה,
וּתְרוּוֹיִיהוּ בְכַשְׁרוֹת עֲבָדוּ לְמַעַבְד טִיבו עִם אֵינוֹן מִיתִיָא לְאַתְתַּקְנָא עֲלָמָא לְבַתָּר.

וְדָא הוּא כְּמָה דְאַתְמָר (קהלת ד) וְשִׁבְחָ אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שֶׁכָּבַר מִתּוֹ, דְהָא כֵּד הוּוּ חֵיִין בְּקַדְמִיתָא
לָא הָוָה בְּהוּ שְׁבַחָא (ו"ח וּלְבַתֵּר הָוָה בְּהוּ שְׁבַחָא), וּתְרוּוֹיִיהוּ אֲשִׁתְּדִלוּ לְמַעַבְד טִיבו וְקִשְׁוֹט עִם אֵינוֹן
מִיתִיָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיָּהּ הוּא סִייע בְּהוּוּא עוֹבְדָא וְכֹלָא הָוָה כְּדָקָא יָאוֹת. זַכָּאָה אִיהוּ מָאן
דְאַשְׁתְּדִל בְּאוּרִיָּתָא יִמְמָא וְלִילִיא. כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמַר
לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַפְּתוּב בּוֹ כִּי אֲזַ תִּצְלִיחַ אֶת דְרָכְךָ וְגו'.

וְיוֹסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִמָה וַיִּקְנֶהוּ פּוֹטִיפֵר וְגו'. (מה כתיב לעיל וַיִּפֶּר יְהוּדָה וַיֵּאמֶר אִיהוּ אָמַר לְגַבִּי אֲבוֹי חֶפֶר נָא וְגו', וְעַל
דָּא וַיִּפֶּר יְהוּדָה. וְכַתִּיב וְהִנֵּה תְאוּמִים בְּכַטְנֶה. תְאוּמִין הוּוּ מִסְקָמֶת דְנָא אַחִין הוּוּ. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר לָא אֲשַׁתְּמַע חֲכִי. אָלָא בְּנִין אַחֲרֵינוּן
אַתְלִידוּ. אָמַר רַבִּי אַבְבָּא, בְּגִין כְּדָ אֲשִׁתְּדִלֵת לְאַשְׁפָּחָא אֲוֹבְדָא דְאַתְאָבִיד. תָּא חֲזוּ מָה כְּתִיב, וַיְהִי כַּמְשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יֵצֵא אַחִיו וְתֵאמֶר
מַה־פְּרַצְתָּ עָלַי פְּרִיץ. רַמְזוּ חָכָא פְּרִיצוּתָא קַדְמָאָה דְפְרִיץ הַהוּא דְמִית עָלֵיהּ מִשְׁמַע דְכְּתִיב פְּרַצְתָּ עָלַי פְּרִיצוּתָא בְּגִין דְאַצְטְרִיכַת
לְאַטְרַחָא לְמָרְךָ וּבְגִין כְּדָ פְּרִיצוּתָא תַעֲבִיד בְּשָׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת. וְעַל דָּא וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ פְּרִיץ. וּלְבַתֵּר דְכָל
עוֹבְדָא דִיהוּדָה אַתְמָר דִּיהוּדָה זַבִּין לִיהּ לְיוֹסֵף. וְאִיהוּ גְרִים לִיהּ לְכָל הָאִי. דְאִי יְהוּדָה הָוָה אָמַר נְהַדְר לִיהּ לְאַבְנָא הוּוּ עֲבָדִין לִיהּ
אַחִיו חֲכִי וְעַל דָּא נְחַתוּ לִיהּ אַחִיו מִשְׁלִטְנוּתָא דְעָלֵיהּ. לְבַתֵּר דְאַתְגְּלִי מֵאַחִיו וְאַתָּא עָלֵיהּ כֵּל דָּא אַהֲדַר וְאַמַּר וְיוֹסֵף הוֹרֵד מִצְרַיִמָה)
מָאִי הוֹרֵד. דְאַסְתַּכְּסֵם קְדֻשָׁא בְרִיָּהּ הוּא בְּהוּוּא עוֹבְדָא לְקִיָּמָא גְזֵרָה דִילִיהּ דְהַגֵּר בֵּין הַפְּתָרִים
דְכְּתִיב, (בראשית טו) יְדוּעַ תִּדְעַ כִּי גַר יִהְיֶה זְרַעְךָ וְגו'. וַיִּקְנֶהוּ פּוֹטִיפֵר לְסֹטֵר חֲטָאָה קְנָה לִיהּ.

פְּתַח וְאַמַּר, (איוב ט) הָאֲמַר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרַח וּבְעַד פּוֹכְבִים יַחְתֵּם. תָּא חֲזוּ, שְׁבַעָה כְּכַבְיָא עֲבַד
קְדֻשָׁא בְרִיָּהּ הוּא בְּרַקִיעָא, וְכָל רַקִיעָא וְרַקִיעָא אִית בֵּיהּ כְּמָה שְׁמִשִּׁין מְמַנִּין לְשִׁמְשָׁא לִיהּ
לְקַדְשָׁא בְרִיָּהּ הוּא.

בְּגִין דְלִית לָהּ שְׁמִשָׁא אוֹ מְמַנָּא דְלִית לִיהּ פּוֹלְחָנָא וְשְׁמוּשָׁא לְמֵאֲרִיָּה, וְקִיָּמִי כָל חַד וְחַד עַל
הַהוּא שְׁמוּשָׁא דְאַתְפַּקְדָּא בֵּיהּ, וְכָל חַד יְדַע עֲבִידִתִּיהּ לְשִׁמְשָׁא.

מְנַהוֹן מִשְׁמִשִּׁי בְשְׁלִיחוּתָא דְמֵרִיחוֹן וְאַתְפַּקְדוֹן בְּעֲלָמָא עַל כָּל עוֹבְדֵיהוֹן דְבְנֵי נָשָׂא, וּמְנַהוֹן דְקָא
מְשַׁבְּחִין לִיהּ וְאֵינוֹן (הָא) אַתְפַּקְדוֹן עַל שִׁירְתָּא. וְאַף עַל גַּב דְאֵינוֹן אַתְפַּקְדוֹן בְּהָאִי, לִית לָהּ כָּל כָּל
חִילָא בְשִׁמְיָא וְכַכְבִּין וּמְזִלֵי דְכֻלְהוּ לָא מְשַׁבְּחִין לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְרִיָּהּ הוּא.

דְהָא בְשַׁעֲתָא דְעָאל לִילִיא כְּדִין אַתְפַּרְשֵׁן תַּלְת סֹטְרִין מִשְׁרִיָּין לְתַלְת סֹטְרֵי עֲלָמָא, וּבְכָל סֹטְרָא
וּסֹטְרָא אָלָף אַלְפִין וְרַבּוּא רַבְבִין וְכֻלְהוּ מְמַנִּין עַל (דף קפט ע"א) שִׁירְתָּא.

תַּלְת מִשְׁרִיָּין אֵינוֹן, וְחַד חִיּוּתָא קְדִישָׁא מְמַנָּא עָלֵיהּ וְקִיָּמָא עָלֵיהּ, וְכֻלְהוּ קָא מְשַׁבְּחִין לִיהּ
לְקוּדְשָׁא בְרִיָּהּ הוּא עַד דְאַתִּי צַפְרָא, כֵּד אַתִּי צַפְרָא, כָּל אֵינוֹן דְבִסְטֵר דְרוּם וְכָל כְּכַבְיָא דְנְתָרִי,
כֻלְהוּ מְשַׁבְּחִין וְאַמְרֵי שִׁירְתָּא לְקַדְשָׁא בְרִיָּהּ הוּא כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (איוב לח) בְּרִן יַחַד כְּכַבִּי בְקָר
וַיְרִיעוּ כָל בְּנֵי אֱלֹהִים. בְּרִן יַחַד כְּכַבִּי בְקָר, אַלִּין כְּכַבְיָא דְבִסְטֵר דְרוּם כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (בראשית
ט) וַיִּשְׁכֹּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. וַיְרִיעוּ כָל בְּנֵי אֱלֹהִים, אַלִּין אֵינוֹן דְבִסְטֵר שְׁמָאֵלָא דְאַתְפַּלִּילוּ בִימִנָא.

וּבְדִין צַפְרָא נְהִיר, וַיִּשְׂרָאֵל נָטְלִי שְׂרֵתָא וּמְשַׁבְּחָן לִיהּ לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּימְמָא, תְּלַת זְמַנִּין בִּימְמָא, לְקַבֵּל תְּלַת זְמַנִּין דְּלִילָא. וְקַיִמִין אֵלָיו לְקַבֵּל אֵלָיו, עַד דְּיִסְתַּלַּק יַקְרָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּימְמָא וּבְלִילָא פְּדָקָא יְאוּת, וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִסְתַּלַּק בְּהוּ בְּשִׁית אֵלָיו.

הַהוּא חֵיוֹתָא קַדִּישָׁא דְקַיִמָא עֲלֵיהּוּ לְעִילָא קַיִמָא עַל יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּגִין לְאַתְקַנָּא כְּלָא כְּדָקָא יְאוּת. מַה כְּתִיב בְּהַ (משלי לא) וַתִּקֶּם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ. וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ אֵלָיו אֵינֹן מְשִׁירֵין דְּלִילָא, וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ אֵלָיו מְשִׁרֵין דְּיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וּבְגִין כְּדָ יַקְרָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִסְתַּלַּק מִכָּל סְטָרִין מֵעִילָא וּמִתַּתָּא. וְעַל דָּא כְּלָא תָּוָה (ס"א הוּא) בְּרִשׁוֹתֶיהָ קַיִמָא, וְכְלָא אִיהוּ בְּרַעֲוִתֶיהָ.

הָאֵמֵר לְחֶרֶס וְלֹא יִזְרַח. (איוב ט) רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, דָּא יוֹסֵף. וּבְעַד פּוֹכְבִים יַחְתֵּם, אֵלָיו אֵינֹן אַחוּי דְכְתִיב בְּהוּ וְאַחַד עֶשֶׂר פּוֹכְבִים מְשַׁתְּחִים לִי. דְּבַר אַחַר הָאֵמֵר לְחֶרֶס, דָּא יַעֲקֹב, בְּשַׁעֲתָא דְאָמְרוּ לוֹ הַכֹּהֵן נָא. וְלֹא יִזְרַח, בְּשַׁעֲתָא דְאִסְתַּלַּקְתָּ שְׂכִינְתָּא מִנִּיהּ. וּבְעַד פּוֹכְבִים יַחְתֵּם, בְּגִין בְּנוּי אֶתְחַתֵּם וְאַסְתִּים נְהוּרָא דִּילֵיהּ, שְׁמִשָּׁא אֶתְחַשְׁדָּ וּכְכַבֵּיא לָא נְהִירוּ בְּגִין דְּיוֹסֵף אֶתְפָּרֵשׁ מֵאֲבוּי. וְתָא חֲזִי, מִתְּהוּא יוֹמָא דְהַהוּא עוֹבְדָא דְיוֹסֵף, אֶתְפָּרֵשׁ יַעֲקֹב מִשְׁמוּשָׁא דְעַרְסָא וְאַשְׁתָּאֵר אַבְלָא עַד הַהוּא יוֹמָא דְאַתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרָה דְּיוֹסֵף:

וַיְהִי י"ב אֶת יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פְתַח, (תהלים לו) כִּי ה' אֹהֵב מְשַׁפֵּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ פְּאַכְרָהֶם, אֶת חֲסִידָיו, חֲסִידוֹ כְּתִיב, וְהָא אֶתְמַר.

תָּא חֲזִי, בְּכָל אֶתְרֵי דְצַדִּיקָא אֲזִילִי, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיר לוֹן וְלֹא שְׂבִיב לוֹן. דְּיוד אָמַר, (תהלים כג) גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגַיא צַלְמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אֶתְהַ עֲמָדִי שְׂבַבְתָּהּ וּמְשַׁעֲנַתָּהּ וְגו'. בְּכָל אֶתְרֵי דְצַדִּיקָא אֲזִילִי, שְׂכִינְתָּא אֲזִילָא עִמָּהוֹן וְלֹא שְׂבִיב לוֹן.

יוֹסֵף אֲזִיל בְּגַיא צַלְמוֹת וְנַחְתּוּ לִיהּ לְמַצְרַים, שְׂכִינְתָּא הוֹת עִמִּיהּ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, וַיְהִי י"ב אֶת יוֹסֵף. וּבְגִין דְהוֹת עִמִּיהּ שְׂכִינְתָּא בְּכָל מַה דְהוּא עָבִיד דְהוּא מְצַלַח בִּידֵיהּ. דְאָפִילוּ מְאִי דְהוּא בִּידֵיהּ וְהוּא תְבַע לִיהּ מְאָרִיָּה בְּגוֹנָא אַחְרָא, תָּוָה מִתְּהַפֵּף בִּידֵיהּ לְהַהוּא גּוֹנָא דְרַעוּתָא דְמְאָרִיָּה תָּוָה רַעֲי בִיהּ. כְּמַה דְאֶתְ אָמַר, וַיִּרָא אֲדֹנָיו כִּי י"ב אֶתְוּ וְכָל אֲשֶׁר הוּא עָשָׂה י"ב מְצַלִּיחַ בִּידוֹ, מְצַלִּיחַ בִּידוֹ וְדָא, כִּי י"ב אֶתְוּ.

תָּא חֲזִי, וַיֵּדַע אֲדֹנָיו כִּי י"ב אֶתְוּ לָא כְּתִיב, אֲלָא וַיִּרָא אֲדֹנָיו, דְהָא בְּעִינוּי תָּוָה חָמִי עוֹבְדָא דְנַסִּין בְּכָל יוֹמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד בִּידֵיהּ, וְעַל דָּא וַיִּבְרַךְ י"ב אֶת בֵּית הַמְצַרִי בְּגַלְל יוֹסֵף. קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיר לוֹן לְצַדִּיקָא וּבְגִינְהוֹן נָטִיר לוֹן לְרַשִׁיעִיא, דְהָא רַשִׁיעִיא מִתְּבַרְכִין בְּגִינְהוֹן דְצַדִּיקָא. בְּגוֹנָא דָּא כְּתִיב, (שמואל ב ו) וַיִּבְרַךְ י"ב אֶת בֵּית עֶבֶד אָדָם [הַגִּתִּי], בְּעַבּוֹר אַרְוֹן הָאֱלֹהִים.

צַדִּיקָא, אַחְרַנִּין מִתְּבַרְכִין בְּגִינְיָהוּ, וְאֵינֹן לָא יִכְלוּ לְאַתְזָנָא (ס"א לְאַשְׁתַּנְבָּא) בְּזִכּוֹתֵיהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ. יוֹסֵף אֶתְבְּרַךְ מְאָרִיָּה בְּגִינְיָהּ, וְאִיהוּ לָא יִכִּיל לְאַשְׁתַּנְבָּא בְּזִכּוֹתֵיהּ מִנִּיהּ וּלְנַפְקָא לְחִירוֹ.

וּלְבַתֵּר אָעִיל לִיָּה בְּבֵית הַסֵּהר כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (תהלים קה) עֵנּוּ בְּכַבֵּל רַגְלֹו בְּרִזֵּל בָּאָה נִפְשׁוֹ, עַד
דְּלְבַתֵּר קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִפִּיק לִיָּה לְחִירוֹ וְשִׁלְטִיָּה עַל כָּל אֲרַעָא דְּמַצְרַיִם. וּבְגִין כֶּה פְּתִיב וְלֹא
יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם (דף קפט ע"ב) נִשְׁמְרוּ, חֲסִידוֹ כְּתִיב וְאֵתְמַר. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָגִין עַלִּיָּהוּ
דְּצַדִּיקָנָא, בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֵתִי. דְּכְתִיב, (תהלים ה) וַיִּשְׁמְחוּ כָּל חוֹסֵי בְּךָ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתִסְדֵּךְ
עֲלִימוֹ וַיַּעֲלֶצּוּ בְּךָ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ:

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אִשְׁתּוֹ אֲדָנָיו אֶת עֵינֶיהָ אֶל יוֹסֵף. רַבִּי חֵיָּא פִּתַח וְאָמַר, (תהלים
קג) בָּרְכוּ יְיָ מְלֹאכֵינוּ גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ. תָּא חֲזִי, כְּמָה אֲצַטְרִיךְ לִיָּה לְבַר
נֶשׁ לְאַסְתְּמָרָא מְחֻבְוֵי, וְלִמְיַהֲךָ בְּאַרְחַ מִתְּתַקְנָא. בְּגִין דְּלֹא יִסְטִי לִיָּה הַהוּא יַצֵּר הָרַע, דְּאִיְהוּ
מְקַטְרָגָא לִיָּה כָּל יוֹמָא וַיּוֹמָא, כְּמָה דְּאֵתְמַר.

וּבְגִין דְּאִיְהוּ מְקַטְרָגָא לִיָּה תְּדִיר, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַתְתַּקְפָּא עֲלֵיהָ, וְלֹאֲסַתְלָקָא עֲלֵיהָ בְּאַתֵּר תְּקִיפּוֹ.
דְּבְעֵי לְמַחֲוֵי גְבוּרָא עֲלֵיהָ, וְלֹאֲשַׁתְתַּפָּא בְּאַתֵּר דְּגְבוּרָה. בְּגִין דְּכַד בַּר נֶשׁ אֲתַקַּף עֲלֵיהָ, כְּדִין אִיְהוּ
בְּסִטֵּר גְבוּרָה, וְאַתְדַּבֵּק בֵּיהּ לְאַתְתַּקְפָּא. וּבְגִין דְּהַהוּא יַצֵּר הָרַע תְּקִיף, בְּעֵי בַר נֶשׁ דִּיהֵא תְּקִיף
מִיָּנִיָּה.

וְאֵלִין בְּנֵי נֶשׁא דְּאַתְתַּקְפּוֹ עֲלֵיהָ, אֲקָרוּן גְבוּרֵי כַח, לְאַשְׁתַּכְּחָא זִינָא עִם זִינֵיהָ. וְאֵלִין אֵינּוּן מְלֹאכֵינוּ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאַתְיִין מְסַטְרָא דְּגְבוּרָה קְשִׁיָּא, לְאַתְתַּקְפָּא עֲלֵיהָ, גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ.
בָּרְכוּ יְיָ מְלֹאכֵינוּ, כְּיוֹסֵף, דְּאַקְרִי צַדִּיק וּגְבוּר וְנָטַר בְּרִית קוּדִישָׁא דְּאַתְרִישִׁים בְּגִיָּה.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, מָאִי הִיא, הָא אֲוֹקְמוּהָ אַתֵּר דְּאֵ דִּיצַר הָרַע מְקַטְרָג,
דְּאִיְהוּ דְּרָגָא אַחֲרֵי הַדְּבָרִים. בְּגִין דְּיוֹסֵף יָהֵב לִיָּה דּוּכְתָא לְקַטְרָגָא, דְּהַוָּה יוֹסֵף מְסַלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהָ
וְאַתְקִין גְּרַמְיָה וְקְשִׁיט לִיָּה, כְּדִין אֲתִיָּהִיב דּוּכְתָא לִיצַר הָרַע לְקַטְרָגָא. דְּאָמַר, וּמָה אַבּוּי דְּאִיְהוּ
מִתְאַבֵּל עֲלֵיהָ, וַיּוֹסֵף מְקְשִׁיט גְּרַמְיָה, וּמְסַלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהָ, כְּדִין אֲתִגְרִי בֵּיהּ דּוּכָא וְקַטְרִיג לִיָּה:

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. תָּא חֲזִי, בּוּמְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁנַּח בֵּיהּ בְּעֵלְמָא, לְמִידֵן יְתִיָּה,
וְאַשְׁפַּח חֲזִיבִין בְּעֵלְמָא, מָה כְּתִיב, (דברים יא) וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן
אֶת יְבוּלָהּ, וּכְדִין וְאַבְדִּתֶם מִהֲרָה. דְּהָא בְּגִין חוּבִין דְּבְנֵי נֶשׁא, שְׁמִיָּא וְאַרְעָא אֲתַעְצָרוּ, וְלֹא נְהַגִּי
נְמוּסֵיהוֹן כְּדָקָא יְאוּת.

וְתָא חֲזִי, אֵינּוּן דְּלֹא נָטְרוּ לְהֵאִי אֶת קְיָימָא דְּקוּדְשָׁא, גְּרַמֵּי פְרִישׁוֹ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבּוּהוֹן דְּבִשְׁמִיָּא,
בְּגִין דְּכְתִיב וְסַרְתֶּם וְעַבְדִּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם, וּכְתִיב וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא
יִהְיֶה מָטָר. דְּהֵאִי אִיְהוּ כְּמָאן דְּסָגִיד לְאַלְהָא אַחְרָא, דְּמִשְׁקַר בְּהֵאִי אֶת קְיָימָא קוּדִישָׁא.

וְכַד אֶת קְיָימָא קוּדִישָׁא אֲתַנְטִיר בְּעֵלְמָא כְּדָקָא יְאוּת, כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב בְּרַכָּאן לְעִילָא
לְאַתְרָקָא בְּעֵלְמָא. כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר, (תהלים סו) גִּשְׁם נְדָבוֹת תִּנְיָף אֱלֹהִים נַחֲלַתְךָ וְנִלְאָה אַתְּהָ
כּוֹנְנַתְהָ. גִּשְׁם נְדָבוֹת, דְּאֵ גִשְׁם דְּרַעוּתָא. כַּד אֲתַרְעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּבְעֵי
לְאַרְקָא לָהּ בְּרַכָּאן, כְּדִין נַחֲלַתְךָ וְנִלְאָה אַתְּהָ כּוֹנְנַתְהָ.

נחלתה, איננו ישראל, איננו אחסנתיה דקודשא בריהּ הוא. פמה דאת אמר, (דברים לב) יַעֲקֹב חָבַל נַחֲלָתוֹ. וְנִלְאָה, דא כנסת ישראל, דאיהי נלאה בארעא אחרא, דאיהי צחיא למשתי, וכדין איהי נלאה. וכד ההוא גשם דרעוּתא אתיהיב, כדין אתה כוננתה.

ועל דא, שמיא וארעא, וכל חיליהון, בלהו קיימא על קיימא דא. דכתיב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ובגין כך בעי לאודתרא בדא, והא אוקמוה. ובגין כך כתיב, ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה, ובתריה כתיב ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף.

ויהי כדברה אל יוסף יום יום. רבי אלעזר פתח ואמר, (משלי ו) לשמרך מאשת רע וגו', זכאין איננו צדיקיא, דידעי ארחוי דקדשא בריהּ הוא, למיזל בהו. בגין דאיננו משתדלי באורייתא יממא ולייליא. דכל מאן דאשתדל באורייתא יומי וליילי, אחסין תרין עלמין, עלמא עלאה, ועלמא (ד' ט' קצ"ט) תתאה. אחסין האי עלמא, אף על גב דלא אתעסק בה בר נש לשמה, ואחסין ההוא עלמא עלאה, כד אתעסק בה בר נש לשמה.

תא חזי, מה כתיב, (משלי ג) ארף ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד. ארף ימים בימינה, מאן דאזיל לימינא דאורייתא, ארכא דחיי איהו לעלמא דאתי. דזכי תמן ליקרא דאורייתא, דאיהו יקרא וכתרא, לאתעטרא על פלא. דכתרא דאורייתא בההוא עלמא איהו. בשמאלה עשר וכבוד, בהאי עלמא, דאף על גב דלא אתעסק בה לשמה, זכי בהאי עלמא בעותרא ויקרא.

דהא רבי חייא כד אתא מהתם לארעא דישׂראל, קרא באורייתא, עד דהו אנפוי נהירין כשמשא. וכד הו קיימין קמיה פל איננו דלעאן באורייתא. הוה אמר, דא אשתדל באורייתא לשמה, ודא לא אשתדל לשמה, והוה צלי על ההוא דאתעסק לשמה, דליהוי הכי תדיר, וזכי לעלמא דאתי. וצלי על ההוא דלא אתעסק בה לשמה, דיתי לאתעסקא בה לשמה, וזכי לחיי עלמא.

יומא חד, חמא חד תלמיד דהוה לעי באורייתא, ואנפוי מוריקן. אמר, ודאי מהרהר כהטאה איהו דנא. אחיד ליה לקמיה, ואמשיך עליה במלין דאורייתא, עד דאתיישב רוחיה בגויה. מן ההוא יומא ולהלאה, שני על רוחיה, דלא ירדה בטר איננו הרהורין בישין, וישתדל באורייתא לשמה.

אמר רבי יוסי, כד חמי בר נש דהרהורין בישין אתיין לגביה, יתעסק באורייתא, וכדין יתעברון מניה. אמר רבי אלעזר, כד ההוא סטרא בישא אתי למפתי ליה לבר נש, יהא משיך ליה לגבי אורייתא, ויתפרש מניה.

תא חזי, דהא תנינו, דכד האי סטרא בישא קיימא קמיה דקדשא בריהּ הוא לאסטאה על עלמא בגין עובדין בישין. קדשא בריהּ הוא חס על עלמא, ויהיב עיטא לבני נשא, לאשתזבא מניה. ולא יכיל לשלטאה עליהון ולא על עובדיהון, ומאי איהו עיטא, לאשתדלא באורייתא, ואשתזבו מניה. מנלן, דכתיב, (משלי ו) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. מה כתיב בתריה לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה.

וְדָא הוּא סְטָרָא מְסֻבָּא, סְטָרָא אַחְרָא. דְּאִיהִי קְיַימָא תְּדִיר קְמִיָּה קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַסְטָאָה
עַל חוּבִיהוֹן דְּבְנֵי נְשָׂא. וְקְיַימָא תְּדִיר לְאַסְטָאָה לְתַתָּא לְבְנֵי נְשָׂא. קְיַימָא תְּדִיר לְעֵילָא, בְּגִין
לְאַדְפָּרָא חוּבִיהוֹן דְּבְנֵי נְשָׂא, וְלְאַסְטָאָה לֹון עַל עוֹבְדֵיהוֹן. וּבְגִין דְּאִתְיְהִיבוּ בְּרֻשׁוֹתֶיהָ, כְּמָה
דְּעֵבֵד לִיהָ לְאִיּוֹב.

וְכֵן קְיַימָא עֲלֵיהוּ לְאַסְטָאָה דִּישְׂרָאֵל וְלְאַדְפָּרָא חוּבִיהוֹן בְּכָל מַה דְּעֵבְדוּ, בְּאִינוּן זְמַנֵּין דְּקְדֻשָּׁא
בְּרִיךְ הוּא קְיַימָא עֲלֵיהוּ בְּדִינָא. בְּדִין קָאִים לְאַסְטָאָה לֹון וְלְאַדְפָּרָא חוּבִיהוֹן. וְקְדֻשָּׁא בְּרִיךְ
הוּא חָס עֲלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְיָהֵב לֹון עֵיטָא לְאַשְׁתַּזְבָּא מִנִּיהָ. וּבְמָה, בְּשׁוֹפֵר בְּיוֹמָא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה,
וּבְיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי בְּשַׁעֲרֵי הַמִּשְׁתַּלַּח דִּיהִבִּין לִיהָ, בְּגִין לְאַתְפָּרְשָׁא מִנִּיהוּ, וְלְאַשְׁתַּדְּלָא בְּהָהוּא
חוּלְקִיָּה, וְהָא אוּקְמוּהָ.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (משלי ה) רַגְלֶיהָ יִרְדוּת מְוֹת שְׂאוּל צַעֲדֶיהָ יִתְמַכּוּ. וּבְרֹא דְמַהִימְנוּתָא מַה כְּתִיב,
(משלי ג) דְּרַכִּיָּה דְּרַכִּי נָעַם וְכָל נְתִיבְתֶיהָ שְׁלוֹם. וְאֵלִין אִינוּן אֲרַחֲוִין וְשִׁבְלִין דְּאֲוֹרֵייתָא, וְכֹלָא חַד.
הָאִי שְׁלוֹם וְהָאִי מְוֹת, וְכֹלָא הִפִּיכוּ דָא מִן דָּא.

זְכָאָה חוּלְקִהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּאִינוּן מִתְדַבְּקִין בֵּיהָ בְּקְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא חֲזִי, וְיָהֵב לֹון עֵיטָא
לְאַשְׁתַּזְבָּא מִכָּל סְטָרִין אַחְרָנִין דְּעֵלְמָא. בְּגִין דְּאִינוּן עֲמָא קְדֻשָּׁא לְאַחְסְנִתִּיהָ וְחוּלְקִיָּה, וְעַל דָּא
יָהֵב לֹון עֵיטָא בְּכֹלָא. זְכָאִין אִינוּן בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאִתִּי.

תָּא חֲזִי, כִּד הָאִי סְטָרָא בִישָׁא נְחַת וְשָׂאט בְּעֵלְמָא, וְחָמִי עוֹבְדִין דְּבְנֵי נְשָׂא, דְּאִינוּן בְּלָהוּ סְטָאִין
אֲרַחֲוִיהוּ בְּעֵלְמָא. סְלִיק לְעֵילָא וְאַסְטִין לֹון, וְאַלְמָלָא דְּקְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא חָיִים עַל עוֹבְדֵי דְּדוּי, לָא
יִשְׁתַּאֲרוּן בְּעֵלְמָא.

מַה כְּתִיב וַיְהִי כַדְבָּרָה אֵל יוֹסֵף יוֹם יוֹם. כְּדָבָרָה, (ד' קצ ע"ב) דְּסֻלְקָא וְסָאטִי בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאָמַר
כְּמִי קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה בִישִׁין כְּמָה דְּלְטוֹרִין, בְּגִין לְשִׁינְצָאָה בְּנֵי עֵלְמָא.

מַה כְּתִיב, וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים לְשׁוֹבֵב אֶצְלָהּ לְהִיּוֹת עִמָּהּ. וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים, בְּגִין דְּאִיהוּ חָיִים עַל
עֵלְמָא. לְשׁוֹבֵב אֶצְלָהּ, מַהוּ לְשׁוֹבֵב אֶצְלָהּ. בְּגִין לְנִסְבָּא שְׁלִטְנוֹ, לְשִׁלְטָאָה עַל עֵלְמָא, וְשְׁלִטְנוֹ לָא
שְׁלִטָא, עַד דְּאִתְיְהִיב לִיהָ רִשׁוֹ.

דְּבַר אַחַר לְשׁוֹבֵב אֶצְלָהּ, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר, (ויקרא טו) וְלֹאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם טְמֵאָה. לְהִיּוֹת עִמָּהּ
לְמִיָּהֵב לָהּ רְבוּ וּבְרַכָּאן וְסִייעָתָא. דְּאַלְמָלָא סִינְעָא תְּוָה לָהּ מְלַעֲיָלָא, לָא אֲשַׁתָּאֵר בְּעֵלְמָא אֲפִילוּ
חַד. אֲבָל בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָיִים עַל עֵלְמָא, אֲשַׁתָּאֵר עֵלְמָא בְּקִינִימִיהָ.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, כֹּלָא אִיהוּ אֲרַחָא חֲדָא, אֲבָל יַעַר תְּרַע הוּא דְקָא אֲזִיל וּמְפַתִּי לֹון לְבְנֵי נְשָׂא,
בְּגִין לְאַסְטָאָה אֲרַחֲוִיהוּ וְלְאַתְדַבְּקָא בְּהוּ, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וּבְכָל עֵידוֹן וְעֵידוֹן. סְטִי לִיהָ לְבַר נְשָׂ
מְאֲרַחָא דְקִשׁוּט, בְּגִין לְדַחֲיָא לִיהָ מְאֲרַחָא דְחִי, לְאַמְשָׁכָא לִיהָ לְגִיָּהֶנּוּם.

זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּעֵבִיד וְנָטִיר (נ"א זְכָאָה מָאִי עֵבִיד, נָטִיר) אֲרַחֲוִי וְשִׁבְלִי, בְּגִין דְּלָא יִתְדַבֵּק בֵּיהָ. הִינֵינוּ
דְּכְתִיב וַיְהִי כַדְבָּרָה אֵל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים, כְּמָה (נ"א כְּמָה) דְּאִיהִי אֲמַרְתָּ לִיהָ בְּכָל

יֹמָא. דְּהָא רוּחַ מְסַאבָּא, יַצֵּר הָרַע, אִיהוּ מְפִתִּי לִיהּ לְבַר נָשׁ, בְּכָל יוֹמָא, לְשִׁכְבַּ אַצְלָהּ, גּוּ גִיהֲנָם,
וְלֹאֲתִדְנָא תַּמּוֹן, לְהִיּוֹת עֲמָה.

תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נָשׁ אֲתִדְפֵּק בְּהֵוֹא סְטָרָא, אֲתִמְשֵׁד אַבְתָּרָהּ, וְאַסְתָּאב עֲמָה בְּהֵאִי עֲלָמָא,
וְאַסְתָּאב עֲמָה בְּעֲלָמָא אַחְרָא. תָּא חֲזִי, הָאִי סְטָרָא מְסַאבָּא, מְנַוּלָא אִיהוּ, לְכַלּוּבָא אִיהוּ.
בְּדִכְתִּיב, (ישעיה ל) צֵא תֹאמַר לוֹ, צוֹאֵה מִמֶּשֶׁשׁ. וְכִיָּה אֲתִדְן מֵאֵן דְּאַסְטִי אַרְחוּי מִן אוֹרֵייתָא, וְכִיָּה
אֲתִדְנִי אֵינּוֹן חֲזִיבִין דְּעֲלָמָא, דְּלִית לֹון מְהִימְנוּתָא בְּקִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא.

מַה פְּתִיב, וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ וַאֲיִן אִישׁ מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת שֵׁם בַּבִּית. וַיְהִי
כִּהְיוֹם הַזֶּה, יוֹמָא דְּיַצֵּר הָרַע שְׁלֵטָא בְּעֲלָמָא, וְנַחְתָּא לְאַסְטָאָה לְבַנֵּי נָשָׂא. אִימְתִי, יוֹמָא דְּאַתִּי
בַּר נָשׁ לְאַתְבָּא בְּתִיּוּבְתָא עַל חוּבוֹי, אוּ לְאַשְׁתַּדְלָא בְּאוֹרֵייתָא, וְלִמְעַבַּד פְּקוּדֵי דְּאוֹרֵייתָא. וְכַדִּין
בְּהֵוֹא זְמַנָּא נַחְתָּא, בְּגִין לְאַסְטָאָה לְבַנֵּי עֲלָמָא.

וַיָּבֵא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ, בְּגִין לְאַשְׁתַּדְלָא בְּאוֹרֵייתָא וְלִמְעַבַּד פְּקוּדֵי דְּאוֹרֵייתָא, דְּאִיהוּ
מְלֹאכְתּוֹ דְּבַר נָשׁ בְּהֵאִי עֲלָמָא. וְכִיָּן דְּעֵבִידְתָּא דְּבַר נָשׁ בְּהֵאִי עֲלָמָא, הוּא עֵבִידְתָּא דְּקִדְשָׁא
בְּרִידָּהּ הוּא. בְּעִי לִיהּ לְבַר נָשׁ, לְמַהוּי תְּקִיפָא כְּאַרְיָא בְּכָל סְטָרוֹי, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט עֲלוֹי סְטָרָא
אַחְרָא, וְלֹא יְכִיל לְמַפְתִּי לִיהּ. מַה פְּתִיב וַאֲיִן אִישׁ, לִית גְּבַר דְּיִקוּם לְקַבְּלִיהּ דְּיַצֵּר הָרַע, וַיִּגַּח בִּיהּ
קַרְבָּא כְּדָקָא יֹאזֹת.

מַאי אוֹרְחִיהּ דְּיַצֵּר הָרַע, בִּין דְּחֲמִי דְּלִית בַּר נָשׁ קֹאִים לְקַבְּלִיהּ וְלֹאֲגַחָא בִּיהּ קַרְבָּא, מִיָּד:
וְתַתְּפִשְׁהוּ בְּבַגְדוֹ לְאֹמַר שְׂכַבְהָ עִמִּי. וְתַתְּפִשְׁהוּ בְּבַגְדוֹ, בְּגִין דְּכַד שְׁלִיט יַצֵּר הָרַע עֲלִיהּ דְּבַר נָשׁ,
אַתְקִין לִיהּ, וְקָשִׁיט לִיהּ לְבוּשׁוֹי, מְסֻלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהּ. תְּדָא הוּא דְּכַתִּיב וְתַתְּפִשְׁהוּ בְּבַגְדוֹ לְאֹמַר
שְׂכַבְהָ עִמִּי, אֲתִדְפֵּק עִמִּי.

מֵאֵן דְּאִיהוּ זְכָאָה, אֲתַתְּקַף לְקַבְּלִיהּ, וְאַגַּח בִּיהּ קַרְבָּא. מַה כְּתִיב, וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנֶם וַיֵּצֵא
הַחוּצָה, וַיִּשְׁבּוֹק לִיהּ, וַיִּתְּקַף לְקַבְּלִיהּ. (ס"א וְאַגַּח בִּיהּ קַרְבָּא) וַיַּעֲרוֹק מִנִּיהּ, בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִנִּיהּ, וְלֹא
יִשְׁלוּט עֲלוֹי.

אָמַר רַבִּי יַצְחָק, זְמִינִין אֵינּוֹן צַדִּיקָא לְמַחְמִי לְיַצֵּר הָרַע, בְּחַד טוֹרָא רַבְרָבָא, וַיִּתְּמַהוּן וַיִּמְרוּן.
אִיָּהּ יְכִילָנָא לְאַכְפִּיָּא לִיהּ לְטוֹרָא רַבְרָבָא הַדִּין עֲלָאָה. וְזְמִינִין רַשִׁיעִיָּא לְמַחְמִי לִיהּ לְיַצֵּר הָרַע,
דְּקִיק בְּחוּטָא דְּשַׁעְרָא, וַיִּתְּמַהוּן וַיִּמְרוּן. הִיָּד לֹא יְכִילָנָא לְאַכְפִּיָּא לְחוּטָא דְּשַׁעְרָא כְּדָא דְּקִיק.
אַלִּין יְכַפּוֹן וְאַלִּין יְכַפּוֹן. וְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא יְבַעַר לִיהּ מֵעֲלָמָא, וַיְפּוֹס לִיהּ לְעִינֵיהּ, וְלֹא יִשְׁלוּט
עוֹד בְּעֲלָמָא, וַיַּחְמוֹן צַדִּיקָא וַיַּחְדוּן. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (תהלים קמ) אַיָּה צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ וַיִּשְׁבוּ
יִשְׂרָאֵל אֶת פִּנְיָהּ. (דף קצא ע"א)

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מִשְׁקָה מְלֹךְ מְצָרִים וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח, (עמוס ג) הִישָׁאג אַרְיָה
בְּיַצֵּר וְטָרַף אֵינּוֹן לֹא הִיָּתֵן כְּפִיר קוּלוֹ מְמַעֲוֹנְתּוֹ בְּלִתִּי אִם לְכַד. הִישָׁאג אַרְיָה בְּיַעַר.

תָּא חֲזִי, פְּמָה אֵית לֹון לְבָנֵי נָשָׂא לְאַשְׁמָחָא בְּפוּלְחָנָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכָל מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאַזְרֵייתָא, וּבְפוּלְחָנָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּחִלְתִּיה וְאַיְמַתִּיה הוּא עַל פְּלָא. דְּהָא כַּד פְּרָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא, עֵבֶד כָּל בְּרִיין דְּעַלְמָא, כָּל חַד וְחַד בְּדִיוקְנֵיהּ כְּדָקָא חֲזִי לִיה. וְלְבַתֵּר פְּרָא לִיה לְבַר נָשׁ בְּדִיוקְנָא עַלְמָא, וְשִׁלְטִיה עַל כְּלָהוּ, בְּדִיוקְנָא דָּא.

דְּכָל זְמָנָא דְּבַר נָשׁ קָאִים בְּעַלְמָא, כָּל אֵינוֹן בְּרִיין דְּעַלְמָא זְקָפִין רִישָׁא, וּמְסַתְּפִין בְּדִיוקְנָא עַלְמָא דְּבַר נָשׁ. בְּדִין כְּלָהוּ דְּחִלִּין וְזַעֲיוֹן מְקַמִּיה, כְּמָה דְּאַתָּא אָמַר, (בראשית ט) וּמִזְרָאֲכֶם וְחַתְכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו', וְהֵנִי מִלֵּיל, כַּד מְסַתְּפִין וְחָמָאן בֵּיה, הָאֵי דִיוקְנָא, וְנִשְׁמַתָּא בֵּיה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִתְּרַם עַל גַּב דְּנִשְׁמַתָּא לָאוּ בֵּיה, צְדִיקָא לָא מִשְׁתַּנְּיִין מִכְּמָה דְּהָוָה דִּיוקְנָהוּן בְּקַדְמִיתָא. וְכַד בַּר נָשׁ לָא אָזִיל בְּאַרְחֻי דְּאַזְרֵייתָא, הָאֵי דִיוקְנָא קַדְשָׁא אֲתַחֲלַף לִיה. וְכַדִּין חַיִּית פְּרָא וְעוֹפֵא דְשָׁמַיָא יְכַלִּין לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיה, בְּגִין דְּאַתְחֲלַף לִיה הָאֵי דִיוקְנָא קַדְשָׁא, אֲתַחֲלַף לִיה הָאֵי דִיוקְנָא דְּבַר נָשׁ.

וְתָא חֲזִי, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲחֲלַף עוֹבְדִין דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא, בְּגִין לְאַתְדָּרָא מְלִין לְאַתְרֵיהוּ, וְלֹאֲשְׁתַּכְּחָא רַעוּתֵיהּ בְּכָל עוֹבְדֵי דְּעַלְמָא. דְּנִיָּאל לָא אֲשַׁתְּנֵי דִיוקְנֵיהּ כַּד אֲפִילוּ לִיה בְּגוֹבָא דְּאַרְיֹתָא, וּבְגִין כְּדָּ אֲשַׁתְּנִיב. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אֵי חֲבִי, הָא כְּתִיב, (דניאל ו) אֵלֹהֵי שָׁלַח מְלָאכְהָ וּסְגַר בְּסֵם אַרְיֹתָא וְלָא חֲפְלוֹנֵי. מִשְׁמַע דְּבְגִין מְלָאכְהָ דְּסְגַר לְפּוֹמִיָּהוּ, לָא אֲתַחֲבַל.

אָמַר לִיה, בְּגִין דָּא לָא אֲתַחֲבַל, דְּהָא הָהוּא דִּיוקְנֵיהּ דְּבַר נָשׁ זְכָאָה, אִיהוּ מְלָאכְהָ מִמֶּשׁ, דְּסְגַר פּוֹמָא, וְקַשִּׁיר לֹון, לְנַטְרָא לִיה, דְּלָא יִתְפַּלֵּן לִיה. וּבְגִין כְּדָּ אֵלֹהֵי שָׁלַח מְלָאכְהָ, הָהוּא דְּכָל דִּיוקְנֵין דְּעַלְמָא מִתְחַקְקוֹן בֵּיה, וְאִיהוּ אֲתַקִּיף דִּיוקְנֵי בִי, וְלָא יְכִילוּ לְשִׁלְטָאָה בִי, וּסְגַר פּוֹמִיָּהוּ, וְעַל דָּא שָׁלַח מְלָאכְהָ וְהָאֵי.

וְהָאֵי מְלָאכְהָ, הָהוּא דְּכָל דִּיוקְנֵין מִתְחַקְקוֹן בֵּיה. דְּכְתִיב, (תהלים קי) יָדִין בְּגוֹיִם מְלָא גְּיוֹת, אִיהוּ דְּלָא אֲשַׁתְּנֵוּ קַמִּיה כָּל דִּיוקְנֵין דְּעַלְמָא. וְעַל דָּא מִיבְעֵי לִיה לְבַר נָשׁ, לְאַסְתַּמְרָא אַרְחֻי וְשְׁבִילוֹ, בְּגִין דְּלָא יַחֲטֵא קַמִּיה דְּמֵאֲרִיָּה, וְיִתְקַנִּים בְּדִיוקְנָא דְּאָדָם.

תָּא חֲזִי, יַחֲזַקְאֵל נָטַר פּוֹמִיָּה מִמַּאכְלֵי דְּאַיְסוּרֵי, דְּכְתִיב, (יחזקאל ד) וְלָא בָּא בְּפִי בֶּשֶׂר פְּגוּל, זְכָה וְאַקְרִי בֶן אָדָם. דְּנִיָּאל מַה כְּתִיב בֵּיה, (דניאל א) וַיֵּשֶׁם דְּנִיָּאל עַל לְבֹו אֲשֶׁר לָא יִתְנַאֵל כְּפַת בְּגַ הַמֶּלֶךְ וּבְיָיִן מִשְׁתֵּיו, זְכָה הוּא, וְאַתְקַנִּים בְּדִיוקְנֵיהּ דְּאָדָם. בְּגִין דְּכָל מְלִין דְּעַלְמָא, כְּלָהוּ דְּחִלִּין מִקַּמִּי דִּיוקְנָא דְּאָדָם, דְּאִיהוּ שְׁלִיטָא עַל כְּלָהוּ, וְאִיהוּ מְלָכָא עַל כְּלָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּגִין דָּא אֲצַטְרִיךְ לִיה לְבַר נָשׁ, לְאַסְתַּמְרָא מְחֻבּוֹי, וְלָא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא. וְעַם כָּל דָּא, בְּעֵי לִיה לְבַר נָשׁ לְמַבְדֵּק בְּחֻבּוֹי כְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא. דְּהָא כַּד בַּר נָשׁ קָאִים מְעַרְסִיָּה, תְּרִין סַהְדִין קַיְיִמִין קַמִּיה, וְאַזְלֵי בְּהַדְרִיה כָּל יוֹמָא.

בְּעֵי בַר נֶשׁ לְמִיקָם, אֵינֹן סְהַדֵי אֲמַרִין לִיה בְּשַׁעֲתָא דְאַפְתַּח עֵינֹי, (משלי ד) עֵינֵיהָ לְנֹכַח יְבִיטֹו וְעַפְעָפִידָּהּ יִישִׁירוּ נְגֻדָּהּ. קָם וְאַתְקִין רַגְלוֹי לְמַהֵר, אֵינֹן סְהַדִין אֲמַרִין לִיה, (שם) פִּלְסִם מַעְגָּל רַגְלָהּ וְגו'. וְעַל דָּא כַד אָזִיל בַר נֶשׁ, בְּכָל יוֹמָא, בְּעֵי לִיה לְאַסְתַּמְרָא מִחֻבּוֹי.

בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא, כַּד אֲתִי לִילָא, בְּעֵי לְאַסְתַּפְּלָא וּלְמַבְרַק, בְּכָל מַח דְעַבְד פֶּל הַהוּא יוֹמָא, בְּגִין דִּיִּתְנֹב מִנִּיהוּ, וַיִּסְתַּפֵּל בְּהוּ תְדִיר, בְּגִין דִּיִּתְנֹב קִמֵי מְאָרִייה. כְּמַה דְאַתְ אָמַר (תהלים נא) וְחֲטָאתִי נְגַדֵי תְמִידָה, בְּגִין דִּיִּתְנֹב מִנִּיהוּ.

וְתָא חֲזִי, בְּזַמְנָא דְהוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, לֹא אֲשַׁתַּבַּח בִּידֵיהוּ חוּבָא, כְּמַה דְאַוּקְמוּהָ. בְּגִין דְּאֵינֹן קְרַבְנִין, דְּהוּוּ מְקַרְבִין בְּכָל יוֹמָא, (דף קצא ע"ב) הוּוּ מְכַפְרֵי עֲלֵיהוּ. הַשְׁתָּא דְאַתְגַּלּוּן יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא, וְלִית מָאן דְּמְכַפֵּר עֲלֵיהוּ, אֲוִרִיתָא הִיא מְכַפְרָא עֲלֵיהוּ, וְעוֹבְדִין דְּכַשְׁרוֹן, בְּגִין דְּשִׁכְנִיתָא עִמְהוֹן בְּגִלּוּתָא. וּמָאן דְּאִיהוּ לֹא מְסַתַּפֵּל בְּאַרְחוּי דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, גְּרִים לְשִׁכְנִיתָא לְאַתְכַּפֵּיא בְּגוּ עַפְרָא, כְּמַה דְאַתְ אָמַר, (ישעיה כו) יִשְׁפִּילָנָה יִשְׁפִּילָהּ עַד אֲרִץ וְגו'.

אָמַר רַבִּי יַצְחָק, וְכֵן מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵיתָא וּבְעוֹבְדִין דְּכַשְׁרוֹן, גְּרִים לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְאַרְמָא רִישָׁא בְּגוּ גִלּוּתָא. זַכָּאָה חוּלְקִייהוֹן דְּאֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵיתָא יִמְמָא וְלִילֵי.

תָּא חֲזִי, גְּלַגֵּל קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּלַגּוּלִין בְּעֵלְמָא, בְּגִין לְאַרְמָא רִישָׁא דְצַדִּיקֵינָא, דְּהָא בְּגִין דְּגְרִים יוֹסֵף רִישִׁיָּה בְּעֵלְמָא, עַל דְּאַשְׁתַּבַּח זַכָּאָה קִמֵיה, אֲרַגְזֵי רַבּוּנָא עַל עַבְדּוּי. כְּמַה דְאַתְ אָמַר חֲטָאוּ מִשְׁקָה מְלָךְ מְצָרִים וְהִיא פֶּה לְאַדְנִיָּהֶם לְמַלְךְ מְצָרִים. וְכֵלָא בְּגִין לְאַרְמָא רִישָׁא דְיוֹסֵף זַכָּאָה. וְתָא חֲזִי, עַל יְדָא דְחֵלְמָא, אֲתַכַּפֵּיא מַעַם אַחוּי, וְעַל יְדָא דְחֵלְמָא אֲתַרְבִּי עַל אַחוּי, וְאַתְרַבִּי עַל פֶּל עֵלְמָא:

וַיַּחְלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלִילָה אֶחָד אִישׁ כְּפַתְרוֹן וְגו', תָּא חֲזִי, דְּהָא אֲתַמַּר דְּכָל חֲלָמִין אֲזִלִין בְּתַר פּוּמָא, יוֹסֵף כַּד פִּשֵׁר לָהּ חֲלָמָא, אֲמַאי פִּשֵׁר לְהֵאִי פִישְׁרָא טָבָא, וְלְהֵאִי פִישְׁרָא בִישָׁא. אֲלָא, אֵינֹן חֲלָמִין עֲלִיהֵ דְיוֹסֵף הָהוּ, וּבְגִין דִּידַע מְלָה עַל עַקְרָא וּשְׁרָשָׁא דִילָהּ, בְּגִין כַּד פִּשֵׁר חֲלָמָא לָהּ כְּמַה דְאַצְטְרִיךְ. לְכָל חַד וְחַד פִּשֵׁר לְהוֹן פִישְׁרָא, לְאַתְדַרְא מְלָה עַל אֲתַרִייה.

מַה כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לְאַלְהִים פַּתְרָנִים סִפְרוּ נָא לִי. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּהָכִי מִיבְעֵי לִיה לְמַפְשֵׁר חֲלָמָא, לְפַקְדָא פִישְׁרָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְתַמְן אִיהוּ קִיּוּמָא דְכֵלָא, וְכִיָּה קִיּוּמָא פִישְׁרָא.

תָּא חֲזִי, הָא אֲתַמַּר דְּדַרְגָּא דְחֵלְמָא לְתַתָּא אִיהוּ, וְאִיהוּ דְרַגָּא שְׁתִיתָאָה. בְּגִין דְּהָא מֵאַתְר דְּנְבוּאָה שְׁרִיא עַד הֵאִי דְרַגָּא דְחֵלְמָא, שִׁיתָא דְרַגְזֵי אֵינֹן. וְסַלְקָא פִישְׁרָא מְדַרְגָּא דְחֵלְמָא, לְדַרְגָּא אַחְרָא. חֲלָמָא אִיהוּ דְרַגָּא דְלְתַתָּא, וּפִישְׁרָא קִיּוּמָא עֲלֵיהוּ. וּפִישְׁרָא קִיּוּמָא בְּדַבּוּר, וְעַל דָּא בְּדַבּוּר קִיּוּמָא מְלָה. דְכְתִיב הֲלֹא לְאַלְהִים פַּתְרָוֹנִים, הֲלֹא לְאַלְהִים וְדֵאִי.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, וַיִּסְפַּר שֵׁר הַמְשֻׁקִים אֶת חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (מלכים ב ב) וַיְהִי כַעֲבָרָם וְאֵלֵיהֶם אָמַר אֵל אֱלִישָׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה לָּךְ בְּטָרָם אֶלְקָחָ מֵעַמְּךָ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע

ויהי נא פי שנים ברוחה אלי. הלא אית לאסתפלא, דהאי קרא תוהא איהו. ואלהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לה, וכי ברשותיה קיימא, והא ברשותיה דקדשא בריה הוא איהו. ותו, דאלישע הכי נמי איהו הוה ידע, מאי טעמא אמר, ויהי נא פי שנים ברוחה אלי.

אלא ודאי, מאן דאחיד בשמיא וארעא וכל עלמא, הוה לא יהא ברשותיה דא. ודאי אליהו, ושאר צדיקים, קדשא בריה הוא עביד רעותהון דצדיקיא תדיר. דכתיב, (תהלים קמה) רצון יראיו יעשה, וכל שפון דהווא רוחא קדישא, די עליה, ירית ליה לצדיקא דאלישע, דהוה שמשא דיליה. והא קדשא בריה הוא אמר ליה (מלכים א יט) ואת אלישע בן שפט מאבל מחולה תמשח לנביא תחתיה, ועל דא הוה ליה לאלישע לירתא ליה.

פי שנים ברוחה, מאי פי שנים ברוחה אלי, וכי סלקא דעתה, דעל חד תרין שאיל, ומה דלא הוה ברשותיה, הוה שאל מיניה. אלא, איהו לא שאיל רוח על חד תרין, אלא (איהו) הכי שאל מיניה, בטהווא רוחא דהוה ליה, דיעביד (ד"א ל"ג חד) תרין נמוסין בעלמא, בטהווא רוחא.

מה פתיב ויאמר הקשית לשאול אם תראה אתי לקח מאתך יהי לה כן ואם אין לא יהיה. מאי טעמא אם תראה אותי. אלא הכי אמר ליה, אם תיכול למיקם על עקרא דרוחא דשבקנא לה, בשעתא דאתנסובנא מינה, יהא לה כדון. דהא כל החווא עקרא דרוחא בשעתא דיסתפל ביה, כד חמי ליה לאליהו, יהוי דביקוּתא ביה, כדקא יאות. (דף קצב ע"א):

תא חזי, האי מאן דאסתפל במה דאליה מרביה, ודמי ליה בטהווא חכמתא, יכיל לאתוספא בטהווא רוחא יתיר. תא חזי, דהא יוסף בכל מה דאיהו עביה, הוי חמי ברוחא דחכמתא לטהווא דיוקנא דאבוי, הוה מסתפל. ובגין כן הוה מסתייעא ליה מלתא, ואתוספא ליה רוחא אחרא, בנהירו עלאה יתיר.

בשעתא דאמר ליה הווא רשע, והנה גפון לפני, אזדעזע יוסף. דלא הוה ידע על מה תיתי מלה, כיון דאמר ובגפון שלשה שריגם, מיד אתער רוחיה, ואתוסף בנהירו, ואתפל בדיוקנא דאבוי, כדון אתנהיר רוחיה, וידע מלה.

מה פתיב, ובגפון שלשה שריגם. אמר יוסף, הא ודאי בשורה דחדוה בשלימו איהו, מאי טעמא בגין דהאי גפון על כנסת ישראל אתחזי ליה, ואתבשר יוסף בהאי. ובגפון שלשה שריגם, אליו אינון תלתא דרגין עליו, דנפקי מהאי גפון, כהני לינאי וישראל.

והיא כפרחת עלתה נצה, דהא בגניהון סלקא כנסת ישראל, ואתפרכת מעם מלכא עלאה. הבשילו אשפלתיה ענבים, אליו אינון צדיקיא דעלמא, דאינון בענבים מבושלים כדקא חזי. דבר אחר הבשילו אשפלתיה ענבים, דא הוא יין דאתנטיר בענביהו מששת ימי בראשית. עד הלא אתבשר יוסף בחלמיה, מכאן ולהלאה חלמא איהו דיליה, בגין דאית חלמין ליה, ולהחרנין. ואקח את הענבים, דאיהו ליה לגרמיה.

תְּנִינֵנוּ, הָאֵי מָאן דְּחָמֵי עֲנָבִין תְּנִירִין בְּחֵלְמָא, סִימָן יָפֵה לֹא, אוֹכְמֵי לָא. מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּאִיהוּ רְזָא דְתֵרִין דְרָגִין יְדִיעֵנוּ, אֵינֹון אוֹכְמֵי וְחִוּוּרֵי. הָאֵי אִיהוּ טַב, וְהָאֵי אִיהוּ דְלֹא טַב, וְכִלְהוּ עֲנָבִין בְּרְזָא דְמַהִימְנוּתָא תְלִינֵנוּ. וְעַל דָּא מִתְפָּרְשֵׁן בְּחֵכְמָתָא, הֵן לְטַב, הֵן לְבִישׁ. אֵלִין צָרִיכִין רְחֵמֵי, וְאֵלִין אֲשַׁנְחוּתָא דְרְחֵמֵי.

תָּא חֲזִי, אָדָם הִרְאֲשֹׁן, אֲנִתְתִּיה סְחֵטָא לִיה עֲנָבִין, וְגָרִימַת לִיה מוּתָא, וְלְכָל יִשְׂרָאֵל, וְלְכָל עַלְמָא. נַח אָתָא לְהַנִּי עֲנָבִין, וְלָא אֲתִנְטֵר כְּדָקָא יְאוּת, מַה כְּתִיב, (בראשית ט) וַיִּשְׁתֶּן מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בַּתּוֹךְ אֶחָלָה, בְּה"א. בְּנֵי אֶהְרֹן, שְׁתוּ חֲמָרָא מִנִּייהוּ, וְקָרִיבוּ קָרְבָּנָא בְּהֵוֹא חֲמָרָא, וּמִיתוּ, וְהָא אֲתָמֵר. וּבְגִין כְּדָ פְתִיב, (דברים לב) עֲנַבְמוּ עֲנָבֵי רוּשׁ אֲשַׁפְּלַת מְרֹרֶת לָמוֹ, בְּגִין דְּאֵינֹון עֲנָבִין גְּרָמֵי הָאֵי.

חֲמָא עֲנָבִין דְּאֵינֹון טָבִין, בְּהֵוֹא כְרָם, דְּקָא סְלָקִין נִיחָא וְרִיחָא בְּדְרָגִין שְׁלִימִין, כְּדָקָא יְאוּת. וְעַל דָּא יוֹסֵף יָדַע מְלַח, וְאֲסַתְפַּל בְּעַקְרָא, וּפְשֵׁר חֵלְמָא עַל בְּרִייה. בְּגִין דְּאֲתַבְּשֵׁר בְּהֵוֹא חֵלְמָא, כְּדָקָא יְאוּת. וּבְגִין כְּדָ פְשֵׁר פְּשָׁרָא לְטַב, וְאֲתַקְיִים הָכִי.

מַה פְּתִיב. וַיֵּרָא שֵׁר הָאֲפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֵל יוֹסֵף אַף אֲנִי בַחֲלוּמֵי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סְלֵי חֲרִי עַל רֹאשִׁי. תָּא חֲזִי, אֲרוּרִין אֵינֹון רְשִׁיעִיא, דְּכָל עוֹבְדֵיהוֹן כְּלָהוֹן לְבִישׁ. וְכָל אֵינֹון מְלִין דְּאֵינֹון אֲמָרִין, כְּלָהוּ לְבִישׁ, וְלֹאבְאָשָׂא.

כִּינֹון דְּפִתַח פּוּמִיָּה פְּאֵר, מִיָּד דְּחִיל יוֹסֵף, וַיֵּדַע דְּכָל מְלוֹי אֵינֹון לֹאבְאָשָׂא, וּבְשׁוּרָה דְּבִישׁ כְּפּוּמִיָּה. וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סְלֵי חֲרִי עַל רֹאשִׁי, כְּדִין יָדַע יוֹסֵף דְּאֲתַבְּשֵׁר עַל חֲרִיבוּ דְבִי מִקְדֵּשָׁא, וַיִּשְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא, דִּיתְגַּלּוֹן מֵאֲרַעָא קְדִישָׁא.

חָמֵי מַה כְּתִיב, וּבַסֵּל הָעֲלִיזִין מִכָּל מֵאֲכַל פְּרַעִיה מַעֲשֵׂה אִפְהָ וְהָעוֹף אֲכַל אֶתֶם מִן הַסֵּל מֵעַל רֹאשֵׁי. אֵלִין אֵינֹון שְׂאֵר עֲמִין, דְּמִתְכַּנְשֵׁי עֲלֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, וְקָטְלֵי לֹון, וְחֲרִבֵי בִיתֵיהוּ, וּמְפָזְרֵי לֹון לְאַרְבַּע סְטָרֵי דְעַלְמָא. וְכִלְאֵ אֲסַתְפַּל יוֹסֵף, וַיֵּדַע דְּהֵוֹא חֵלְמָא עַל יִשְׂרָאֵל, כְּדָ יְהוֹן בְּחִיּוּבָא כְּמֵי מְלָפָא, מִיָּד פְּשֵׁר לִיה פְּשָׁרָא לְבִישׁ, וְאֲתַקְיִים בִּיה.

וְתָא חֲזִי, תֵרִין דְרָגִין אֵלִין, דְּקָא חֲמָא הָאֵי, וְחֲמָא הָאֵי. דָּא חֲמָא (דְהָא) (דף קצב ע"ב) כְּדָ סְלָיק, וְקָא שְׁלִיט דְרָגָא עֲלָאָה, וְאֲתִנְהִיר סְהָרָא. וְדָא חֲמָא, דְּאֲתַחֲשַׁף וְשְׁלִיט עֲלָהּ חִיּוּיָא בִישָׁא. וּבְגִין כְּדָ אֲסַתְפַּל יוֹסֵף בְּהֵוֹא חֵלְמָא, וּפְשֵׁר לִיה פְּשָׁרָא לְבִישׁ. וְעַל דָּא, כְּלָא בְּפִישְׁרָא קִימָא, וְדָא וְדָא חָמוּ, כְּאֵלִין תֵרִין דְרָגִין, דְּשְׁלִיט דָּא, וְשְׁלִיט דָּא.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתַח, (תהלים נא) לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי, הָאֵי קָרָא אוֹקְמוּהָ, אֲכַל לֵב טָהוֹר, כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (מלכים א ג) וְנָתַתְּ לְעַבְדְּךָ לֵב שֹׁמֵעַ וְגו', וּכְתִיב (משלי טו) וְטוֹב לֵב מִשְׁתַּתָּה תְמִיד, וּבְגִין כְּדָ לֵב טָהוֹר וְדָאֵי.

ורוח נכון חדש בקרבי, דא הוא רוח נכון ודאי. כמה דאת אמר, (בראשית א) ורוח אלהים מרחפת על פני המים. ואתערו, זה רוחו של משיח. ואתערו, (יחזקאל יא) ורוח חדשה אתן בקרבכם. וצלי דוד, שהוא רוח נכון, חדש בקרבי.

בגין דאית מסטרא אחרא, לב טמא ורוח עושים, דאסטי לבני עלמא, ודא הוא רוח טומאה, דאקרי רוח עושים. כמה דאת אמר, (ישעיה יט) יי מסד בקרבה רוח עושים. ועל דא ורוח נכון חדש בקרבי מאי חדש. דא חדושא דסיחרא. בשעתא דאתחדש סיחרא, דוד מלך ישראל חי וקיים ובגין כך חדש.

רבי אלעזר ורבי יוסי הוו אזלי בארעהא. אמר רבי יוסי לרבי אלעזר, האי דכתיב, (מלכים א כב) ויצא הרוח ויעמד לפני יי ויאמר אני אפתנו ויאמר יי אליו כמה ויאמר אצא והייתי רוח שקר בפי כל נביאיו ויאמר תפתה וגם תוכל צא ועשה כן. ותנינן דהנה רוח נבות היזרעאלי. וכי נשמתין, פיון דסלקין וקיימין לעילא, אינון יכלין לאתבא בהאי עלמא, ומלה תמיהה, דאמר אצא והייתי רוח שקר בפי וגו'.

ותו, מאי טעמא אתענש עליה אחאב, דהא דינא דאורייתא, דשוי שמואל קמיהו דישראל, דכי הוא. דכתיב, (שמואל א ח) את שדותיכם וכרמיכם וזיתיכם הטובים יקח. ואי אחאב נטל ההוא כרם בנבות, דינא הנה. ותו, דהנה יהיב ליה פרמא אחרא, או דהבא, ולא בעא.

אמר ליה, יאות שאלת. תא חזי, האי רוח דקאמרו דאיהו רוח הנבות, הכא אית לאסתפלא. וכי רוחא הנבות יכיל לסלקא ולקיימא קמיה דקודשא בריה הוא, למתבע שקרא. דכתיב ויצא הרוח. ואי צדיקא הוא, איך יפעי שקרא בההוא עלמא, דאיהו עלמא דקשוט. ומה בהאי עלמא, לא בעי זכאה שקרא, בההוא עלמא, לא כל שפן. ואי לאו זכאה איהו, היך יכיל לקיימא קמי קדשא בריה הוא.

אלא ודאי נבות לאו זכאה הנה כל כך לקיימא קמי קדשא בריה הוא, אלא רוחא אחרא הנה, דשלתא בעלמא. דדא הוא רוחא דקיימא תדיר וסלקא קמי קדשא בריה הוא. ודא הוא דאסטי לבני עלמא בשקרא. ומאן דאיהו רגיל בשקרא, אשתדל תדיר בשקרא. ועל דא אמר אצא והייתי רוח שקר וגו'. ועל דא קדשא בריה הוא אמר ליה, צא ועשה כן. פוק מהכא, כמה דאוקמוה דכתיב, (תהלים קא) דבר שקרים לא יפון לנגד עיני. ובגין דא איהו רוח שקר ודאי.

ותו, על מה דקטל ליה לנבות ונטל פרמא דיליה, קטולא אמאי קטיל ליה. אלא על דקטיל ליה בלא דינא, אתענש. קטיל ליה בלא דינא, ונסיב פרמא דיליה. ובגין כך פתיב, (מלכים א כא) הרצחת וגם ירשת, ועל דא אתענש. ותא חזי, כמה אינון בני נשא בעלמא, דאסטי לון האי רוח שקרא בשקרא. ושלטי איהו בעלמא בכמה סטרין ובכמה עובדין, ודא אוקימנא מלי.

וְעַל דָּא דָּוִד מְלָכָא בָּעָא לְאַסְתְּמָרָא מְנִיָּה, וּבָעָא לְאַפְקָא מְגוּ מְסָאבּוּ. דְּכַתְיב, (תהלים נא) לֵב טָהוֹר
בָּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדָּשׁ בְּקִרְבִּי. דָּא הוּא רוּחַ נְכוֹן, וְאַחְרָא אִיהוּ רוּחַ שְׁקֵרָה. וְעַל דָּא תַרְיֵן
דְּרַגְיֵן אֵינּוֹן, חַד קַדִּישָׁא, וְחַד מְסָאבָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (יואל ב) וַיֵּי נְתַן קוֹלוֹ לְפָנַי חִילוֹ כִּי רַב מְאֹד מַחְנֶהוּ כִּי עָצוּם עֲשֵׂה דְבָרוֹ וְגו', הָאִי קָרָא
אוֹקְמוּהָ. אֲבָל וַיֵּי, בְּכָל אֶתֶר הוּא וְכִי דִינִיָּה. נְתַן קוֹלוֹ, דָּא הוּא קָלָא דְכַתְיב, (דברים ד) קוֹל דְּבָרִים.
וּכְתִיב הִתָּם, (שמות ד) לֹא אִישׁ דְּבָרִים. מָאן אִישׁ דְּבָרִים. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (דברים לג) אִישׁ הָאֱלֹהִים.
לְפָנַי חִילוֹ, אֵלִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל.

כִּי רַב מְאֹד מַחְנֶהוּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (איוב כה) הִיֵּשׁ מִסְפָּר לְגִדְדֵינּוּ.